

مسائل جدید

از دیدگاه

علماء و مراجع تقلید

محمودی، محسن، ۱۳۳۴ - ، گردآورنده.
 جدیدترین مسائل از دیدگاه علما و مراجع تقلید / [گردآوری] محسن محمودی.
 ۲۰۸ ص.
 ۶۵۰۰ ریال:
 فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیفا.
 کتابنامه به صورت زیر نویس.
 ۱. فتاویهای شیعه - قرن ۱۴، ۲. فقه جعفری - رساله عملیه. الف. عنوان.
 BP ۱۸۳/۹/م۳۸۵ ۲۹۷/۳۴۲۲
 کتابخانه ملی ایران ۲۳۹۷ - ۷۹ م

نام کتاب/ مسائل جدید از دیدگاه علماء و مراجع تقلید . جلد (۱)
 گردآورنده/ سید محسن محمودی
 نوبت چاپ / دوازدهم زمستان ۱۳۸۳ محرم ۱۴۲۶
 صفحه‌آرا/ محمد ابراهیم کریم‌پور
 شمارگان / ۵۰۰۰ نسخه رقعی
 لیتوگرافی / المهدی - چاپ و صحافی یاران
 شابک / ۷-۸-۹۰۶۵۶-۹۶۴
 شابک دوره / ۴-۰۰-۷۵۲۷-۹۶۴
 قیمت / ۸۰۰۰ ریال

آدرس / ورامین/ خ ۱۵ خرداد/ روبروی کتابخانه رازی
 ص-پ ۳۳۷۱۵/۶۳۱
 تلفن: ۰۲۹۱-۲۲۵۳۰۲۵ و ۰۲۹۱-۲۲۶۵۰۳۴

مقدمه چاپ پنجم

مَنْ كَانَ مِنْ شِيعَتِنَا عَالِمًا بِشَرِيعَتِنَا فَأَخْرَجَ ضَعْفَاءَ شِيعَتِنَا
مِنْ ظُلْمَةٍ جَهْلِهِمْ إِلَى نُورِ الْعِلْمِ الَّذِي حَبَوْنَاهُ بِهِ، جَاءَ بِهِ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَ عَلَى رَأْسِهِ تَاجٌ مِنْ نُورٍ يُضِيئُ لِأَهْلِ جَمِيعِ الْعَرَصَاتِ.

(امام علی علیه السلام - بحار الانوار ۲/۲)

(هر کس از شیعیان ما که به دین ما آگاه باشد و شیعیان ضعیف ما را از تاریکی جهل برهاند و به روشنایی علمی که بدو بخشیده‌ایم درآورد، در حالی وارد محشر می‌شود که تارکش تاجی از نور است و همه اهل محشر را روشنی می‌بخشد.)

با لطف خداوند متعال اکنون چاپ پنجم این کتاب را پیش رو دارید. استقبال پر شور علاقمندان به شرع مقدس اسلام و سیره نبوی و علوی از حوزه‌های علمیه، مراکز علمی و دانشگاهی و نهادهای تبلیغی سبب شد طی کمتر از یکسال این کتاب طی چهار چاپ در بیست و شش هزار نسخه منتشر گردد. امیدواریم خداوند این خدمت ناچیز را قبول فرموده و توفیق عمل به احکام شرعی را به همگان مرحمت فرماید.

لازم به ذکر است با توجه به تأکیدات بسیاری از سروران معظم بر ادامه جمع‌آوری نظرات حضرات مراجع عظام تقلید، جهت آشنایی هر چه بیشتر مردم با مسایل دینی، مجموعه‌ای جدید از مسائل مورد نیاز در حال جمع‌آوری است که انشاءالله در آینده نه چندان دور جلد دوم کتاب منتشر خواهد شد. با تشکر از کلیه صاحب‌نظرانی که تا کنون ما را مورد عنایت خود قرار داده‌اند، خواهشمندیم ما را از نظرات خود به‌رمند فرمایید.

گردآورنده

﴿ امام زمان علیه السلام ﴾

«وَأَمَّا الْحَوَادِثُ الْوَاقِعَةُ فَارْجِعُوا فِيهَا
إِلَى رِوَاةِ حَدِيثِنَا فَإِنَّهُمْ حُجَّتِي عَلَيْكُمْ وَأَنَا حُجَّةُ
اللَّهِ عَلَيْهِمْ».

در حوادثی که پیش می‌آید، به کسانی
مراجعه کنید که حدیث ما را نقل می‌کنند،
بدرستی که آنها حجّت من بر شما و من حجّت
خداوند بر آنها هستم.

(بحار الانوار ۵۳/۱۸۱. الحکم الزاهره ۱/۱۷۱)

بسم الرحمن الرحيم

مسائلی که انسان غالباً به آنها احتیاج دارد واجب
است یاد بگیرد.
(رساله مراجع عظام تقلید)

اظهار نظر در مسائل دینی و احکام شرعی برای
کسانی که صاحب نظر نیستند جایز نیست. و بر مؤمنین
واجب است در تمام احکام دینی به مراجع بزرگوار تقلید
و اسلام شناسان مورد وثوق و اعتماد مراجعه نمایند.

(مقام معظم رهبری مدظله)

﴿ امام صادق علیه السلام ﴾

«إِذَا أَذْنَبَ الرَّجُلُ خَرَجَ فِي قَلْبِهِ نُكْتَةٌ
سَوْدَاءٌ فَإِنْ تَابَ انْمَحَتْ وَ إِنْ زَادَ زَادَتْ حَتَّى
تَغْلِبَ عَلَى قَلْبِهِ فَلَا يُفْلِحُ أَبَدًا».

وقتی آدمی گناه می‌کند نقطه سیاهی در
دلش بیرون (پدید) آید که اگر توبه کند، آن
نکته محو و نابود می‌شود، و اگر گناه را ادامه
دهد، آن نقطه سیاه افزون‌تر می‌گردد تا جایی که
تمام دل او را فرا می‌گیرد، در نتیجه آن شخص
هرگز رستگار نمی‌شود.

(بحار الانوار ۳۲۷/۷۰)

فهرست

۷	 فهرست
۱۱	 مقدمه
۱۵	 تقلید
۱۹	 صوفیگری
۲۳	 امر به معروف و نهی از منکر
۲۷	 حجاب
۲۹	 حجاب ضروری دین است
۳۱	 بد حجابی
۳۵	 پوشش چادر مشکی
۳۷	 حجاب برتر
۳۹	 خرید و فروش نشریات و روزنامه‌های منحرف
۴۱	 مدایح اهل بیت
۴۳	 مجسمه‌سازی
۴۵	 رباخواری

۴۷		فرق غنا با موسیقی
۵۱		تشویق موسیقی‌دانها و نویسندگان طاغوتی
۵۳		استماع موسیقی
۵۷		شرکت در مجالس موسیقی
۵۹		تشکیل هنرستان‌های موسیقی
۶۱		نظرات مقام معظم رهبری در مورد موسیقی
۶۵		نظرات مراجع عظام دربارهٔ موسیقی و غنا
۶۷		جشن تکلیف
۶۹		اجرای برنامه‌های بانوان
۷۱		خرید و فروش آلات لهو و لعب
۷۳		ریش‌تراشی و استفاده از کراوات
۷۷		اجرت ریش‌تراشی
۷۹		خرید و فروش عکس‌های ورزشکاران زیبایی اندام
۸۱		زینت کردن و خرید و فروش حلقه و ساعت و زنجیر طلا جهت مردان
۸۳		شعبده‌بازی
۸۷		رهن
۹۱		ضوابط شرعی در فیلم‌سازی
۹۵		آموزش تأثر جهت خواهران
۹۹		خرید و فروش چک
۱۰۱		پوشیدن لباس‌هایی که تبلیغ فرهنگ بیگانه است
۱۰۳		پوشش کراوات و پایون
۱۰۵		تشکیل گروه‌های سرود مختلط

۱۰۷	شرط بندی در مسابقات
۱۰۹	شرکت زنان در انتخابات
۱۱۱	به چه کسانی رأی دهیم؟!
۱۱۳	خمس
۱۱۷	خمس جهیزیه
۱۲۱	مسئله‌ای درباره خمس
۱۲۳	اجرای برنامه‌های قرآنی توسط خواهران
۱۲۷	تبلیغات ورزش
۱۳۱	نظر کردن خانم‌ها به فیلم‌های ورزشی
۱۳۳	شرکت زنان در ورزشگاه‌ها از نظر شرعی
۱۳۵	فال‌گیری
۱۳۷	چگونگی برخورد زنان با نامحرمین
۱۴۱	شرکت در مجالس عروسی آلوده به گناه
۱۴۳	شرکت در مجالس حرام
۱۴۵	اظهار نظرهای نامناسب در مورد حجاب و ورزش بانوان
۱۴۷	استعمال سیگار
۱۴۹	اعتیاد به مواد مخدر
۱۵۱	رشوه‌خواری
۱۵۵	چهارشنبه سوری، سیزده‌بدر و ترقه‌بازی از دیدگاه شرع
۱۵۹	عید نوروز
۱۶۳	حکم نماز و روزه محصلین و دانشجویان
۱۶۵	کف زدن

۱۷۱		سختگیری‌های بی‌مورد در ازدواج
۱۷۵		برخی برنامه‌های تلویزیون
۱۷۷		اشاعه گناه
۱۷۹		وظیفه مادران در مقابل دختران
۱۸۳		مسائل پزشکی
۱۸۵		مراجعة مردان به پزشک زن از نظر شرعی
۱۸۷		سگ بازی
۱۸۹		بازی با شطرنج و پاسور
۱۹۱		فحش دادن
۱۹۳		سقط جنین
۱۹۷		برپایی جلسات مخصوص بانوان در عاشورا
۱۹۹		خرید و فروش نوارها و عکس‌های مبتذل
۲۰۱		خرید و فروش عکس‌های مبتذل
۲۰۳		رقص
۲۰۷		خرید و فروش برگ‌های ارمغان بهزیستی

بسمت

مقدمه

«فَأَمَّا مَنْ كَانَ مِنَ الْفُقَهَاءِ صَائِنًا لِنَفْسِهِ، حَافِظًا لِدِينِهِ، مُخَالَفًا عَلَى هَوَاهُ، مُطِيعًا لِأَمْرِ مَوْلَاهُ فَلِلْعَوَامِ أَنْ يُقْلِدُوهُ وَذَلِكَ لَا يَكُونُ إِلَّا بَعْضُ فَقَهَاءِ الشَّيْعَةِ لَا كُلُّهُمْ»

وسایل الشیعه ۹۵/۱۸

«از میان فقها کسی که نگهدار نفس، حافظ دین، مخالف هوای نفس و مطیع امر مولایش باشد، بر عوام است که از او تقلید کنند. و این ویژگی‌ها در بعضی از فقهای شیعه است.»
امام حسن عسگری (ع)

به تحقیق احکام الهی که با فتاوی مراجع عظام تقلید بیان می‌شود و پیروی از آنها ضامن سعادت ابدی است، دارای حکمت‌هایی است شناخته و ناشناخته که وظیفه ما تسلیم و انقیاد است. اگر چه تحقیق و پژوهش درباره علل احکام مطلوب است، اما چون احکام شریعت از سرچشمه فیض حکیم جوشیده است باید تعبد، قبل از تفحص و تدبّر باشد و ندانستن حکمت احکام، سرپیچی و تخلف را تجویز نمی‌کند.

از خداوند متعال می‌خواهیم بذر خضوع و خشوع در برابر احکام الهی را در قلوب ما بکارد تا جوانه‌های معرفت و تقرب و سعادت در سراسر زندگی، خانواده و جامعه‌مان سرزند، و رضوان الهی را به ارمغان آورد.

مجموعه‌ای را که پیش‌رو دارید، مجموعه‌ای از فتاوا و نظرات علما و مراجع عالیقدر، این متخصصان علوم دینی و پاسداران سنگرهای اعتقادی و اخلاقی است، مشتمل بر جدیدترین مسایل مورد ابتلا و نیاز جامعه، که در طول ۲ سال در هفته‌نامه فرهنگ اسلام به چاپ رسیده و مورد استقبال پرشور اقشار مختلف جامعه از سراسر کشور قرار گرفته است. بنابر پیشنهاد بسیاری از علاقمندان به اسلام ناب محمدی (ص) بر آن شدیم که به صورت کتاب در دسترس مدافعان شریعت علوی قرار دهیم.

ضمن تشکر از حضرات آیات عظام، ائمه محترم جمعه و جماعات و تمامی کسانی که در این راه ما را یاری فرمودند، امیدواریم در این زمانی که برخی قلم به دستان و متولیان فرهنگی جامعه در صدد مسخ ارزش‌ها برآمدند، در شرایطی که بیچه‌های ما اسامی انواع شوینده‌ها و فوتبالیست‌ها و فیلم‌ها و بازیگرها را به واسطه تبلیغات گسترده تلویزیونی بهتر از اصول و فروع دین و اسامی ائمه (ع) می‌دانند، در هنگامه‌ای که کف و سوت و گروه‌های ارکستر در محافل و مجالس دینی و متأسفانه در برخی مساجد و تکایا جایگزین تکبیر و صلوات می‌شود، در دورانی که بیشترین حملات به احکام نورانی اسلام توسط برخی روزنامه‌های غرب‌زده و قلم به دستان مزدور صورت می‌گیرد و بالاخره در مقطعی که برخی در صددند تحت لوای آزادی قبح معاصی و گناهان را ریخته و لِه و لعب را عادی گردانند، توانسته باشیم به سهم خود وظیفه امریه معروف و بهی از منکر را عامل بوده و در جهت بیداری افکار جامعه و بالا بردن روحیه تعبد و غیرت دینی گامی

ولو ناچیز برداشته باشیم.

لازم به ذکر است، در بعضی موضوعات نظرات برخی از مراجع بزرگوار به دستمان نرسیده است. با قدردانی از دست اندرکاران انتشارات صاحب الزمان (عج) که در چاپ این مجموعه یاریمان کردند، از شما مردم خوب و مؤمن انتظار داریم، ضمن دعای خیر، نقطه نظرات و پیشنهادات خود را به وسیله صندوق پستی ۳۳۷۱۵/۱۳۱ ورامین برایمان ارسال فرمایید.

والسلام

سید محسن محمودی

مدیر مسئول هفته نامه فرهنگ اسلام

فروردین ماه ۷۹

﴿پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله﴾

«يَا عَلِيُّ، أَنَا وَأَنْتَ وَإِبْنَاكَ الْحَسَنَ وَ
الْحُسَيْنَ وَتِسْعَةَ مَنْ وُلِدَ الْحُسَيْنِ أَرْكَانُ الدِّينِ
وَدَعَائِمُ الْإِسْلَامِ مَنْ تَبِعْنَا نَجَى وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنَّا
فَإِلَى النَّارِ».

ای علی! من و تو و دو فرزندان حسن و
حسین و نه تن از فرزندان حسین، ارکان دین و
پایه‌های اسلام هستیم. هر کس از ما پیروی کند
نجات یافته و هر کس از ما سربچی کند به
سوی آتش می‌رود.

(الحکم الزاهره ۱/۱۳۵)

تقلید

«در حوادثی که اتفاق می افتد به کسانی مراجعه کنید که احادیث ما را روایت می کنند. آنها حجت من بر شما بوده و من حجت خدا بر آنها هستم.»^۱

سؤال (X) ۱) تکلیف نوجوانانی که آغاز تکلیف آنهاست در مسئله تقلید چیست؟

سؤال (X) ۲) آیا در بقاء بر تقلید میت نیز رجوع به حی اعلم لازم است؟

حضرت آیه ... خامنه ای:

۱) باید مطابق موازین و وظیفه شرعی تقلید کنند.

۲) در مسئله بقاء بر تقلید میت لازم است از حی اعلم تقلید کنند علی الاحوط.

حضرت آیه ... فاضل لنکرانی:

۱) باید با تحقیق از اعلم مراجع حی تقلید کنند.

۲) بلی

حضرت آیه ۱... بهجت:

- (۱) شرائط در رساله ذکر شده
- (۲) لازم است در این مسئله به مجتهد زنده اعلم تقلید نماید.

حضرت آیه ۱... صافی گلپایگانی:

- (۱) لازم است با تحقیق از اهل علم خبره و امین، اعلم را معلوم کنند و از او تقلید نمایند و اگر تعیین اعلم متعذر باشد و چند نفر علی السویه محتمل الاعلمیه باشند تقلید از هر یک از آنها کافی است.
- (۲) لازم است به حیّ اعلم مراجعه شود.

حضرت آیه ۱... مکارم شیرازی:

- (۱) باید تحقیق کنند و از مجتهد جامع الشرائط تقلید کنند.
- (۲) آری، رجوع به حیّ اعلم لازم است.

حضرت آیه ۱... تبریزی:

- (۱) چنانکه پدر یا سایر بستگان بطریق معتبر که در رساله مذکور است مجتهد اعلم یا محتمل الاعلمیه را تشخیص داده‌اند می‌توانند فرزند نوجوان را به او ارجاع دهند.
- (۲) خصوصیات بقاء بر تقلید میت مختلف است و باید به مجتهد حیّ اعلم یا محتمل الاعلمیه رجوع کرد.

حضرت آیه ۱... سیستانی:

- (۱) از اعلم احیاء تقلید کنند.
- (۲) لازم است.

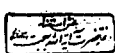

باید مطابق موازین و روش‌های شرعی تقلید کنند.

در سال ۱۲۵۶ به تقلید میرت لازم است از حق علم تقلید کنند علی‌الرأس.

باید با تحقیق از اهل علم راجع می تقلید کنند
مین

لایحه‌ای در شرایط در دسترس

لازم است در این مسئله به عمیق‌ترین روش علم تقلید می

چنانچه پدر یا سایر بستگان بطریق معتبر که در سال
مذکور است مجتهد علم یا محقق الاعلیّه را مشخص داده اند می‌توانند
فروغ‌فره‌ها را به ارشاد و اعتماد
خصوصیات بقا و تقلید می‌تواند مختلف است و باید به مجتهد علم
یا محقق الاعلیّه رجوع کرد. والله العالم

بسم الله الرحمن الرحیم ج ۱ لازم است با تحقیق از اهل علم خبره و اعیان ، اهل علم را معلوم کنند و از او تقلید نمایند
و اگر تعیین اهل علم متعذر باشد و چند نفر علی السویه محتمل الاعلیّه باشند تقلید از هر یک از آنها کافی است

اذا علم احیاء تقلید کنند .

لازم است .

آری ، مجموع بدین اعلیّه لازم است .

﴿ امام حسین علیه السلام ﴾

«إِنِّي لَمْ أَخْرُجْ أَشْرًا وَلَا بَطْرًا وَلَا مُفْسِدًا
وَلَا ظَالِمًا وَإِنَّمَا خَرَجْتُ لِطَلَبِ الْإِصْلَاحِ فِي أُمَّةٍ
جَدِّي أُرِيدُ أَنْ أَمُرَ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْهِيَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَ أَسِيرَ بِسِيرَةِ جَدِّي وَ أَبِي عَلِيِّ بْنِ
أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ».

من از روی غرور و تکبر و فساد و ظلم
خروج نکردم، بدورستیکه حرکت من به خاطر
اصلاح امت جدم بود. اراده کردم که امر به
معروف و نهی از منکر کنم و به سیره جدم
پیامبر ﷺ و پدرم علی علیه السلام عمل نمایم.

(بحارالانوار ۹۴/۱۰۰)

صوفیگری

«ای ابوذر در آخر الزمان قومی پدید می آید در تابستان و زمستان لباس پشمینه می پوشند و این عمل را برای خود فضیلت و نشانه زهد و پارسایی می دانند، آنان را فرشتگان آسمان و زمین لعنت می کنند.»
پیامبر اکرم (ص)

«صوفی ها دشمنان ما هستند، سپس هر کس به آنها میل کند از آنان است و با آنان محشور خواهد شد و به زودی کسانی پیدا می شوند که ادعای محبت ما را می کنند و به ایشان نیز تمایل نشان می دهند و خود را به آنان شبیه نموده و لقب آنان را بر خود می گذارند و سخنانشان را تأویل و توجیه می کنند، بدان که هر کس به ایشان تمایل نشان دهد از ما نیست و ما از او بیزاریم و هر کس آنان را رد و انکار کند مانند کسی است که در حضور پیامبر اکرم با کفار جهاد کرده است.»^۱
امام صادق (ع)

سؤال ❧ آیا شرکت کردن در مجالس و محافل صوفیه و انجام اعمال و گفتن اذکار آنان و حضور در خانقاه آنها چه صورت دارد؟

حضرت آیه ۱... خامنه‌ای:

جایز نیست. و کسانی که اوامر و نواهی قرآن کریم را قبول داشته و به امامت ائمه (ع) معتقدند چه بهتر است که اسم جداگانه و آداب و رفتار جداگانه را که لازم نیست بلکه مضر است کنار گذاشته و در جماعت عظیم ملت بزرگ و مسلمان خود منسلک باشند.

سؤال X ایجاد مکتب‌ها و مرام‌های انحرافی یکی از اهداف شوم قدرت‌های استکباری بوده است. در طی سال‌های اخیر فرقه‌های مختلف صوفیه در حال فعالیت گسترده‌تری گردیده و مراکزی را به عنوان پایگاه‌های خود بنا می‌سازند مستدعیست نظر خود را درباره صوفیه و مشارکت و ایجاد بناها و مراکز تبلیغی آنان و شرکت در محافل آنها بیان فرمایید.

حضرت آیه ۱... سیستانی:

اجتناب از حضور در مجامع آنان و دور کردن مردم از آنها لازم است.

حضرت آیه ۱... تبریزی:

هر مسلمانی که برخلاف آنچه علمای شیعه در رساله‌های عملیه فرمودند عمل کند باطل است و ترویج و اعانت و شرکت در مجالسی که برخلاف آنچه علمای شیعه فرمودند تشکیل شود مشروعیت ندارد.

حضرت آیه ۱... مکارم شیرازی:

تمام فرق صوفیه دارای انحرافات هستند و شرکت در فعالیت‌های آنان و کمک به اهدافشان جایز نیست.

حضرت آیه... فاضل لنکرانی:

جایز نیست.

حضرت آیه... صافی گلپایگانی:

صوفیه با فرقه‌ها و انشعابات بسیاری که دارند اگر چه در انحراف در یک سطح نیستند و بسا که برخی از آنان از ربه اسلام شمرده نشوند در مجموع منحرفند و عقاید خاصه‌ای که دارند غیر اسلامی است بنابراین مشارکت در ایجاد بناها و مراکز تبلیغی آنها و شرکت در محافل آنها خلاف شرع و حرام است.

حضرت آیه... بهجت:

تحصین عقائد و مواظبت بر احکام شرع ضروری است.

آیا شرکت کردن در مجالس و مناسبت صوفیه واجب اهل و کفو است و حضور در خلفه آنها چه صحت دارد؟
 حضرت آیه... بهجت: در کتب که اولاً از اهل قرآن کریم را قبول داشته باشند و علمای اسلام مستند
 باشند و در کتب که اسم جدال را در ادب و رفتار و اخلاق و در کار لازم نیست بلکه بهتر است که اگر گزینش در طاعت
 اجتناب از حضور در مجالس آنها مخدود و در کتب مردم از آنها لازم است.
 حضرت آیه... بهجت: در کتب که علمای معتبره در اسلام و علمای غیر مومنه ممکن است باطل است و اگر در کتب و اعانت و شرکت در مجالس که
 در خلاف آیه علمای معتبره فرموده تشکیل شود مشروط نیست نه از در
 تمام فرق صوفیه دارای انحرافاتی هستند و شرکت در فعالیت‌های آنان در کتب به اهدافشان جائز نیست
 حضرت آیه... بهجت:

صوفیه با فرقه‌ها و انشعابات بسیاری که دارند اگر چه در انحراف در یک سطح نیستند و بسا که برخی از آنان از ربه اسلام شمرده نشوند در مجموع منحرفند و عقاید خاصه‌ای که دارند غیر اسلامی است بنابراین مشارکت در ایجاد بناها و مراکز تبلیغی آنها و شرکت در محافل آنها خلاف شرع و حرام است و در احکام

رابطه تحصین عقاید و مواظبت بر احکام ضروری است

حضرت آیه... بهجت:

﴿ پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله ﴾

«یا حولاء! لا تُبَدِی زینتک لِغَیْرِ
زَوْجِکَ، لَا تَحِلُّ لِامْرَأَةٍ أَنْ تَظْهَرَ مِغْصَمَهَا وَ
قَدَمَهَا لِرَجُلٍ غَیْرِ بَعْلِهَا وَ إِذَا فَعَلْتَ ذَلِكَ لَمْ تَزَلْ
فِی لَعْنَةِ اللَّهِ وَ سَخَطِهِ وَ غَضَبِ اللَّهِ عَلَیْهَا وَ
لَعْنَتِهَا مَلَائِکَةُ اللَّهِ وَ أُعِدَّ لَهَا عَذَابًا أَلِیمًا».

ای حولاء! زینت خود را برای غیر
شوهرت آشکار نکن، و برای زن جایز نیست،
مچ و پایش را برای مرد نامحرم آشکار سازد و
اگر مرتکب چنین عملی شد، خداوند او را لعنت
می‌کند و دچار خشم و غضب الهی می‌شود و
فرشتگان نیز او را لعنت کرده و عذاب دردناکی
برای او مهیا شده است.

(مستدرک الوسائل ۵۴۹/۲)

امر به معروف و نهی از منکر

«باید از میان شما، جمعی دعوت به نیکی و امر به معروف و نهی از منکر کنند. و آنها همان رستگارانند.»^۱

«خداوند عزّ و جلّ مؤمن ضعیفی را که دین ندارد، دشمن می‌دارد، عرض شد: یا رسول الله! مؤمن ضعیفی که دین ندارد کیست؟ فرمود: کسی که نهی از منکر نمی‌کند.»^۲
پیامبر اکرم (ص)

سؤال ❏ آیا امر به معروف و نهی از منکر وظیفه حکومت است یا آحاد مردم؟ و توصیه‌ی حضرت تعالی در این زمینه چیست؟

حضرت آیه‌الله تبریزی:

امر به معروف و نهی از منکر بر هر مکلفی که واجد شرایط امر به معروف و نهی از منکر باشد واجب کفائی است.

۱. سوره آل عمران، آیه ۱۰۴.

۲. الحکم الزاهره، ص ۱۸۲.

حضرت آیه... صافی گلپایگانی:

امر به معروف و نهی از منکر بر احاد مردم در صورت اجتماع شرایط آن، واجب است ولی باید مراتب آن رعایت شود. مثلاً در موردی که اگر بالحن ملایم امر و نهی شود مؤثر باشد برخورد با خشونت جایز نیست. و اگر برخورد با خشونت مؤثر باشد زدن جایز نیست و باید توجه داشت و در بعضی مراتب آن مانند مجروح نمودن محتاج به اجازه مجتهد است در این مورد به رساله راه اصلاح یا امر به معروف و نهی از منکر نوشته حقیر مراجعه نمایید.

حضرت آیه... بهجت:

با مراعات شرایط آن بر همه واجب است.

حضرت آیه... سیستانی:

وظیفه همه مسلمانان است که در موارد تحقق شرائط باید به آن پردازند و در روایت است که ترک آن مستوجب تسلط ظالمان بر جامعه است.

حضرت آیه... فاضل لنکرانی:

امر به معروف و نهی از منکر زبانی بر عهده همه مردم است اما اگر مستلزم عمل و برخورد فیزیکی باشد باید طبق نظر مسئولین ذیربط باشد.

حضرت آیه... مکارم شیرازی:

امر به معروف و نهی از منکر سه مرحله دارد: اول و دوم مرحله قلب و زبان است؛ یعنی متغیر بودن از گناه و علاقه مند بودن به اطاعت و افراد خطاکار را با زبان به ترک خطایشان دعوت نمودن. این دو مرحله وظیفه همه احاد مردم است که از طریق صحیح به نصیحت افراد خطاکار پردازند. مرحله سوم جنبه های

عملی است مانند برچیدن مراکز فساد و دستگیر کردن افراد تبه‌کار و مانند آن. اینها وظیفه حکومت است نه آحاد مردم.

امر به معروف و نهی از منکر بر جمیع خلقی که واجد شرائط امر به معروف و نهی از منکر باشند واجب کفائی است.

امر به معروف و نهی از منکر بر آحاد مردم در صورت اجتماع شرائط آن واجب است ولی باید مراقب آن رعایت شود مثلاً در موردیکه اگر بالین حلال امر و نهی شود مؤثر باشد و بر خوردن با خشونت جایز نیست و اگر برخورد با خشونت مؤثر باشد بدون جایز نیست و باید توجه داشت در بعضی ملایب آن مانند مجروح نمودن محتاج به اجازه مجتهد است راه اصلاح یا امر به معروف و نهی از منکر فرشته حقیر می‌باید فراموش کرد و در اسلام

و تقید هم بدانهاست که در مواردی که شرائط امر به معروف و نهی از منکر در درو است است که ترک آن مستوجب تسلط ظالمان بر جامعه است.

امر به معروف و نهی از منکر در این موارد هم لازم است که اگر مستقیم هم برخورد فیزیکی باشد باید طبق نظر مسئولین فرار باشد.

است مانند برچیدن مراکز فساد و دستگیر کردن افراد تبه‌کار و مانند آن. اینها وظیفه حکومت است نه آحاد مردم.

امر به معروف و نهی از منکر بر هر کس که در اسلام واجب است و اول مردم معروف و نهی است یعنی مشورت کردن از آن و اول در مورد بدین اوقات افراد خطا کار را بدین بزرگ خطایان دولت فزاین این در مورد وظیفه است که در این معصیت افراد خطا کار را از نظر مردم مردم برچیدن

﴿ تاج افتخار ﴾

بشنو از چادر که در توصیف زن
تار و پودش با تو می‌گوید سخن
تار و پودم را شرافت تافته
تا شرافت را به عصمت بافته
در کلاس حفظ تقوا و شرف
دختران دُرّند و چادر چون صدف
بهترین سرمایه زن چادر است
زانکه زن را زینت زن، چادر است
حفظ چادر در سرای اقتدار
دختران را هست تاج افتخار
حفظ چادر حفظ دین و مذهب است
شیوه زهرا و درس زینب است
حفظ چادر سدّ فحشا می‌کند
روسفیدی نزد زهرا می‌کند
حفظ چادر چاره ساز کارهاست
حافظ گل از هجوم خارهاست
حفظ چادر زخمها را مرهم است
دست ردّ بر سینه نامحرم است^(۱)

حجاب

«ای پیامبر! به زنان با ایمان بگو: چشم‌های خود را (از نگاه هوس‌آلود) فروگیرند، و دامان خویش را حفظ کنند و زینت خود را جز آن مقدار که نمایان است، آشکار ننمایند و اطراف روسری‌های خود را بر سینه خود افکنند (تا گردن و سینه با آن پوشانده شود)...»^۱

«بهترین زنان کسانی هستند، که نه آنها مردان نامحرم را و نه مردان نامحرم آنها را ببینند.»^۲

حضرت زهرا(س)

سؤال ☒ حدود حجاب اسلامی برای بانوان چیست؟ برای این منظور پوشیدن لباس بلند و آزاد و شلوار و روسری کفایت می‌کند و اصولاً چه کیفیتی در لباس و پوشش زن در برابر افراد نامحرم باید رعایت شود؟

امام خمینی(ره):

واجب است تمام بدن زن به جز قرص صورت و دست‌ها تا مچ از نامحرم

۱. سوره نور، آیه ۳۱.

۲. بحار الانوار، ۵۴/۴۳.

پوشیده شود و لباس مذکور اگر مقدار واجب را بپوشاند مانع ندارد ولی پوشیدن چادر بهتر است و از لباس هایی که توجه نامحرم را جلب کند باید اجتناب شود.

□ آنها که زنهارا می خواهند ملعبه مردان و ملعبه جوانان فاسد قرار بدهند جنایتکارند. زنهارا نباید گول بخورند. زن گمان نکند این مقام زن است که بزرگ کرده بیرون برود، با سر باز و لخت، این مقام زن نیست، زن باید شجاع باشد، زن آدم ساز است، زن مربی انسان است.

«حضرت امام خمینی قدس سره، صحیفه نور، ج ۱۱، ص ۲۵۴»

□ حجاب بانوان در اسلام یکی از اموری است که از وقتی استعمارگران چشم طمع به کشورهای اسلامی و غصب معادن و منابع طبیعی آنها دوختند، مورد حمله آنها قرار گرفت زیرا چادر و حجاب زنان مسلمان را یکی از عوامل بزرگ برای بقاء استقلال شخصیت اسلامی کل جامعه مسلمانان و حفظ هویت اسلامی آن دیدند و آن را مانع سیاسی و اقتصادی و فرهنگی خود شناختند.

«از پیام حضرت آیت ا... العظمی گلپایگانی (ره) به کنگره سراسری حجاب»

□ آیا جنایتی از این بزرگتر نسبت به زن هست که زن را با آرایش، مد و جلوه گری زیور آلات سرگرم کنند و از او به عنوان یک ابزار و وسیله استفاده کنند؟ امروز سر و سینه را از زیور آلات پر کردن و آرایش و مد و لباس رابت قرار دادن برای زن انقلابی مسلمان ننگ است. چادر بهترین نوع حجاب و نشانه ملی ماست.

«حضرت آیت ا... خامنه ای مد ظله»

حجاب ضروری دین است

سؤال ❏ آیا حجاب از ضروریات دین است؟ و حکم کسانی که به آن بی‌اعتنایی می‌کنند چیست؟

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

اصل حجاب ضروری دین محسوب است و بی‌اعتنایی به اصل حجاب و عدم رعایت آن معصیت و گناه است.

حضرت آیه‌ا... صافی گلپایگانی:

اصل وجوب حجاب فی الجمله از ضروریات اسلام است و منکر آن مرتد است ولی بی‌اعتنایی به آن با عدم انکار وجوب آن فسق است.

حضرت آیه‌ا... تبریزی:

اصل حجاب برای زنان از ضروریات دین است و حکم کسانی که به آن بی‌اعتنایی نمایند حکم بی‌اعتنایی به سایر تکالیف دینی است.

حضرت آیه ۱... سیستانی:

اصل حجاب از مسلمات شریعت است و در قرآن آمده است ولی کسانی که توجه به وضوح آن ندارند انکار آنها مستلزم انکار نبوت نیست و بی اعتنایی عملی گناه است.

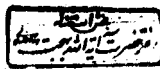
حضرت آیه ۱... مکارم شیرازی:

آری حجاب از ضروریات دین است ولی انکار آن برای کسانی که از ضروری بودن آن آگاهی ندارند موجب ارتداد نمی شود.

حضرت آیه ۱... بهجت:

بی اعتنایی به حجاب گناه است و داشتن حجاب واجب است.

اصل حجاب ضروری دین محرم است ولی بعضی فراموش می کنند که این ضروری نیست در بی اعتنائی به اصل حجاب عدم رعایت آن مصیبت و گناه است.

برای بی اعتنائی به حجاب و بی اعتنائی به حجاب واجب است.

اصل حجاب برای زنان از ضروریات دین است و حکم آن تنگی به آن بی اعتنائی نیست.

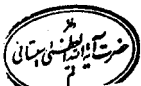
حکم بی اعتنائی به حجاب حکالیف دین است.

اصل وجوب حجاب فی الجمله از ضروریات اسلام است و منکر آن مرتد است ولی بی اعتنائی بدان

باعدم انکار وجوب آن ضعیف است. و در این باره

آری حجاب از ضروریات دین است ولی انکار آن برای کسانی که از ضروری بودن

آن آگاهی ندارند موجب ارتداد نمی شود.

بد حجابی

«هر مردی که زنش خود را آرایش کند و با آن حالت از منزلش بیرون آید، آن مرد دیوث می‌باشد. و اگر کسی چنین مردان را دیوث بنامد، گناهی نکرده است. و نیز زنی که خود را زینت و خوشبو نماید و از خانه‌اش خارج شود و شوهرش به این کار راضی باشد برای هر قدمی که این زن بر می‌دارد برای شوهرش خانه‌ای در جهنم بنا می‌شود.»^۱

پیامبر اکرم (ص)

«هر زنی که به خداوند سبحان و روز قیامت ایمان دارد، زینتش را برای غیر شوهرش آشکار نمی‌کند و همچنین موی سر و مچ خود را نمایان نمی‌سازد، و هر زنی که این کارها را برای غیر شوهرش انجام دهد دین خود را فاسد کرده و خداوند را نسبت به خود خشمگین ساخته است.»^۲

پیامبر اکرم (ص)

سؤال ❏ پوشیدن جوراب نازک و بدن نما برای خانم‌ها در بیرون از منزل و انتظار نامحرمان چه صورت دارد؟ و بیرون گذاشتن موهای سر از چادر در مقنعه توسط خانم‌ها در دید نامحرمان چگونه است؟

۱. بحار الانوار، ۲۴۹/۱۰۳ - بهشت جوانان، ۴۳۱.

۲. مستدرک الوسائل، ۲۴۲/۱۴ - بهشت جوانان، ۲۲۰.

حضرت آیه ا... خامنه‌ای:

پوشانیدن بدن از نامحرمان بر زن واجب است و چنین جوراب‌هایی برای حجاب شرعی واجب کفایت نمی‌کند و پوشیدن تمام موی سر در برابر نامحرمان واجب است.

سؤال ☒ آرایش زنان در خیابان‌ها و بیرون گذاشتن مقداری از موها و پوشیدن جوراب بدن نما و لباس‌های محرک چه صورت دارد؟

حضرت آیه ا... فاضل لنکرانی:

حرام است.

حضرت آیه ا... بهجت:

حرام است.

حضرت آیه ا... صافی گلپایگانی:

حرام است.

حضرت آیه ا... مکارم شیرازی:

بدون شک جایز نیست.

حضرت آیه ا... تبریزی:

جایز نیست.

حضرت آیه ا... سیستانی:

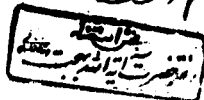
جایز نیست.

بریدن واجب است تمام بدن و رمی و زنی خود را از نامحرم پوشاند

جائز نیست

حرام است

 حرام است

بدون شك جایز نیست

حرام است

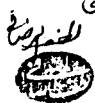
 جایز نیست

بسم الله این اقدام باطل است

این صحبت صحیح نیست، و بهترین
 عیال پوشیدن حایر است، و
 عیال پوشیه هم به اشکال است و گناه است

نظر بپوشیدن کور صحیح نیست و مفاسد بسیار دارد متاسفانه در این زمان
 عده ای اصرار بر آشکار شدن مفاقر زن و خروج او از سن تو و عفاف که حافظ
 شخصیت و آویش و مقنات اوست دارند مع الاسف میخواهند این احرا را اسلامی
 جلوه دهند در حالی که بر خلاف اسلام است.

زن باید بدن خود را - پوشیده وجه و کفین - از نا محرم بپوشاند
 و نیز باید زینت خود را بپوشاند و لباسی که زینت حساب می شود باید
 آنرا هم بپوشاند، و با چادر بهتر می تواند بدن و زینت را بپوشاند،
 و چادر سیاه مثل عبا سیاه گناهت ندارد

- چادر مشکی بهترین نوع عیال است و پوشیدن
 لباسه که عیال پوشیده عیال است.

با توجه به اینکه در حال حاضر رنگ مشکی برای حفظ پوشش زنان
 مستقیم است گناهت کن ثابت نیست =

پوشش چادر مشکی

امّ سلمه یکی از زنان بزرگوار پیامبر اکرم (ص) می‌گوید:

«هنگامی که آیه حجاب نازل شد، زنان انصار از منزل بیرون آمدند در حالی که عبا (و چادر) مشکی بر سر داشتند.»^۱

سؤال ☒ عده‌ای همراه با تبلیغات فرهنگی دشمن در روزنامه‌ها و سخنرانی‌هایشان می‌گویند چادر مشکی برای بانوان مکروه است و باید پوشش جدید مانند مانتو و کت و دامن با رنگ‌های متنوع جایگزین چادر مشکی شود. آیا چنین حرف و اقدامی صحیح است یا نه؟ خواهشمند است نظر شریفتان را مرقوم فرمایید.

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

این صحبت صحیح نیست، و بهترین حجاب پوشش چادر است، و چادر سیاه هم بی‌اشکال است و کراهت ندارد.

حضرت آیه ۱... تبریزی:

زن باید بدن خود را در غیر وجه و کفین، از نامحرم بپوشاند و نیز باید زینت خود را بپوشاند و لباسی که زینت حساب می شود باید آن را هم بپوشاند، و با چادر بهتر می تواند بدن و زینت را بپوشاند و چادر سیاه مثل عبای سیاه کراهت ندارد.

حضرت آیه ۱... بهجت:

این اقدام باطل است.

حضرت آیه ۱... صافی گلپایگانی:

نظر مذکور صحیح نیست و مفاسد بسیار دارد. متأسفانه در این زمان عده ای اصرار بر آشکار شدن مفاتن زن و خروج او از ستر و عفاف که حافظ شخصیت و ارزش و متانت اوست دارند مع الاسف می خواهند این امر را اسلامی جلوه دهند در حالیکه اسلامی نیست.

حضرت آیه ۱... فاضل لنکرانی:

چادر مشکی بهترین نوع حجاب است و پوشیدن لباس هایی که جلب توجه کند حرام است.

حضرت آیه ۱... مکارم شیرازی:

با توجه به اینکه در حال حاضر رنگ مشکی برای حفظ پوشش زنان بهتر است کراهت آن ثابت نیست.

حجاب برتر

حضرت آیه ا... خامنه‌ای:

چادر برترین نوع حجاب و نشانه ملی ماست.

سؤال ✕ امروز یک حرکت خرنده‌ای بر علیه چادر که یک حجاب ملی و سستی است آغاز گردیده است، خواهشمندیم نظر مبارک را در این مورد مرقوم فرمایید.

حضرت آیه ا... فاضل لنکرانی:

سزاوار است خانم‌ها از چادر استفاده کنند چون چادر در کشور اسلامی ایران از مظاهر و شعائر اسلام می‌باشد و با حفظ این شعار سعی کنند بانوان محترم حرکت مورد سؤال را خنثی کنند.

حضرت آیه ا... صافی گلپایگانی:

چادر بهترین پوشش برای خانم‌ها است، چون تمامی مفاتن بدن را می‌پوشاند. خانم‌های مسلمان باید آداب و سنن اسلامی را در لباس پوشیدن مراعات کنند و از تجددگرایی مضرّ پرهیز کنند.

حضرت آیه ۱... بهجت:

چادر حجاب پسندیده است.

حضرت آیه ۱... سیستانی:

چادر حجاب بهتر است و سزاوار نیست زن‌های مؤمن بدون چادر خارج شوند.

حضرت آیه ۱... مکارم شیرازی:

حجاب یکی از قوانین مسلم اسلام است و اساس آن پوشاندن بدن و موها غیر از صورت و دست‌ها تا مچ است ولی بی شک چادر حجاب برتر است.

حضرت آیه ۱... تبریزی:

پوشیدن بدن بر زن واجب و بهترین نوع پوشش واجب، همان چادر مشکی است که زنهای مؤمنه خود را با آن می‌پوشانند.

بسم الله الرحمن الرحیم ج ۱- چادر بهترین پوشش برای خانهاست چون تمامی مفاتیح بدن را می‌پوشاند و حفظ این شعار می‌کند و زنان مکرّم حرکت در منزل اخراج کنند.

بسم الله الرحمن الرحیم ج ۱- چادر بهترین پوشش برای خانهاست چون تمامی مفاتیح بدن را می‌پوشاند و حفظ این شعار می‌کند و زنان مکرّم حرکت در منزل اخراج کنند.

چادر حجاب بهترین پوشش برای خانهاست چون تمامی مفاتیح بدن را می‌پوشاند و حفظ این شعار می‌کند و زنان مکرّم حرکت در منزل اخراج کنند.

بسم الله الرحمن الرحیم ج ۱- چادر بهترین پوشش برای خانهاست چون تمامی مفاتیح بدن را می‌پوشاند و حفظ این شعار می‌کند و زنان مکرّم حرکت در منزل اخراج کنند.

خرید و فروش نشریات و روزنامه‌های منحرف

سؤال **✕** خرید و فروش برخی از روزنامه‌ها و مجلاتی که با استفاده از آزادی موجود در جمهوری اسلامی برخی از احکام اسلام را زیر سؤال برده و یا به مقدسات انقلاب اسلامی جسارت کرده و یا بی‌بندوباری و فساد را ترویج می‌نماید چه صورت دارد؟

حضرت آیه... فاضل لنکرانی:

در این گونه موارد از خرید آنها اجتناب کنید تا هم خود شما آلوده نشوید و هم آن نشریات تقویت نشوند.

حضرت آیه... بهجت:

با علم به مذکورات خریداری و ترویج نشود.

حضرت آیه... صافی گلپایگانی:

اشکال دارد.

حضرت آیه... تبریزی:

کتاب و روزنامه‌ها و مجلاتی که مشتمل بر مطالب باطل است و عقاید اسلامی مردم را سست می‌کند یا امنیت کشور را به خطر می‌اندازد و یا موجب ترویج فساد در جامعه و اختلال نظام می‌شود، طبع و نشر و خرید و فروش آنها جایز نیست و ثمن آن برای فروشنده سحت است.

حضرت آیه... مکارم شیرازی:

جایز نیست و در واقع کمک به نشر فساد است.

در اینگونه موارد که خریدن آنها اجتناب کنه
تا هم خدشه‌ها که نشر در هم آن نشر است نفوذ نفوذ

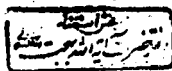
۴/۱۸۶

کتاب و روزنامه‌ها و مجلاتی که مشتمل بر مطالب باطل است و عقاید اسلامی مردم را سست می‌کند یا امنیت کشور را اختلال می‌دهد و یا موجب ترویج فساد در جامعه و اختلال نظام می‌شود، طبع و نشر و خرید و فروش آنها جایز نیست و ثمن آن برای فروشنده سحت است.

جایز نیست و در واقع کمک به نشر فساد است

با علم به مذکور است خریدار در ردیج کف

مشکال دارد

مدایح اهل بیت علیهم السلام

سؤال X برخی از ذاکرین در مدایح اهل بیت علیهم السلام تعبیراتی مانند (مست مستم من، هرچه بادا باد، علی پرستم من، همچون زهرا مادرت، از همه خوشگلتری، یا اباصالح بیا) را بکار می‌برند که به نظر می‌رسد با شأن اهل بیت (ع) منافات دارد. آیا به کار بردن این گونه الفاظ چه صورت دارد؟

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

معلوم نیست ظاهر این الفاظ مرادشان باشد و در هر صورت الفاظ خوب و اشعار بهتر فراوان است آنها را بخوانند.

حضرت آیه‌ا... فاضل لنکرانی:

نباید مسائلی که خلاف شأن ائمه اطهار (ع) است و موجب هتک حرمت آنها می‌شود بیان شود.

حضرت آیة ا... تبریزی:

بکار بردن تعبیراتی که در بین مردم سبک محسوب می شود در مورد ائمه معصومین علیهم السلام اشکال دارد.

حضرت آیة ا... صافی گلیایگانی:

باید در مداخل اهل بیت علیهم السلام از بهترین و رساترین مداخل که مشتمل بر مضامین صحیح و اقتباس از آیات و احادیث و نکات شعری ادیبانه و دور از غلو است استفاده شود.

حضرت آیة ا... بہجت:

البته با الفاظی که در شأن آن بزرگواران نیست نباید مدح کنند و الفاظ مناسبتر فراوان است.

حضرت آیة ا... مکارم شیرازی:

این گونه تعبیرات مناسب نیست.

رسیده
معلمینک عا هر این الفاظ مرادشان که در هر مورد الفاظ خفیه
راست است

دارک و الله اعلم
 الشیخ الفاضل کاشانی
 فی شهر ربیع الثانی سنه ۱۰۸۰
 فی شهر ربیع الثانی سنه ۱۰۸۰
 فی شهر ربیع الثانی سنه ۱۰۸۰

مجسمه سازی

سؤال ❏ ساختن مجسمه ذی روح و آموزش و نصب آن در میادین و مراکز عمومی چه صورت دارد؟

حضرت آیت ا... خامنه‌ای:

به نظر شریف امام راحل «قدس سره الشریف» ساختن مجسمه تام ذی روح حرام است ولی خرید و فروش و نگهداری آن اشکال ندارد.

حضرت آیت ا... فاضل لنکرانی:

ساختن آن حرام است ولی نصب و نگهداری آن مانعی ندارد.

حضرت آیت ا... بهجت:

ساختن مجسمه کامل و آموزش و نصب آن حرام است ولی نگهداری مجسمه مانعی ندارد اگر برای غایات غیر محرمه باشد.

حضرت آیت ا... صافی گلپایگانی:

ساختن مجسمه ذی روح از انسان و غیر انسان و شغل و کسب مجسمه سازی و گرفتن اجرت برای ساختن آن حرام است و نصب آن در میادین و مراکز دیگر خلاف شئون و شخصیت اسلامی جامعه و سیره مسلمین است.

حضرت آیت ا... مکارم شیرازی:

اشکال دارد.

حضرت آیت ا... شیخ جواد تبریزی:

ساختن مجسمه تام ذی روح نزد مشهور حرام است و تعلیم آن چنانچه موقوف به ساختن بشود حرام است و اما نگاه داشتن بعد از ساختن مکروه می باشد.

حضرت آیت ا... سیستانی:

ساختن آن به احتیاط واجب جایز نیست. ولی نصب آن فی حد ذاته اشکال ندارد.

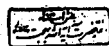

بنا بر نظر این علمای مجتهدین ذی روح حرام است و در نزد ایشان اشکال ندارد.

ساختن آن در آمیزش و نصب آن حرام است و نگهداری مجسمه، نمایی در آن و ساختن حرام است و نصب و نگهداری آن باطل است.

تقریرات هیئت فقه معینه باشد

ساختن مجسمه تام ذی روح نزد مشهور حرام است و تعلیم آن چنانچه موقوف

به ساخته بشود حرام است و اما نگاه داشتن بعد از ساخته مکروه می باشد.

اشکال دارد

ساختن آن با احتیاط واجب جایز نیست ولی نصب آن فی حد ذاته اشکال ندارد.

رباخواری

«خداوند ربا را نابود می‌کند و صدقات را افزایش می‌دهد. و خداوند هیچ انسان ناسپاس گنهکاری را دوست نمی‌دارد.»^۱

«کسی که رباخواری کند، خداوند شکمش را بقدر آن از آتش جهنم پُر می‌کند.»^۲

سؤال ❏ رباخواری یک حرکت شومی است که توسط برخی از ثروتمندان بدان دامن زده می‌شود مستدعیست در این خصوص ما را راهنمایی فرمایید.

حضرت آیه ا... صافی گلیایگانی:

حرمت ربا برای کسی مخفی نیست.

حضرت آیه ا... فاضل لنکرانی:

ربا مطلقاً حرام است.

۱. سورة بقره، آیه ۲۷۶.

۲. الحکم الزاهره، ص ۳۳۸ - بحار الانوار، ۳۶۴/۷۶.

حضرت آیه... بهجت:

حرام است.

حضرت آیه... تبریزی:

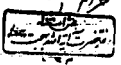
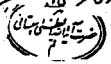
رباخواری از گناهان کبیره است و وظیفه شما نهی از منکر است، البته نباید موارد ربا را تشخیص داد زیرا بعضی از عامه مردم مواردی را ربا می دانند در حالی که شرعاً ربا نیست مثل اینکه کسی جنس را نسبه گران تر بفروشد از قیمت نقد، یا چک مدت دار را که در واقع سند بدهکاری کسی است به کمتر از مبلغ چک خریداری نماید.

حضرت آیه... سیستانی:

رباخواری به هر صورت که باشد گناه کبیره و مستوجب عقاب دنیوی و اخروی است.

حضرت آیه... مکارم شیرازی:

رباخواری از بزرگ ترین گناهان کبیره است و ندمتی که درباره رباخواران در قرآن مجید و روایات وارد شده، درباره کمتر گناهی دیده می شود.

حرمیت ربا برای کسی جفت نیست.

رباخواری از گناهان کبیره است و وظیفه شما نهی از منکر است. البته باید موارد ربا را تشخیص داد زیرا بعضی از عامه مردم مواردی را ربا می دانند در حالی که شرعاً ربا نیست مثل اینکه کسی جنس را نسبه گران تر بفروشد از قیمت نقد یا چک مدت دار را که در واقع سند بدهکاری کسی است به کمتر از مبلغ چک خریداری نماید.

رباخواری به هر صورت که باشد گناه کبیره و مستوجب عقاب دنیوی و اخروی است.

فرق غنا با موسیقی

وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ يَعْنِي عَنِ الْغِنَا وَالْمَلَاهِي.

مؤمنان کسانی هستند که از هرگونه لغو و سخن بیهوده دوری می‌کنند. یکی از مصادیق لغو، غنا و آلات لهو می‌باشد.^۱

امام صادق (ع) فرمود:

وقتی آدم (ع) رحلت نمود، ابلیس و قاییل با رحلت او خوشحال شدند. آن دو در اجتماع شرکت جستند و به نشانه شادی برای مرگ آدم از تنبورها و وسائل لهو (موسیقی) استفاده کردند، پس هرکس در روی زمین از این وسائل لذت می‌برد از پیروان راه ابلیس می‌باشد.^۲

پیامبر اسلام (ص) فرمود:

فرشتگان به خانه‌ای که شراب و وسایل موسیقی و قمار (مثل تنبور و نرد) در آن باشد وارد نمی‌شوند و دعای اهل خانه مستجاب نمی‌شود، خیر و برکت هم از آنجا می‌رود.^۳

سؤال ❧ با توجه به ترویج موسیقی از طرف بعضی مراکز فرهنگی، برخی

۱. تفسیر نور الثقلین، ۵۳۹/۳.

۲. وسایل الشیعه، ۲۳۱/۱۲ - بهشت جوانان، ۳۳۴.

۳. وسایل الشیعه، ۲۳۵/۱۲.

می‌گویند: غنا حرام است و موسیقی اشکال ندارد، لطفاً فرق بین غنا و موسیقی را بیان فرمایید. و برخی می‌گویند: موسیقی اصیل و سنتی اشکال ندارد لطفاً نظر تان را بفرمایید.

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

غنا خوانندگی مطرب و ملهی متناسب با مجالس عیش و نوش است و موسیقی نوازندگی با همان اوصاف است و در حکم با هم فرقی ندارند و هر دو حرام است.

حضرت آیه‌ا... تبریزی:

غنا (آوازه‌خوانی مناسب مجالس خوشگذرانی که در مضمون باطل باشد) و گوش دادن به آن حرام است و بنابر احتیاط واجب باید از مطلق خواندنی که با ترجیع صوت (چهچه) است ولو در مضمون باطل نباشد اجتناب نمود و نیز موسیقی لهوی (نواختن با آلات مخصوصه که مناسب خوشگذرانی باشد) و گوش دادن به آن حرام است. موسیقی‌ای که مناسب خوشگذرانی باشد حرام است و بین انواع آن فرقی نیست چه سنتی باشد یا غیر آن.

حضرت آیه‌ا... فاضل لنکرانی:

غنا آوازی است که در آن صدا را در گلو می‌گردانند که به زبان عرفی چهچهه می‌گویند و طرب‌انگیز هم باشد و مناسب مجالس لهو و لعب هم باشد که این حرام است و موسیقی به یک تعریف، ترکیب اصوات است به نحوی که خوش آیند باشد. لذا اگر مناسب مجالس لهو و لعب باشد حرام است. (جامع المسائل)

حضرت آیه‌ا... مکارم شیرازی:

کلیه صداها و آهنگ‌های مناسب مجالس لهو و فساد، حرام است و تشخیص

آن با مراجعه به اهل عرف خواهد بود.

حضرت آیه... صافی گلپایگانی:

غنا عبارت از آوازی است که مشتمل بر ترجیع و صوت و طرب انگیز و مناسب با مجالس طرب باشد و موسیقی گاه بر غنا و گاه بر آلات مختلف موسیقی مانند تار، سنتور، دف و غیره اطلاق می شود.

موسیقی را اگر به همان معنای غنا و آوازها و سازها و بکار گرفتن آنها بدانیم، فرا گرفتن موسیقی که از قدیم الایام بین اهل لهو و بزم متداول بود و در کشورها و مناطق مختلف انواعی از آن بکار برده می شده و می شود همه حرام است. (جامع الاحکام)

مخالفانند که طرب و ملایمت با مجالس عیش و زواری است و موسیقی نوازندگی با همان اوصاف است و در حکم با هم فرقی ندارند و هر دو حرام است.

بسمه تعالی غنا (آواز خوانی مناسب مجالس خوشگذرانی که در مصون باطل باشد) و گوش دادن به آن حرام است و بنا بر احتیاط باید مطلق خوانندگی که با ترجیع صوت (چپچه) است و لود مصون باطل باشد اجتناب نمود و نیز موسیقی لودی (مواظقت با آلات مخصوصه که مناسب مجالس خوشگذرانی باشد) و گوش دادن به آن حرام است.

کلیه مبداءات و تنگدستی که مناسب مجالس لود و فدا است و تخصیص آن با مراجعیه محصل عرف خواهد بود.

﴿ امام علی علیه السلام ﴾

«عِبَادُ اللَّهِ! اَعْلَمُوا... مُحَادَثَةُ النِّسَاءِ
تَدْعُو إِلَى الْبَلَاءِ وَ يُزِيغُ الْقُلُوبَ، وَالرَّمَقُ لَهُنَّ
يَخْطَفُ نُورَ الْأَبْصَارِ وَ لَمَحُّ الْعُيُونِ مَصَائِدُ
الشَّيْطَانِ».

ای بندگان خدا! بدانید که گفتگو و اختلاط
مردان با زنان نامحرم سبب نزول بلا خواهد شد
و دلها را منحرف می سازد و پیوسته به زنان
چشم دوختن نور دیده را خاموش می گرداند و
همچنین با گوشه چشم به زنان نگاه کردن از
حیله و دامهای شیطان است.

(بحار الانوار ۲۹۱/۷۴. بهشت جوانان ۴۷۱)

تشویق موسیقی دانها و نویسندگان طاغوتی

سؤال ❏ متأسفانه برخی متصدیان فرهنگی کشور برخی از نویسندگان طاغوتی را تشویق کرده یا با برپایی جشنواره‌های موسیقی هدایایی را به عنوان تشویق به موسیقیدانان می‌پردازند، آیا صرف بیت المال مسلمین در این راستا و اهدای هدایا از بیت المال به این‌گونه افراد و اساساً این حرکت در نظام جمهوری اسلامی چه صورت دارد؟

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

صرف بیت المال مسلمین باید بر طبق موازین قانونی و شرعی صورت پذیرد.

حضرت آیه‌ا... تبریزی:

تشویق کسانی که موسیقی لهوی می‌زنند حرام است و کسی که اموال عمومی را صرف آنها می‌کند ضامن است و نزد خداوند متعال مسئول اعمالش می‌باشد و باید توبه کند و گرنه در آخرت مسئول خواهد بود.

حضرت آیه... صافی گلپایگانی:

تعلیم و تعلّم موسیقی و صرف بیت المال مسلمین در این گونه امور حرام و موجب اشتغال ذمه مسئولین مربوطه است خداوند مسلمین را از فتنه آخر الزمان حفظ فرماید.

حضرت آیه... فاضل لنکرانی:

بطور کلی اگر کار حرامی صورت گیرد به هیچ وجه جایز نیست.

حضرت آیه... مکارم شیرازی:

این کار شرعاً جایز نیست و در جمهوری اسلامی خطایی بزرگتر محسوب می شود.

صرف بیت المال باید بطریق موازین قانونی صورت پذیرد.

قتوف کسانی که موسس محوی زندگی هرام است و کسی که اموال محوی را صرف آنهای کنه خان است و فرزندان او متعال مسئول اعمالش می باشد و باید توبه کند و اگر نه در آخرت سؤل خواهد بود و الله اعلم

طهرانی

طهرانی اگر کار حرامی صورت گیرد هیچ وجه جایز نیست

موسیقی متداول فعلی به تمام اقسامه حرام است و تعلیم و صرف بیت المال مسلمین در این گونه امور حرام و موجب اشتغال ذمه مسئولین مربوطه است خداوند مسلمین را از فتنه آخر الزمان حفظ فرماید ان شاء الله

این کار شرعاً جایز نیست در جمهوری اسلامی خطایی بزرگتر محسوب می شود =

استماع موسیقی

«در بهشت درختی وجود دارد که خداوند به بادهای بهشتی فرمان می‌دهد که به حرکت درآمده، به این درخت برخورد کنند و از آن صداهاى دلنشینی به گوش می‌رسد، که مردم صدایی به زیبایی و دلنشینی آن نشنیده باشند. سپس فرمودند: ولی این موسیقی ناب و دلنشین مخصوص کسانی است که بخاطر ترس از خداوند شنیدن موسیقی را در دنیا ترک کرده باشند.»^۱

امام صادق(ع)

سؤال (X) حکم استماع موسیقی‌های صدا و سیما یا اداره ارشاد، ساخت و تعلیم و خرید و فروش ابزار آلات موسیقی چیست؟

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

هرگونه نوازندگی مطرب لهوی که متناسب با مجالس عیش و نوش باشد حرام است.

حضرت آیه ا... فاضل لنکرانی:

موسیقی اگر مطرب و مهبّج و مناسب مجالس لهو و لعب باشد حرام است و در غیر این صورت مانعی ندارد و مرکز پخش تأثیری در حکم ندارد.

حضرت آیه ا... بهجت:

اگر موسیقی مطرب باشد استماع و خرید و فروش آن حرام است.

حضرت آیه ا... صافی گلپایگانی:

آنچه را عرف مردم موسیقی می دانند استماع آن و ساخت و تعلیم و تعلم و فروش آلات آن حرام است.

حضرت آیه ا... مکارم شیرازی:

کلیه صداها و آهنگ ها که مناسب لهو و فساد است حرام و غیر آن حلال است و تشخیص آن با مراجعه به اهل عرف عام خواهد بود.

حضرت آیه ا... تبریزی:

گوش دادن به موسیقی لهوی که مناسب مجالس خوشگذرانی می باشد جایز نیست و همچنین ساخت و تعلیم و خرید و فروش ابزار آلات موسیقی لهوی جایز نیست.

حضرت آیه ا... سیستانی:

اگر موسیقی مناسب مجالس لهو و عیاشی نباشد حرام نیست.

بمقتضای

برگرفته از تذکره مطربان موسیقی که مناسب با مجالس عیش و نوش باشد حرام است

و موسیقی اگر مطرب و پیچ و تنبک و سایر آلات موسیقی باشد حرام است و در غیر این موارد مانعی ندارد

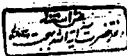
بکلیه صداها و آهنگهای که مناسبت لهو و فساد است حرام و غیر این حلال است

و تقصیر آن با امری که با اهل علم و تقوا و عبادت

بسیار است و موسیقی که مناسب مجالس خوشگذرانی می باشد جایز نیست و همچنین ساخت و تعلیم و خرید و فروش ابزار آلات سرگشته موسیقی جایز نیست

بسیار است اگر موسیقی مطرب باشد استعمال و خرید و فروش آن حرام است

اگر موسیقی مناسب مجالس لهو و عیاشی نباشد حرام نیست

﴿ پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله ﴾

«إِنَّ اللَّهَ بَعَثَنِي هُدًى وَ رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ وَ
أَمَرَنِي أَنْ أَمْحُو الْمَظَامِيرَ وَ الْمَغَازِفَ وَ الْأَوْتَارَ
وَ الْأَوْثَانَ وَ أُمُورَ الْجَاهِلِيَّةِ».

خداوند مرا برای هدایت و رحمت
جهانیان فرستاد، و دستور داد که من آلات غنا و
موسیقی و بتها و آداب و رسوم جاهلیت را از
بین ببرم.

(مستدرک الوسائل ۱۳/۲۱۹)

شرکت در مجالس موسیقی

سؤال ❏ شرکت کردن در مجالس جشن و عروسی که در آن برنامه‌های موسیقی اجرا می‌شود چگونه است؟

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

شرکت در این گونه مجالس در صورتی که تأیید و یا تشویق گناهکار باشد حرام است.

حضرت آیه‌ا... فاضل لنکرانی:

شرکت در مجالس لهو و لعب جایز نیست.

حضرت آیه‌ا... صافی گلپایگانی:

جایز نیست.

حضرت آیه‌ا... بهجت:

اگر موسیقی مطرب است شرکت جایز نیست.

حضرت آیه ا... مکارم شیرازی:

شرکت در مجلس گناه جایز نیست.

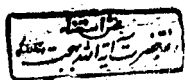
حضرت آیه ا... تبریزی:

گوش دادن به موسیقی لهوی ولو در مجالس عروسی جایز نیست.

حضرت آیه ا... سیستانی:

اگر موسیقی مناسب مجالس لهو و عیاشی است شرکت کردن جایز نیست.

بهر حال
شرکت در این گونه مجالس در صورتیکه تأمید و تأیید و تأیید گناهکار باشد حرام است.

بسیار اگر موسیقی مطرب لهو آور است حرام است

شرکت جایز نیست

گوش دادن به موسیقی لهوی و لو در مجالس عروسی جایز نیست

برادر انگریزی

شرکت در مجالس لهو و لعب جایز نیست

شرکت در مجالس گناه جایز نیست

اگر موسیقی مناسب مجالس لهو و عیاشی است شرکت کردن جایز نیست

تشکیل هنرستان‌های موسیقی

سؤال ❏ طبق برنامه‌ریزی اعلام شده بنابراین است که خانه‌های موسیقی و هنرستان‌هایی در این رابطه در شهرستان‌ها تشکیل شود که با عکس العمل مردم مواجه شده است. نظر حضرت‌عالی در رابطه با رواج موسیقی چیست؟

حضرت آیه‌الله خامنه‌ای:

آموزش موسیقی و ترویج آن برای نوجوانان با اهداف نظام جمهوری اسلامی سازگار نیست.

حضرت آیه‌الله مکارم شیرازی:

بدون شک تأسیس این گونه مراکز موجب گسترش فساد است و جایز نیست.

حضرت آیه‌الله تبریزی:

موسیقی لهوی تعلیم و تعلم و اجرت گرفتن برای آن حرام است و اینها مظاهر فساد است که به خاطر مسامحه بعضی از متصدیان شروع شده است.

حضرت آیه ... صافی گلپایگانی:

موسیقی و ترویج و تأسیس مراکز برای تعلیم آن هم حرام است.

حضرت آیه ... بهجت:

موسیقی مطرب شنیدن آن و تعلیم و تعلم آن و تعاون آن حرام است.

بر علیه
آمزش موسیقی و ترویج آن بر تو جوانان با اهداف نظام جمهوری اسلامی سازگار نیست
بدون شک تأسیس این گونه مراکز موجب گسترش فسادات و عیارت =

موسیقی لری تعلیم و تعلم و اجرت گرفتن برای آن حرام است و اینها نظام حساسی است که بنا بر اساسی بعضی از
متصدیان شروع شده است .

موسیقی و ترویج و تأسیس مراکز برای تعلیم آن هم حرام است و اینها در

و مطرب شنیدن آن و تعلیم و تعلم آن
و تعاون آن حرام است

نظرات مقام معظم رهبری در مورد موسیقی

سؤال ❏ معمولاً مرسوم است که در جشنواره‌های هنری کشوری و منطقه‌ای... از گروه‌های سرود آنهم با ادوات و ابزاری مانند دوتار، شش تار، پیانو، تمبک، دایره و رقص دسته‌جمعی و چوب بازی استفاده می‌شود؛ در این رابطه حکم الله را بیان فرمایید. چنانچه اشکال شرعی دارد، مشاهده می‌شود که مسائل فوق الذکر در سیمای جمهوری اسلامی پخش می‌گردد استفاده از آن برای ما چه حکمی دارد.

جواب: اگر در نظر شنونده از قسم خوانندگی و نوازندگی مطرب لهنوی که غالباً در مجالس لهُو و گناه از آن استفاده می‌شود نباشد گوش دادن به آن اشکال ندارد، وگرنه جایز نیست، و مجرد پخش از صدا یا سیمای حجت شرعی بر اباحه و حلیت آن برای شنونده نیست.

فتوای مقام معظم رهبری در مورد استفاده از آلات و ابزار موسیقی و اشتغال به نوازندگی در پایگاه‌های بسیج جهت جذب جوانان:

بسمه تعالی

استفاده از آلات و ابزار موسیقی در نواختن مطرب لهوی حرام است، و استعمال این قبیل آلات حتی در غیر موسیقی مطرب لهوی اگر مستلزم مفاسدی باشد جایز نیست. ولی استفاده از آلات موسیقی در نواختن موسیقی غیر مطرب لهوی چنانچه مفاسدی بر آن مترتب نباشد فی نفسه منعی ندارد، لیکن در هر صورت ترویج موسیقی و اهتمام و اشتغال به آن با هدف‌های نظام اسلامی منافات دارد مخصوصاً اشتغال به نوازندگی در پایگاه بسیج برای عزیزان بسیجی و جهی ندارد و صلاح نیست، جلوگیری از محرّمات و مفاسد اجتماعی، و جذب جوانان و نیروی مقاومت اسلامی راهش پرداختن به نوازندگی نیست، بلکه باید از طریق امر به معروف و نهی از منکر و کارهای فرهنگی مناسب اقدام شود، ان شاء الله موفق باشید.

سؤال ❧ آیا استماع تمام برنامه‌های صدا و سیما از نظر شرعی مجاز است یا خیر؟

جواب: در برنامه‌های صدا و سیما ممکن است مواردی منطبق بر موازین شرعی نباشد و تشخیص موضوع بر عهده شخص شنونده یا بیننده است، اگر تشخیص دهد این موسیقی مطرب لهوی است یا این برنامه مفسده‌انگیز است نباید گوش کند و ببیند.

□ آموزش موسیقی و نوازندگی به نونهالان و نوجوانان موجب انحراف آنان و ترتب مفاسد است و جایز نیست. بطور کلی ترویج موسیقی با اهداف عالیه نظام اسلامی منافات دارد، مسئولین فرهنگی مجاز نیستند سلیقه‌های شخصی خود را به اسم نشر فرهنگ و معارف در آموزش و پرورش نوجوانان به کار بگیرند.

بسم الله

استفاده از آفت و لغز موسیقی در نظام موسیقی ملط لهری
 هرام است، و استالین قبیل آلات می در زیر موسیقی ملط
 لهری استندیم مفاهیمی باشد جایز نیست
 ولی استفاده از آلات موسیقی در نظام موسیقی ملط
 لهری چنانچه مفاهیمی بر آن مترتب نباشد فی نفسه
 معنی ندارد، لیکن در صورت ترویج موسیقی و احکام
 و استعمال به آن با هدفهای نظام اسلامی منافات دارد
 خصوصاً استعمال به نوازندگی در جایگاه وسیع برای فرزندان
 بسیجی و دهی دارد و صلاح نیست بجز جلوگیری از تفرقات
 و تضاد اجتماعی و عدم یگانگی و تفریق و تقاضای اسلامی
 را احسن بر نظامی به نوازندگی نیست، بلکه باید از طریق آموزش
 و بهی از ضد و کارهای ذهنی مناسب آداب شود، ان شاء الله
 موافق باشد

بسم الله

در باب امر صدایا ملط است
 و تفسیر بهی برین تفسیر نیست باید است
 این تفسیر ملط لهری است یا این باشد مفصل است
 ملط لهری که در این

بسم الله

از حد نظر شنونده از قسم خوانندگی و نوازندگی ملط لهری که
 غالباً در مجالس موسیقی و نوازندگی استفاده میشود باشد
 گوش دادن به آن اشکال ندارد، و اگر جایز نیست، و
 مورد تفریق از صدایا بسیار جهت تفریق بر ایاض و طبیعت
 آن برای شنونده نیست

بسم الله

آموزش موسیقی و نوازندگی به نونهالان و نوجوانان موجب
 تربیت مفاهیم است و جایز نیست، بطوریکه ترویج موسیقی با اهداف اسلامی
 نظام اسلامی منافات دارد، مسئولین فرهنگی مجاز نیستند ملط لهری را
 به این روش و هدف و به این روش و به این روش آموزش دهند و به این روش و به این روش

﴿ پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله ﴾

«لَا تَدْخُلُ الْمَلَأِئِكَةُ بَيْتًا فِيهِ خَمْرٌ أَوْ
طَبْنُورٌ أَوْ نَزْدٌ وَلَا تُسْتَجَابُ دُعَاؤُهُمْ وَ تُرْفَعُ
عَنْهُمْ الْبَرَكَهَةُ».

فرشتگان به خانه‌ای که شراب و وسایل
موسیقی و قمار (مانند تنبور و نرد) در آن باشد
وارد نمی‌شوند، و دعای اهل خانه مستجاب
نمی‌گردد و خیر و برکت هم از آن خانه برداشته
می‌شود.

(وسایل الشیعه ۲۳۵/۱۲)

نظرات مراجع عظام درباره موسیقی و غنا

سؤال ❏ آیا به نظر حضرتعالی استماع آهنگ‌هایی که از صدا و سیما پخش می‌شود چگونه است؟

امام خمینی (ره):

موسیقی مطرب جایز نیست و آهنگ‌های مشکوک اشکال ندارد.

سؤال ❏ شرکت در مجالس عروسی یا جشن‌هایی که در آن برنامه موسیقی اجرا می‌شود چگونه است؟

آیه... العظمی قلبایگانی:

شرکت در مجالس مذکوره جایز نیست.

سؤال ❏ استماع موسیقی و شرکت در مجالس عروسی و جشن‌هایی که از نوارهای ترانه استفاده می‌شود چگونه است؟

آیه... العظمی اراکی (ره):

موسیقی مطرب و ملهی و ترانه‌های مبتذل حرام است و نیز شرکت در مجالس حرام.

□ موسیقی از اموری است که البته هرکس به حسب طبع خوشش می‌آید لیکن انسان را از جدیت بیرون می‌برد و به یک موجود هزل و بیهوده می‌کشانند، موسیقی فکر انسان را طوری می‌کند که دیگر نتواند در غیر محیط موسیقی و شهوات و اموری که مربوط به موسیقی است فکر بکند.

اسخزانی حضرت امام خمینی (ره) ۱۳۵۸/۴/۳۰

سؤال ❧ معنی غنا و حکم آن را بیان فرمایید:

آیه... العظمی گلپایگانی (ره):

غنا کشیدن صدا و دور دادن آن به کیفیت خاصه طرب‌آور است که مناسب با مجالس لهو و محافل انس و طرب و موافق با آلات لهو و لعب است و خواندن به نحو غنا و گوش دادن به آن و تکسب به آن حرام است و فرقی نمی‌کند که همراه با آلات لهو خوانده شود یا نه و در کلام باطل استعمال شود یا در قرآن یا دعا یا مرثیه یا شعر.

جشن تکلیف

سؤال ❏ اخیراً مرسوم شده برای نونهالان جشن تکلیف برگزار می‌گردد ولی در برخی از این مجالس بجای اینکه توجه نونهالان و حاضرین به مسائل دینی و حلال و حرام الهی و عبادات جلب شود این مجالس را با زدن و رقصیدن برپا می‌نمایند نظر حضر تعالی در مورد برپایی این گونه مجالس چیست؟

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

اگر به صورت مجلس لهو درآید حرام است.

حضرت آیه‌ا... بهجت:

اشکال دارد.

حضرت آیه‌ا... فاضل لنکرانی:

نباید مجالس لهو و لعب برپا شود و عناوین مختلف در این مورد دخالتی

ندارد.

حضرت آیه... صافی گلپایگانی:

این مجالس لهو و باطل است.

حضرت آیه... مکارم شیرازی:

جایز نیست.

حضرت آیه... تبریزی:

اگر این مجالس مشتمل بر حرام نباشد اشکال ندارد و باید در این مجالس
نونهالان را با وظایف شرعی خودشان آشنا کرد.

اشکال دواز

الامریت مجلس لهو و باطل است

تایید مجلس بر دلالت بر پا سؤ و غدا این تعلیف در این معبد دخالق ندارد

اگر این مجالس مشتمل بر حرام نباشد اشکال ندارد و باید در این مجالس نونهالان
خودشان آشنا کرد والله العالم

را با وظایف شرعی

این مجلس لهو و باطل است و نه نام

جان خیم

اجرای برنامه‌های بانوان

سؤال ❏ خوانندگی زنان در مجالس زنانه (روضه یا مولودی) در حالی که با بلندگو صدای آنها در کوچه و خیابان توسط نامحرمان شنیده می‌شود و چه بسا موجب تحریک آنان می‌شود چه صورت دارد؟

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

با فرض اینکه موجب مفسده است جایز نیست. (مجموعه استفتائات)

حضرت آیه‌ا... سیستانی:

اگر صدا تحریک کننده باشد جایز نیست.

حضرت آیه‌ا... صافی گلپایگانی:

چون معرضیت برای فساد اخلاق و ریه و التذاذ دارد محل اشکال است.

حضرت آیه‌ا... فاضل لنکرانی:

در فرض مزبور جایز نیست.

حضرت آیه ا... تبریزی:

چیزهایی که موجب تحریک است نباید واقع شود.

حضرت آیه ا... بهجت:

در فرض مذکور اشکال دارد و اگر موجب تحریک نامحرم بشود حرام قطعی است.

حضرت آیه ا... مکارم شیرازی:

اگر با صوت و آهنگ باشد اشکال دارد.

چیزهایی که موجب تحریک است نباید واقع شود

اگر با صوت و آهنگ باشد اشکال دارد

چون معصیت برای فساد اخلاق و ریب و التذاذ دارد محل اشکال است.

در فرض مذکور اشکال دارد

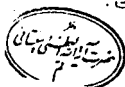
لطفاً

در دفتر نشر معارف است.

را نمی موجب تحریک نامحرم بشود حرام قطعی است.

اگر صدا تحریک کننده باشد جایز نیست.

خرید و فروش آلات لهو و لعب

سؤال ❏ خرید و فروش و استعمال و نگهداری تنبک، دایره و فلوت چه صورت دارد؟

حضرت آیه... خامنه‌ای:

خرید و فروش آلات مختص حرام، جایز نیست. (مجموعه استفتائات)

حضرت آیه... فاضل لنکرانی:

خرید و فروش و استعمال و نگهداری آلات مختصه لهو و لعب حرام است.

حضرت آیه... بهجت:

جایز نیست.

حضرت آیه... تبریزی:

خرید و فروش و استعمال آلات لهو جایز نیست.

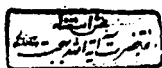
حضرت آیه ا... مکارم شیرازی:

با توجه به این که بیشترین استفاده از این وسایل در حال حاضر استفاده حرام است، خرید و فروش و نگهداری آنها جایز نیست.

حضرت آیه ا... صافی گلپایگانی:

جایز نیست.

رباعی جایز نیست

خوید فروش و استعمال و نگهداری آلات فحش و لعاب حرام است

جایز نیست

خوید فروش و استعمال و نگهداری آلات فحش و لعاب جایز نیست

با توجه باین که بیشترین استفاده از این وسایل در حال حاضر
استفاده حرام است، خوید فروش و نگهداری آنها جایز نیست =
و نگهداری

ریش تراشی و استفاده از کراوات

«سبیل هایتان را کوتاه نمایید و ریش های خود را بلند نگه دارید و خود را شبیه یهودیان مگردانید.»^۱

پیامبر اکرم (ص)

«مجوسیان ریش های خود را می تراشند و سبیل ها را بلند نگه می دارند. ولی ما مسلمین سبیل ها را کوتاه کرده و محاسن را بلند نگه می داریم.»^۲

پیامبر اکرم (ص)

«خداوند مردان را به وسیله محاسن زینت داده و فضیلتی برای مردان است و به وسیله ریش مردان از زنان شناخته می شوند.»^۳

امام رضا (ع)

حضرت آیه ا... خامنه ای:

تراشیدن ریش حرام است علی الاحوط و از پوشیدن کراوات اجتناب شود.

۱. وسائل الشیعه، ۴۲۳/۱.

۲. همان، بهشت جوانان، ۴۰۳.

۳. سفینه البحار، ۵۰۸/۲ - بهشت جوانان، ۴۰۳.

حضرت آیه ۱... بهجت:

تراشیدن ریش جایز نیست چه تمام ریش یا قسمتی از آن.

حضرت آیه ۱... فاضل لنکرانی:

احتیاط و جویی در عدم تراشیدن ریش و بهتر آن است که مسلمان از مثل کراوات اجتناب کند.

حضرت آیه ۱... صافی گلپایگانی:

تراشیدن ریش و ماشین کردن آن اگر مثل تراشیدن باشد حرام است، سزاوار نیست مسلمین از کراوات استفاده کنند، بلکه احتیاط ترک استفاده از آن است.

حضرت آیه ۱... مکارم شیرازی:

احتیاط در ترک ریش تراشی است و بهتر است از کراوات استفاده نشود و اگر جنبه اشاعه فرهنگ کفار داشته باشد اشکال دارد.

حضرت آیه ۱... سپستانی:

بنابر احتیاط واجب از تراشیدن ریش اجتناب شود و استفاده از کراوات اگر مستلزم مفسده باشد حرام است.

حضرت آیه ۱... وحید خراسانی:

احتیاط واجب در ترک تراشیدن ریش است و آنچه که تشبه به کفار باشد جایز نیست.

حضرت آیه ۱... تبریزی:

بنابر احتیاط واجب تراشیدن ریش تماماً جایز نیست.

تراشیدن ریش حرام است علی الاحوط و از پوشیدن کروات اجتناب شود

احتیاط در جوبه در عدم تراشیدن ریش بهتر است که مسلمان از تراشیدن اجتناب کند

مختصر

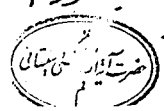

ج ۵۰ احتیاط در ترک ریش تراشی است و بهتر است اگر کروات استفاده نشود و اگر غیره اش و فرنگی کفار

داشتن باشد اشکال دارد - تم - ناهمکار

بنابر احتیاط واجب از تراشیدن ریش اجتناب شود و استفاده از کروات

المر مستند مفسده نباشد حرام است

تراشیدن ریش جایز نیست

چه عام ریش یا قسمی از آن

۱۳۲۶ قمری و اما استفاده از کروات اگرچه
حرام بودن آن مسلم نیست ولی
مگر در اینست مسلمین از آن
استفاده کنند بلکه احتیاط ترک
استفاده از آن است خداوند
مغال مسلمین را در حفظ
استقلال و شخصیت اسلام
توجه بفرماید و در پی
۱۳۲۶ قمری

احتیاط واجب در ترک تراشیدن ریش است

و آنچه که تشبه به کفار باشد جایز نیست

و بنا بر این واجب تراشیدن ریش نه جایز نیست

﴿پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله﴾

«إِنَّ الْمَجُوسَ جَزُّوا لِحَاهُمُ وَوَقَرُوا
شَوَارِبَهُمْ وَإِنَّا نَحْنُ نَجْزُ الشَّوَارِبَ وَنَعْفِي
اللُّحَى وَهِيَ الْفِطْرَةُ».

مجوسیان ریشهای خود را می تراشند و
سبیلها را بلند نگه می دارند. ولی ما مسلمین
سبیلهای خود را کوتاه کرده و محاسن را بلند نگه
می داریم و این مطابق فطرت است.

(سفينة البحار ۵۰۸/۲)

اجرت ریش تراشی

سؤال ❏ اجرتی که شخص سلمانی در مقابل ریش تراشی یا احیاناً آرایش زنانه نمودن مردان دریافت می کند چه حکمی دارد؟

حضرت آیه ... خامنه ای:

گرفتن اجرت بر عمل حرام، حرام است.

حضرت آیه ... صافی گلپایگانی:

اجرت ریش تراشی حرام است.

حضرت آیه ... سیستانی:

اجرت در مقابل ریش تراشی به احتیاط واجب حرام است.

حضرت آیه ... بهجت:

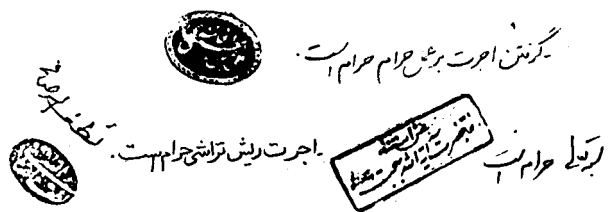
حرام است.

حضرت آیه ا... مکارم شیرازی:

در مورد دوّم حرام است و در مورد اوّل احتیاط کنید.

حضرت آیه ا... تبریزی:

گرفتن اجرت ریش تراشی بنا بر احتیاط جایز نیست و گرفتن اجرت برای آرایش زنانه نمودن مردان اشکال دارد.

گرفتن اجرت ریش تراشی بنا بر احتیاط جایز نیست و گرفتن اجرت برای

آرایش زنانه نمودن مردان اشکال دارد.

۱- اجرت در مقابل ریش تراشی احتیاط و حرام است.

در مورد دوّم حرام است و در مورد اوّل احتیاط کنید.

خرید و فروش عکس‌های ورزشکاران زیبایی اندام

سؤال ❏ اخیراً چاپ و توزیع عکس‌های ورزشکاران زیبایی اندام رایج شده و در خیابان‌ها و مغازه‌ها اقدام به خرید و فروش آن می‌کنند. آیا حکم خرید و فروش و توزیع این عکس‌ها چیست؟

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

در فرض داشتن مفسده حرام است و واجب است از هرگونه تبلیغ و ترویج و تکثیر آن اجتناب شود.

حضرت آیه‌ا... تبریزی:

خرید و فروش اشیایی که مبدأ نشر و ترویج فساد در جامعه می‌شود جایز نیست.

حضرت آیه‌ا... صافی گلپایگانی:

جایز نیست.

حضرت آیة الله مکارم شیرازی:

چنانچه منشأ مفاسدی گردد حرام است.

در فرض داشتن منفه حرام است و واجب است از هرگونه تبلیغ و ترویج دیگران اجتناب نمود.

خرید و فروش اشیا نیکه ببد و نشر و ترویج فساد در جامعه میشود جایز نیست.

جایز نیست. چنانچه منشأ مفاسدی گردد حرام است

زینت کردن و خرید و فروش حلقه و ساعت و زنجیر طلا جهت مردان

□ زینت کردن به طلا مثل آویختن زنجیر طلا به سینه و انگشتر طلا به دست کردن و بستن ساعت مچی طلا برای مردم حرام و نماز خواندن با آنها باطل است.
(شرط پنجم لباس نمازگزار)
«رساله عملیه حضرات آیات عظام امام خمینی، گلپایگانی و اراکی (ره)»

سؤال ✕ خرید و فروش حلقه یا ساعت طلا یا زنجیر طلا برای استفاده داماد توسط خانواده عروس چه صورت دارد؟ همچنین فروش این زینت‌ها توسط فروشندگان جهت استفاده مردان یا تولید آنها به همین منظور چگونه است؟ و مالی که از این راه به دست می‌آید چه حکمی دارد؟

حضرت آیه‌الله صافی گلپایگانی:

خرید و فروش حلقه یا ساعت طلا یا زنجیر طلا برای استفاده حرام جایز نیست.

حضرت آیه... بهجت:

اگر به این شرط بفروشند که آن را در حرام مصرف کنند معامله آن حرام و باطل است و همچنین اگر قصد او کمک به خریدار در مصرف حرام باشد.

حضرت آیه... فاضل لنکرانی:

حرام است و خرید و فروش طلاجات مردانه با حفظ هیأت باطل است.

حضرت آیه... سیستانی:

اگر هیئت آن به گونه‌ای است که فقط استفاده پوشیدن مردان دارد ساخت و فروش و خرید آن جایز نیست و معامله باطل است.

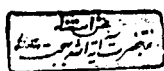
حضرت آیه... مکارم شیرازی:

خرید و فروش زینت آلات طلا که مخصوص مردان است حرام است و زینت طلا توسط مرد نیز حرام است.

خرید و فروش حلقه یا ساعت طلا یا زنجیر طلا برای استفاده حرام جایز نیست.

آمر به این مرتکب نشده که آن را در حرام مصرف کند معامله آن حرام و باطل است و عیناً

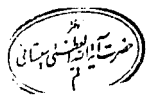

فقه او را در مورد حرام بودن آن

حرام است و خرید و فروش طلاجات مردانه با حفظ هیأت باطل است

اگر هیئت آن به گونه‌ای است که فقط استفاده پوشیدن مردان دارد ساخت و فروش و خرید آن جایز نیست و معامله باطل است.

خرید و فروش زینت آلات طلا که مخصوص مردان است حرام است و زینت طلا توسط مرد نیز حرام است

شعبده‌بازی

سؤال ❏ نظر حضرت تعالی در مورد شعبده‌بازی و دعوت از این افراد و صرف هزینه در این امور چگونه است؟

حضرت امام خمینی (ره) و حضرت آیه ا... گلپایگانی (ره):

دعوت کردن از شعبده‌بازها به منظور شعبده‌بازی در مجالس حرام است و باید از آن اجتناب کرد. پول دادن به شعبده‌بازها برای شعبده‌بازی نیز حرام است.

حضرت آیه ا... اراکی (ره):

شعبده‌بازی بنابر احتیاط واجب جایز نیست و باید از دعوت کردن آنها نیز خودداری کرد. (نقل از کتاب احکام روابط زن و مرد)

حضرت آیه ا... خامنه‌ای:

شعبده‌بازی حرام است، ولی هر تردستی شعبده نیست.

حضرت آیه ۱... مکارم شیرازی:

بازی‌هایی که به عنوان نمایش و سرگرمی و تفریح در بعضی مجالس مشاهده می‌شود که تردستی و زرنگی شخص را نشان می‌دهد و غرضی جز آن در کار نیست، اشکالی ندارد اما اگر برای اغفال مردم باشد، نوعی از سحر است که کسب آن حرام و حضور در آن مجلس هم حرام است.

حضرت آیه ۱... فاضل لنکرانی:

اگر منجر به سحر شود حرام است.

حضرت آیه ۱... بهجت:

جميع اقسام آن حرام است مگر آن که قسمی باشد که خود عمل جایز و خارج از لهُو خاص باشد و غرض هم باطل نباشد بلکه عقلانی و مشروع باشد.
[جامع المسائل معظم له]

حضرت آیه ۱... صافی گلپایگانی:

شعبده‌بازی عبارت است از این که شعبده‌باز غیر واقع را به سبب سرعت حرکات به صورت واقع نشان می‌دهد و این عمل شرعاً حرام است و جهی که در مقابل این عمل می‌گیرند و همچنین پول دادن در مقابل این گونه اعمال اشکال دارد. (جامع الاحکام)

حضرت آیه ۱... تبریزی:

شعبده‌باز به شعبده‌بازیش مستحق مزد نمی‌شود و صرف مال در مثل این امور صرف در باطل است.

بسم الله

شعبه بازی حرام است، ولی اگر کسی شعبه نبیند.

در مغرب به بحر حرام است

سعبه باز به شعبه بازی مسحق نزد نمی شود و صرف مال در مثل این امر صرف در باطل است.

جمع اقسام آن حرام است مگر آنکه کسی بآیه خود عمل جایز و خارج از لو خاص بآیه و غرض هم باطل نباشد بیده عدلای و مشروع باشد [یعنی باطل نیست]

بازی ای که بعنوان غایت دیگر گردی و فرج در بعضی محاس
شاهده می شود که نزدی در زنگی شخص را نشان می دهد
و غرض جز آن در کار نیست، انگلی ندارد اما اگر برای
اغفال مردم باشد، نوعی از حرام است که کسب آن حرام
و مورد دای مجس هم حرام است =

﴿ امام صادق عليه السلام ﴾

«الذَّهَبُ أَنَّهُ حِلْيَةُ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَجَعَلَ اللَّهُ
الذَّهَبَ فِي الدُّنْيَا زِينَةَ النِّسَاءِ فَحَرَّمَ عَلَى
الرِّجَالِ لُبْسَهُ وَالصَّلَاةُ فِيهِ».

طلا زینت اهل بهشت است، و خداوند
طلا را در دنیا زینت زنان قرار داده و بر مردان
پوشیدن طلا و نماز خواندن با آن را حرام کرده
است.

(وسائل الشیعه ۱۰۰/۲)

رهن

سؤال ❏ در رابطه با رهن منزل مرسوم است، پولی را پیش می گیرند و بابت اجاره مبلغ کمتری دریافت می کنند. آیا صحیح است؟ و در صورت اشکال راه صحیح آن چیست؟

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

موجر اگر در ضمن عقد اجاره شرط قرض کند اشکال ندارد و اجاره صحیح و شرط نافذ است و در غیر این صورت جایز نیست.

حضرت آیه‌ا... تبریزی:

اگر مبلغی قرض دهد به شرط اینکه مالک مال الاجاره را کمتر بگیرد، قرض ربوی می شود و اجاره باطل است اما اگر صاحب ملک به مبلغ معینی ملک را اجاره دهد و با مستأجر شرط کند که مبلغی را در مدت اجاره به او قرض دهد مانعی ندارد.

حضرت آیه... صافی گلیایگانی:

چنانچه موجر خانه خود را به مبلغ معینی اجاره دهد و در ضمن اجاره با مستأجر شرط کند که مستأجر مبلغی به عنوان قرض الحسنه به او بدهد اشکال ندارد.

حضرت آیه... بهجت:

اگر خانه را به مبلغی اجاره کنند و در ضمن آن شرط کنند که مقداری قرض به مالک بدهند اشکال ندارد.

حضرت آیه... مکارم شیرازی:

در میان بعضی از مردم معمول است که نخست وامی به صاحب خانه می دهند و خانه را به عنوان رهن می گیرند و در ضمن شرط می کنند که حق سکونت در آن خانه را داشته باشد یا مال الاجاره کمی بدهد؛ این کار ربا و حرام است. راه صحیح این است که نخست خانه را اجاره کند (هر چند به مبلغ کمی باشد) و در ضمن عقد اجاره شرط کند وامی به فلان مبلغ از سوی مستأجر به مالک داده شود و خانه در مقابل آن رهن باشد در این صورت ربا نیست و حلال است.

حضرت آیه... سیستانی:

اگر قرض به شرط اجاره باشد جایز نیست، و اگر به عکس باشد به احتیاط واجب جایز نیست، و راه صحیح آن بیع با شرط است. یعنی اینکه صاحب خانه قسمتی از خانه را به شخص بفروشد به همان قیمت که پول پیش می گیرد و مابقی آن را اجاره بدهد و شرط کند که اگر تا سر سال مثلاً پول را (همان پول پیش را) به او پس داد قسمت فروخته شده را پس بگیرد.

﴿ امام صادق علیه السلام ﴾

«إِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَتَنْفَرُ عِنْدَ الرَّهَانِ وَ تَلْعَنُ
صَاحِبَهُ مَا خَلَا الْخَافِرَ وَالرَّيْشَ...».

بدرستیکه فرشتگان از شرط بندی نفرت
دارند و کسی را که شرط بندی کند لعنت
می‌کنند، جز در اسب دوانی و تیراندازی (که این
مسابقات مجاز یک نوع تمرین نظامی برای
دفاع از کشور و اسلام است).

(وسائل الشیعه ۳۴۷/۱۳)

ضوابط شرعی در فیلم سازی

سؤال ❏ در صورتی که سوژه و یا قالب موضوع حاکم بر فیلمی اقتضا نماید که کارگردان و یا بازیگران مؤنث (مسلمان یا غیر مسلمان) حجاب کامل، یا اصلاً حجاب را رعایت نکنند، از نظر شرعی ساخت، نمایش و تماشای چنین فیلمی چه حکمی دارد؟

حضرت آیة... خامنه‌ای:

هرگونه فیلمی که در ساخت آن ضوابط شرعی اهمال شود و یا مفاسدی بر آن مترتب باشد اشکال دارد، بلکه ساختن، و نمایش و تماشای آن جایز نیست.

«نشریه نصیحت شماره ۱۵۶»

حضرت آیة... فاضل لنکرانی:

اگر ساختن فیلم مستلزم انجام کاری خلاف شرع باشد جایز نیست.

حضرت آیة... صافی گلپایگانی:

اشکال دارد.

حضرت آیه... بهجت:

دیدن نامحرم از طریق تلویزیون و شنیدن صدای آنها که مقرون به فساد و ریه است اشکال دارد و بعضی اقسام آن حرام یقینی است. «نقل از رساله»

حضرت آیه... مکارم شیرازی:

در مورد مسلمانان جایز نیست و در مورد غیر مسلمانان در صورتی جایز است که منشأ فساد نباشد.

حضرت آیه... تبریزی:

بر زن واجب است بدن و زینت خود را از نامحرم بپوشاند و اختلاط زن و مرد جایز نیست و ساختن فیلم یا سوژه آن مجوز ارتکاب معصیت نمی شود، و تماشای فیلم های مزبور نیز چنانچه موجب تهییج شهوت بر حرام یا مستلزم گوش دادن به موسیقی لهوی باشد جایز نیست.

حضرت آیه... سیستانی:

اگر ساخت آن مستلزم نگاه محرم است جایز نیست، همچنین اگر مفسده بر آن مترتب باشد، و نمایش آن دائر مدار مفسده و عدم آن است.

- آبرو حق بیلم ستم انجام کاری خلاف شریع باشد جایز نیست.

و مورد مسلمانان جایز نیست و در مورد غیر مسلمانان

در صورتی جایز است که منشأ فساد نباشد

اگر ساخت آن مستلزم فساد باشد جایز نیست و همچنین

اگر منسوب به آن ترتیب باشد و فساد آن را برطرف کند و عدم آن است

اشکال دارد .

بر وزن واجب است بدن و زینت خود را از نامحرم

پوشانند و اختلاط وزن و مرد جایز نیست و ساختن بیلم یا

سوزنه آن مجوز ارتکاب معصیت می شود و قناتشای

فیلهای مزبور نیز چنانچه موجب تمییز شهرت بر حرام یا

مستلزم گوش دادن به موسیقی لهوی باشد جایز نیست

﴿ امام علی علیه السلام ﴾

«یا اهلَ العراقِ بُنِيتُ أَنْ نِساءَ کُمْ یُداْفَعْنَ
الرِّجالَ فی الطَّرِیقِ، أَمَّا تَسْتَحْیُونَ؟ وَ فی
حدیثٍ آخَرَ قال؟ أَمَّا تَسْتَحْیُونَ وَ لا تَغَارُونَ؟
نِساءُ کُمْ یَخْرُجْنَ إلی الْأَسْواقِ وَ یُزاحِمْنَ
الْعُلُوجَ».

ای اهل عراق! با خبر شده‌ام که زنان شما
در راه با مردان برخورد می‌کنند، آیا حیا و شرم
نمی‌کنید؟ و در حدیث دیگر فرمود: آیا حیا
نمی‌کنید و غیرت نمی‌ورزید که زنانتان به بازار
می‌روند و با افراد بی‌ایمان مواجه می‌شوند؟

(وسائل الشیعه ۱۴/۱۷۶)

آموزش تأثر جهت خواهران

«ای بندگان خدا! بدانید که گفتگو و اختلاط مردان با زنان نامحرم سبب نزول بلا و بدبختی خواهد شد و دل‌ها را منحرف می‌سازد، و پیوسته چشم دوختن به زنان نور قلب‌ها را خاموش می‌گرداند، و همچنین با گوشه چشم به زنان نگاه کردن از حيله و دام‌های شیطان است.»^۱

حضرت علی (ع)

سؤال ☒ دختران می‌پرسند، آیا می‌توانیم جهت بازی در فیلم و تأثر آموزش بازیگری ببینیم؟ با توجه به آن که مربی آنان معمولاً مردان می‌باشند خواهشمند است نظر مبارکتان را بفرمایید.

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

اگر مربی مرد است و آموزش ذکر شده فسادى دارد، جایز نیست، در فرض سؤال چنانچه موجب فساد است یا مراعات حجاب شرعى نمى‌شود، یا جلب نظر نامحرم مى‌شود، جایز نیست.

۱. بحار الانوار، ۲۹۱/۷۴ - بهشت جوانان، ۴۷۱.

حضرت آیه‌ا... بهجت:

اختلاط زن و مرد جایز نیست و همچنین اگر موجب مفسده یا ترک واجب یا فعل حرامی شود جایز نیست.

حضرت آیه‌ا... صافی گلپایگانی:

جایز نیست.

حضرت آیه‌ا... تبریزی:

اختلاط زن و مرد که معرض فساد و وقوع در حرام است، مثل شوخی کردن با همدیگر و مسخره‌بازی در آوردن به اسم نمایش، جایز نیست.

حضرت آیه‌ا... فاضل لنکرانی:

اگر مستلزم امر حرامی مثل نگاه مستقیم زن و مرد یا تماس بدنی باشد جایز نیست.

حضرت آیه‌ا... مکارم شیرازی:

در صورتی که مربی آن زن باشد و هدف صحیح فرهنگی برای این بازی‌ها وجود داشته باشد مانعی ندارد.

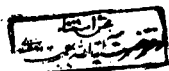
اگر ربه مرده است، و آنروز نذر ذکر است
 و در روز نذر جایز نیست
 در روز نذر ایضا نذر و غیره است یا امر است
 جایز نیست یا واجب نذر را محرم می شود جایز نیست

در صورتی که حرب گناهان با منتهی و هدف صحیح شرعی یکی برای این بانی ها وجود
 داشته باشد با منتهی مانع ندارد

اختلاف زن و مرد که معرض فساد و وقوع در حرام است
 نشوئی کردن با خود دیگر و مستخره باز نداشتن با هم نمایند جایز نیست
 جایز نیست
 لطف

گوشه زن و مرد را مثل هم تقسیم زن و مرد یا نکرده باشد جایز نیست

اختلاف زن و مرد جایز نیست

و همچنین

اگر موجب فساد یا ترک واجب یا فعل حرامی شود جایز نیست

برگه ۱ - خرید و فروش چک مبلغ کمتر از مبلغ چک به شخص ثالث را با حرام است .

خرید و فروش خود چک صحیح نیست چون خود چک مدرک است و مالیت ندارد ولی اگر چک صوری نباشد یعنی دارنده چک واقعاً از کسی طبق چک طلب داشته باشد می تواند طلب خود را بدیگری بیکتر بفروشد

لطفاً

اگر چک سند بهی خود ثالث باشد اشکال ندارد .

چنانچه بداند چک بازاء بدعی صادر شده و در صفت مانعی ندارد در هر دو عالم دارنده چک طلب خود را از دیگران به پول نقد می فروشد

جواب

: در صورتی که چک دوستانه نباشد بکسند به کاری واقعی باشد مانعی ندارد =

اگر نویسند چک و اقلاً بدو کار آن کس باشد که چک برای او نوشته است فروش آن به مبلغ کمتر اشکال ندارد .

ولی اگر برای کمتر فروختن نوشته باشد جایز نیست .

خرید و فروش چک

سؤال ❏ خرید و فروش چک به مبلغ کمتر از مبلغ مندرج در چک بانکی چه صورت دارد؟ البته چکی که مثلاً مربوط به دو ماه دیگری باشد.

حضرت آیه ا... خامنه‌ای:

خرید و فروش چک به مبلغ کمتر از چک به شخص ثالث ربا و حرام است.

حضرت آیه ا... صافی گلپایگانی:

خرید و فروش خود چک صحیح نیست چون خود چک مدرک است، و مالیت ندارد ولی اگر چک صوری نباشد یعنی دارنده چک واقعاً از کسی طبق چک طلب دارد می‌تواند طلب خود را به دیگری به کمتر بفروشد.

حضرت آیه ا... فاضل لنکرانی:

اگر چک سند بدهی فرد ثالثی باشد اشکال ندارد.

حضرت آیه... تبریزی:

چنانچه بداند چک به ازاء بدهی صادر شده و در حقیقت دارنده چک طلب خود را از دیگران به پول نقد می فروشد مانعی ندارد.

حضرت آیه... مکارم شیرازی:

در صورتی که چک دوستانه نباشد بلکه سند بدهکاری واقعی باشد مانعی ندارد.

حضرت آیه... بهجت:

در موردی که شخصی متاعی را فروخته و قیمت را به صورت چک مدت دار گرفته، فروش این چک به مبلغی کمتر از آن، در صورتی که در ما به التفاوت معامله شرعی انجام گیرد و در ضمن آن، شرط قرض با فروش بقیه به مساوی بشود مانعی ندارد. (نقل از رساله)

حضرت آیه... سیستانی:

اگر نویسنده چک واقعاً بدهکار آن کسی باشد که چک برای او نوشته است، فروش آن به مبلغ کمتر اشکال ندارد، ولی اگر برای کمتر فروختن نوشته باشد جایز نیست.

پوشیدن لباس‌هایی که تبلیغ فرهنگ بیگانه است

«رسول خدا(ص) نفرین و لعنت کردند مردانی را که در آرایش لباس و قیافه، خود را به زنان شبیه سازند و نیز لعنت فرمود زنانی را که خود را به مردان شبیه سازند.»^۱

سؤال ❏ نظر جناب‌عالی در مورد پوشیدن لباس‌هایی که عکس یا علامت مربوط به کشورهای غربی روی آن نقش بسته چیست؟

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

استفاده از این‌گونه لباس‌ها که ترویج فرهنگ غیر مسلمین مهاجم بر مسلمین است، اشکال دارد. (نقل از مجله نصیحت شماره ۱۴۹)

حضرت آیه‌ا... فاضل لنکرانی:

بهتر است از این نوع لباس‌ها استفاده نکنند.

حضرت آیه ۱... صافی گلبایگانی:

مسلمین از این گونه لباس ها استفاده نکنند.

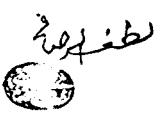
حضرت آیه ۱... تبریزی:

بر مؤمن سزاوار نیست لباسی بپوشد که او را از زئی مؤمنین خارج کند.

حضرت آیه ۱... مکارم شیرازی:

هرگاه سبب ترویج فرهنگ بیگانگان گردد اشکال دارد.

بهرات از این نوع لباسها استفاده کنند. - مسلمین از این گونه لباسها استفاده نکنند

بر مؤمن سزاوار نیست لباسی بپوشد که او را از زئی مؤمنین خارج کند

هرگاه سبب ترویج فرهنگ بیگانگان گردد اشکال دارد.

پوشش کراوات و پاپیون

سؤال X بعضاً مشاهده می‌شود که بعضی از افراد در مجالس عقد و عروسی و عده‌ای در انظار عمومی اقدام به نصب کراوات و پاپیون بر روی پیراهن خود می‌نمایند، حکم شرعی استفاده از لوازم مذکور چیست؟

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

بستن کراوات و پاپیون چون تقلید و ترویج از فرهنگ مهاجم غیر مسلمین است جایز نیست. (مجله نصیحت شماره ۱۵۴)

حضرت آیه‌ا... صافی گلپایگانی:

کراوات و پاپیون شعار کفار است و مسلمین نباید از آنها استفاده کنند.

حضرت آیه‌ا... مکارم شیرازی:

با توجه به اینکه کراوات و پاپیون در محیط ما ترویج فرهنگ بیگانه محسوب می‌شود، استفاده از آن اشکال دارد.

حضرت آیه... تبریزی:

برای مؤمن سزاوار نیست لباسی بپوشد که او را از زئی مؤمنین خارج کند.

حضرت آیه... بهجت:

خلاف احتیاط است.

با توجه به اینکه کراوات و پاپیون در محیط ما مشروع و نهی شده و بیگانه محسوب می شود استفاده از آن اشکال دارد.

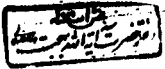

کراوات و پاپیون شعار کفار است و مسلمین نباید از آنها استفاده کنند.

بر مؤمن سزاوار نیست لباسی بپوشد که او را از زئی مؤمنین خارج کند.

بهر است از این نوع لباسها استفاده نشود.

رسالة عذر احتیاط است

تشکیل گروه‌های سرود مختلط

سؤال ❏ متأسفانه گروه‌های سرود متشکل از پسران و دختران به شکل نامناسب در محافل به اجرای برنامه می‌پردازند. آیا تشکیل چنین گروه‌ها و شرکت در محافلی که آنها اجرای برنامه می‌کنند، چاپ عکس و ترویج آن توسط برخی مطبوعات یا پخش آن از تلویزیون چه صورت دارد؟

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

در صورت بدآموزی و ترتب مفسده حرام است و هر عملی که سبب ترویج حرام باشد حرام است.

حضرت آیه‌ا... صافی گلپایگانی:

امور مذکوره در سؤال خلاف شرع و حرام است و مفسد آن بر کسی پوشیده نیست.

حضرت آیه ا... تبریزی:

ترویج اموری که مبدأ فساد در جامعه شود جایز نیست.

حضرت آیه ا... بهجت:

جایز نیست.

حضرت آیه ا... مکارم شیرازی:

حرام است.

در صورت بدآموزی و ترتب فساد حرام است و اگر علی که سبب ترویج حرام باشد حرام است.

ترویج امور که مبدأ فساد در جامعه شود جایز نیست.

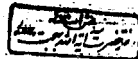
۱- امور مذکوره در سؤالات خلاف شرع و حرام است و مفاسد آن بر کسی پوشیده نیست. و در اسلام

برسان

جایز نیست

حرام است

شرط بندی در مسابقات

سؤال ❏ معمولاً در برخی مسابقات ورزشی شرط بندی هایی صورت می گیرد مثلاً اگر شما برنده شدید یک وعده غذا می دهم آیا شرط بندی در مسابقات یا کارت بازی کودکان مالک شدن کارت طرف مقابل در صورت برنده شدن چه صورت دارد؟

حضرت آیه ا... خامنه ای:

شرط بندی در موارد مذکور الزام آور و واجب الوفاء نیست و اجبار بر عمل به شرط حرام است.

حضرت آیه ا... صافی گلپایگانی:

جایز نیست.

حضرت آیه ا... تبریزی:

شرط بندی جایز نیست ولی جایزه دادن کسی که در مسابقه شرکت نداشته از مال خودش به برنده مسابقه مانعی ندارد.

حضرت آیه... بهجت:

ظاهراً جایز نیست.

حضرت آیه... مکارم شیرازی:

شرط بندی در تمام مسابقات حرام است جز اسب سواری و تیراندازی.

حضرت آیه... سیستانی:

شرط بندی باطل است.

شرط بندی در موارد مذکور الزام آورده واجب الزام نیست و اجبار بر عمل بر شرط حرام است.

شرط بندی جایز نیست ولی جایزه دادن کسی که در مسابقه شرکت نداشته از مال خودش برنده مسابقه مالی ندارد

شرط بندی باطل است

آیا این کار جایز نیست

جایز نیست.

شرط بندی در تمام مسابقات حرام است جز اسب سواری و تیراندازی

شرکت زنان در انتخابات

سؤال ❏ در انتخابات شوراهاى اسلامى متأسفانه برخى از زنان با چاپ عكسهاى رنگى و شعارهاى نامناسب كه در شأن زن انقلابى مسلمان نيست كانديدان شدند و بازتابهاى منفى بين توده مردم متدين داشت آيا زمينه سازى براى حضور اين گونه زنان در صحنه هاى سياسى و رآى دادن به آنها و تأييد صلاحيت آنان چه صورت دارد؟

حضرت آية ا... تبريزى:

خدمات زنان براى زنان شرعاً مانعى ندارد، مخلوط شدن زنان با مردان منشأ و معرض فساد است و مخالف احكام اسلام است.

حضرت آية ا... صافى گلپايگانى:

جائز نيست.

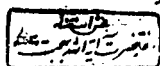
حضرت آية ا... بهجت:

هرچه متوقف بر حرام باشد جائز نيست.

حضرت آیه... مکارم شیرازی:

شرکت زنان به صورت سالم و توأم با عفت اسلامی در انتخابات مانع شرعی ندارد ولی به صورتی که در بالا نوشتید جایز نیست.

جایز نیست

بسم الله الرحمن الرحیم

جایز نیست

بسم الله الرحمن الرحیم
شرکت زنان به صورت سالم و توأم با عفت اسلامی در انتخابات مانع شرعی ندارد ولی اگر
به صورتی که در بالا نوشتید جایز نیست.

به چه کسانی رأی دهیم؟!

سؤال ❏ رأی دادن به نمایندگانی که برای دفاع از اصول و معیارهای اخلاقی و ارزشی جامعه بر نمی خیزند و در برخی موارد به منافع شخصی و گروهی خود می اندیشند چه صورت دارد؟

حضرت آیه...فاضل لنکرانی:

به افراد خدمتگزار به اسلام و مردم رأی دهید.

حضرت آیه... بهجت:

به این نحو افراد رأی ندهید.

حضرت آیه... صافی گلپایگانی:

به مردی رأی دهید که احراز کرده باشید متعهد به اسلام و مدافع از احکام اسلام و حقوق مسلمین و حق و عدالت است و در قیام و قعود و رأی که میدهد با ملاحظه مسئولیت خدایی و آگاهی و بصیرت عمل می کند.

حضرت آیه ا... مکارم شیرازی:

به چنین اشخاصی نباید رأی داد.

بهرجای رأی بدهد که احراز کرده باشد متعهد باسلام و معارضه از احکام اسلام و حقوق مسلمین و حق و عدالت است و در قیام و قعودی و رأی که میدهد با ملاحظه مسئولیت خدائی و آگاهی و بصیرت عمل میکند و در راه است.

به افراد فاسق و فاجر رأی ندهد.

باین افراد رأی ندهد.

به چنین اشخاصی نباید رأی داد.

خمس

قرآن کریم:

«بدانید هرگونه غنیمتی بدست آورید، خمس آن برای خدا، و برای پیامبر و برای ذی القربی و یتیمان و مسکینان و واماندگان در راه است.»^۱

امام زمان (عج):

«لعنت خدا و ملائکه و تمام مردم بر کسی است که از مال مادر هم حرامی را بخورد.»^۲
«کسی که مالش زیاد باشد و حق آن را ادا نکند، بدرستی که مالش در روز قیامت مارهایی خواهند بود که او را نیش می زنند.»^۳

سؤال ❏ آیا پولی که جوانان جهت ازدواج یا خرید مسکن پس انداز می کنند یا برای حج می بردازند که سالها در بانک می ماند خمس دارد؟

۱. سوره انفال، آیه ۴۱.

۲. بحارالانوار، ۱۸۴/۵۳.

۳. بحارالانوار، ۲۹/۹۶.

حضرت آیه ا... خامنه‌ای:

اگر پول را برای حج واجب پرداخته و پس‌انداز برای مسکن در حدّ دو، سه سال باشد خمس ندارد و پس‌انداز برای ازدواج اگر راه منحصر در پس‌انداز باشد و پول به همان نیت اندوخته شود هم خمس ندارد.

حضرت آیه ا... بهجت:

چیزهایی که در زندگی به آن احتیاج دارد، مانند خانه، اثاثیه و جهیزیه دختر اگر نمی‌تواند یک دفعه آن را تهیه نماید ولی می‌تواند تدریجاً در طول چند سال آنها را تهیه نماید، خمس ندارد، مثلاً اگر یک سال زمین را و در سال بعد قسمتی از وسایل ساختمان را بخرد که در این صورت اگر چه زمین یا آهن و آجر و یا سایر وسایل مدتی بدون استفاده می‌ماند خمس ندارد که شرح کامل آن در مسئله ۱۳۹۱ رساله آمده و اما وجه ثبت نام حج اگر از درآمد سال ثبت نام کرده و در وقت اعلام مشرف شود خمس ندارد و اگر سال بر آن گذشته و بعد ثبت نام کرده خمس دارد.

حضرت آیه ا... تبریزی:

خمس دارد.

حضرت آیه ا... فاضل لنکرانی:

چنانچه برای تهیه منزل یا ازدواج ناچار به پس‌انداز باشد خمس ندارد. ولی آنچه برای ثبت نام حج می‌پردازند و سال‌های بعد مشرف می‌شوند خمس دارد، مگر اینکه قبلاً حج بر او مستقر شده باشد.

حضرت آیه ا... صافی گلپایگانی:

پولی که به حساب حج ریخته‌اید چنانچه از عواید همان سالی است که به

حساب ریخته بوده، اگر به حج برود و لو پس از گذشت چند سال خمس ندارد. همچنین پولی که جهت خرید خانه مورد حاجت برای سکونت کنار بگذارد در صورتی که قدرت خرید خانه بدون جمع کردن پول در طی سنوات متعدده نداشته باشد خمس ندارد ولی پول جمع کردن برای ازدواج در صورت گذشت سال بر آن بنابر احتیاط خمس دارد.

حضرت آیه ا... سیستانی:

پول ازدواج و مسکن خمس دارد و اما پول حج اگر برای حج واجب باشد و راهی دیگر برای رفتن به حج نباشد خمس ندارد.

حضرت آیه ا... مکارم شیرازی:

پولی که برای ازدواج یا خرید مسکن پس انداز می شود مشمول خمس است ولی پولی که به حساب سازمان حج ریخته می شود و انسان به این وسیله در نوبت قرار می گیرد، در صورتی که از درآمد همان سال ثبت نام باشد خمس ندارد.

اگر پول را برای حج واجب پرداخته و پس انداز برای سکن در صد دو سه سال باشد خمس ندارد و پس انداز برای
ازدواج اگر راه مخفی باشد و پول به همان نیت انداخته شود خمس ندارد.

پولیکه بحساب حج ریخته اند چنانچه از عوام و اهل همان سالی که بحساب ریخته بوده اگر حج مجدد و لو بعد از
گذشت چند سال خمس ندارد همچنین پولیکه جهت خرید خانه مورد حاجت برای مسکونت کار نگذاشته
در صورتیکه قدرت خرید خانه بدون جمع کردن پول در طی سنوات متعدده نداشته باشد خمس ندارد و پولی
پول جمع کردن برای ازدواج در صورت گذشت سال بموآن بشا بر احتیاط خمس دارد و الله اعلم

پول ازدواج و مسکن خمس دارد.
و اما پول حج اگر برای حج واجب باشد و راهی دیگر برای رفتن به حج نباشد خمس ندارد.

خمس دارد و در آن

خمس ندارد و در آن
خمس ندارد و در آن
خمس ندارد و در آن

پولیکه برای ازدواج یا مسکن سکن پس انداز می شود مشمول خمس است و پولی که بحساب مسکن یا ازدواج ریخته می شود
انسان بدین رسید و در صورتیکه در آن سال نیت تمام باشد خمس ندارد و

خمس جهیزیه

سؤال ❏ پول یا اجناسی که والدین جهت جهیزیه دختر کنار می گذارند آیا خمس دارد؟

حضرت آیت ا... خامنه‌ای:

اگر پدر پولی را از درآمد در حد شأن به دختر ببخشد و در اختیار او قرار دهد خمس آن واجب نیست و اجناس جهیزیه خمس ندارد.

حضرت آیت ا... فاضل لنکرانی:

خیر.

حضرت آیت ا... مکارم شیرازی:

در صورتی که دختر در آستانه ازدواج باشد یا معمول آن محیط، جمع آوری تدریجی بوده باشد که در این دو صورت خمس ندارد.

حضرت آیت ا... بهجت:

چیزهایی که در زندگی به آن احتیاج دارد، مانند خانه، اثاثیه و جهیزیه دختر. اگر نمی تواند یک دفعه آن را تهیه نماید ولی می تواند تدریجاً در طول چند سال آنها را تهیه نماید خمس ندارد. به شرحی که در مسئله ۱۳۹۱ رساله آمده است.

حضرت آیت ا... صافی گلپایگانی:

آنچه از منافع کسب در بین سال به مصرف خوراک و پوشاک و اثاثیه و خرید منزل و عروسی و جهیزیه (اگر در وقتی تهیه شود که معمولاً به تهیه آن حاجت است) و زیارت و مانند اینها می رساند، در صورتیکه از شأن او زیاد نباشد و زیاده روی هم نکرده باشد، خمس ندارد. (مسئله ۱۷۸۴)

حضرت آیت ا... تبریزی:

پول خمس دارد، و اجناس هم بنابر احتیاط خمس دارد، مگر ولی شرعی دختر در حالی که او نابالغ است آنها را به او ببخشد.

حضرت آیت ا... سیستانی:

پول اگر سال خمسی برسد خمس دارد. ولی اجناسی که برای جهیزیه می خرند اگر مناسب شأن آنها باشد، خمس ندارد.

اگر پدر پول را از دست داد در حد ثانی به دختر بخشد و در احسان را در ثلث و پدرش آن را به نسبت او به غیر بخشد ندارد.

در صورتی که دختر در عرض ازواج باشد خمس ندارد.

پول خمس دارد و اجناس هم نابرابر است با خمس دارد مگر دلی شرعی دختر در مالی که او نابالغ است آثار را بدو بچشد و الا نه.

پول اگر سال خمس به سه خمس دارد.
ولی اجناس یکه به ای جهیزیه می خزند اگر مناسب شأن آنها باشد خمس ندارد.

﴿ امام صادق علیه السلام ﴾

«حَصَّنُوا أَمْوَالَكُمْ بِالزَّكَاةِ وَدَاوُوا
مَرْضَاكُمْ بِالصَّدَقَةِ وَ مَا تَلَفَ مَالٌ فِي بَرٍّ وَلَا بَحْرٍ
إِلَّا بِمَنْعِ الزَّكَاةِ».

اموال خود را با زکات محافظت کنید و
مريضهايتان را با صدقه مداوا نماييد. هيچ مالي
در خشکی و دريا تلف نمی شود مگر بواسطه
خودداری از زکات.

(وسائل الشيعه ۱۳/۶)

مسئله‌ای دربارهٔ خمس

سؤال ❧ کسی که اهل پرداخت خمس نیست، یا زکات واجب مالش را نمی‌پردازد، رفت و آمد و استفاده از اموالش چه صورت دارد؟

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای:

اگر یقین ندارید مالی که مورد استفاده شما قرار می‌گیرد متعلق خمس است، چیزی بر شما نیست.

حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی:

در صورتیکه علم به تعلق خمس و یا زکات به عین چیزیکه مورد ابتلاست نداشته باشید، اشکال ندارد.

حضرت آیت‌الله سیستانی:

اشکال ندارد.

حضرت آیت ا... مکارم شیرازی:

اگر یقین ندارید خانه یا غذای او از پول غیر مخمس تهیه شده تصرف در آن مانعی ندارد، و اگر یقین دارید ما به شما اجازه می دهیم تصرف کنید و معادل خمس آن را که تصرف کرده اید به سادات نیازمند بپردازید و اگر تمکن ندارید، بر دمه بگیرید و هر موقع که توانستید بپردازید.

حضرت آیت ا... فاضل لنکرانی:

اگر یقین به تعلق خمس یا زکات به اموال مورد استفاده ندارید، مانعی ندارد.

حضرت آیت ا... بهجت:

در معاشرت و استفاده از اموال کسانی که انسان می داند خمس مال خود را نمی دهند، تا علم به بودن خمس در مال مورد ابتلا ندارد، تصرف در آنها مانعی ندارد. (مسئله ۱۴۰۸)

حضرت آیت ا... تبریزی:

مانعی ندارد، مگر بداند آن مالی که نزد او گذاشته از عین مال زکویست.

اگر یقین ندارید مال که مورد استفاده شما قرار می گیرد متعلق غمسه است چیزی بر شما نیست

اشکال ندارد.

در صورتیکه علم به تعلق غمسه و یا زکوة بر عین چیزی که مورد ابتلا است نداشته باشد اشکال ندارد.

اگر یقین ندارید خانه یا غذای او از پول غیر مخمس تهیه شده تصرف در آن مانعی ندارد و اگر یقین دارید ما شما را اجازه می دهیم تصرف کنید و معادل خمس آن را که تصرف کرده اید به سادات نیازمندی بپردازید

و اگر یقین ندارید بر زمین بگردیدم و متوجه که توانستید بپردازید

اگر یقین به تعلق غمسه و یا زکات به اموال مورد استفاده ندارید ما شما را اجازه می دهیم تصرف کنید

مانعی ندارد مگر بداند آن مالی که نزد او گذاشته از عین مال زکویست

اجرای برنامه‌های قرآنی توسط خواهران

سؤال X مستدعی است نظر مبارک خود را در خصوص مسائل مطروحه ذیل مرقوم فرمایید.

(۱) با توجه به عدم وجود نیروی متخصص برای آموزش قرآن کریم ویژه خواهران، حضور برادران چه حکمی دارد؟

(۲) خواندن قرآن به صورت تحقیق و ترتیل توسط خواهران به جهت یادگیری و رفع اشکال در حضور مردانی که معلم و یا مربی آنها محسوب می‌شوند چه حکمی دارد؟

(۳) نظر آن حضرت در مورد اجرای برنامه‌های مذهبی، همچون تواشیح و جمع خوانی قرآن کریم توسط خواهران به صورت گروهی در حضور مردان چیست؟

حضرت آیه‌ای... خامنه‌ای:

(۱) حضور زن و مرد، در مجلس تحصیل و آموزش قرآن فی نفسه اشکال شرعی ندارد، بلی اگر موجب مفسده باشد حرام است.

۲ و ۳) خواندن قرآن، در حضور نامحرم چه به صورت تک خوانی و یا تواشیح و جمع خوانی اگر موجب مفسده باشد حرام است.

حضرت آیه... صافی گلپایگانی:

۱) اگر زن‌ها رعایت کامل حجاب حتّی نسبت به وجه و کفّین را بنمایند و نیز حضور آنها در مجلس مردان معرض ربه و فساد نباشد اشکال ندارد، و الاّ جایز نیست.

۲ و ۳) هر دو مورد محلّ اشکال است، بطور کلی در این جمله پر از معنای قرآنی دقت نمایید که (ذلکم اطهر لقلوبکم وقلوبهنّ) این دستور و هدایت عالی اگر رعایت شود بیشتر تماس‌هایی که در حال حاضر بین زنان ما و مردان بیگانه معمول شده متروک می‌شود.

حضرت آیه... فاضل لنکرانی:

۱) اگر مفسده داشته باشد جایز نیست و الاّ مانعی ندارد و در این امور احتیاط خوب است.

۲) اگر مهیج باشد یا مفسده‌ای بر آن مترتب شود جایز نیست و الاّ اشکالی ندارد. البته اگر به صورت غنا بخوانند علی ایّ حال حرام است و در صورتی هم که اشکال نداشته باشد در شأن محفل قرآنی نیست و در هر حال مراعات احتیاط در این امور مطلوب است.

۳) این امور معمولاً خالی از مفسده نیست لذا مناسب نمی‌باشد.

حضرت آیه... تبریزی:

چنانچه برای تعلیم قرائت لازم قرآن معلم زن موجود باشد به همان مقدار اکتفا کنند و زیادی و یادگرفتن محسنات قرائت قرآن حتّی بر مردها لازم نیست.

﴿ پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله ﴾

«إِنْ أَرَدْتُمْ عِيشَ السُّعْدَاءِ، وَمَوْتَ
الشُّهَدَاءِ وَالنَّجَاةَ يَوْمَ الْحَسْرَةِ وَالظِّلَّ يَوْمَ
الْحَرُورِ وَالْهُدَى يَوْمَ الضَّلَالَةِ فَادْرُسُوا الْقُرْآنَ،
فَإِنَّهُ كَلَامُ الرَّحْمَنِ وَحِرْزٌ مِنَ الشَّيْطَانِ وَ
رُجْحَانٌ فِي الْمِيزَانِ».

اگر زندگی سعادت‌مندان و مرگ شهدا و
نجات روز حسرت (قیامت) و سایه روز گرما
(محشر) و هدایت در روز گمراهی را می‌خواهید،
قرآن بیاموزید، بدوستیکه قرآن کلام خدای
رحمن، و ایمنی از شیطان و مایه برتری ترازوی
اعمال در روز قیامت است.

(بحارالانوار ۱۹/۹۲)

تبلیغات ورزش

سؤال ❏ تبلیغات بیش از حد، بسیاری از جمله دختران را به سوی فوتبال و جمع آوری عکس‌های فوتبالیست‌ها و نصب آنها در منازل کشانده و اثرات نامطلوبی را از نظر تحصیلی و الگودهی داشته است و در برخی موارد موجب بروز منکراتی در جامعه شده، ارشاد حضرت تعالی در این زمینه چیست؟ و نگاه کردن زنان به صحنه‌های ورزشی مانند شنا و کشتی و... چه می‌باشد؟

حضرت آیه ا... فاضل لنکرانی:

ترویج این امور مناسب نیست اما نمی‌توان حکم به تحریم آن کرد مگر اینکه مفسده‌ای داشته باشد.

حضرت آیه ا... بهجت:

نگاه کردن زنان به تصویر بدن‌های لخت نامحرم اگر می‌شناسند صاحبان تصویر را یا معرضیت ریه و مفسده دارد حرام است.

حضرت آیه ۱... جواد تبریزی:

این آثاری است که در آخر الزمان ظاهر می شود و در بعضی روایات ذکر شده است. دعا نمایید که بدتر از این نشود.

حضرت آیه ۱... صافی گلپایگانی:

متأسفانه نسبت به این امور بیش از حد تشویق و ترغیب می شود و عواقب سوء و آثار منفی بسیار دارد. از جمله اثرات نامطلوبی که در سؤال ذکر کرده اید و آثار نامطلوب دیگر، و فعلاً به صورت سرمایه پر سودی برای عده ای شده است. نگاه کردن زنان هم به این گونه صحنه ها با توجه به عوارض قطعی نامناسبی که دارد جایز نیست و خانواده های متدین از آن خودداری می کنند و اگر وضع به شکل کنونی پیش برود شاید در مدتی نه چندان دور، ورزش بانوان هم به صورت غیر مشروع و مُفسد اخلاق جامعه، امری عادی و متعارف شود و هیچکس هم اعتراض نکند. خداوند همه را از شرور و فتن آخر الزمان محفوظ فرماید.

حضرت آیه ۱... سیستانی:

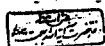
مادامی که مستلزم گناهی نباشد اشکال ندارد ولی مربیان جامعه باید از سوق دادن افکار جوانان به امور بی ارزش به طوری که از مسائل مهم دینی بلکه دنیوی باز بمانند پرهیز کنند.

حضرت آیه ۱... مکارم شیرازی:

نگاه کردن آنها به بدن نیمه برهنه مردان نامحرم در این گونه ورزش ها به طور مستقیم جایز نیست؛ ولی دیدن فیلم ها و عکس ها در صورتی که به قصد لذت نباشد و منشأ فسادی نگردد اشکالی ندارد و در هر حال سزاوار است دختران و

زنان با ایمان از پیشوایانی همچون فاطمه زهرا (س) و دختر شجاعش زینب کبری الگو بگیرند.

رسالة لکھنؤ میں لکھی گئی ہے کہ یہ کتابیں بہت محرم
ہوئی ہیں اس لئے انہیں تصویراً یا بصورتاً

تیبہ و معسندہ دارد حرام است

ترجمہ این امور میں نسبت لہائی کے لئے محرم کہ ہے۔ مگر ایک مفسدہ درج شدہ ہے۔

این کتابی است کہ در اخبار ان زمان ظاہری شد و در بین روایات
ذکر شدہ است۔ دعا نمائید کہ بدتر از این نشود۔ و اسرار الہام

ما دای کہ مستلزم گناہی نباشد اشکال ندارد ولی بہر حال
بامعنا باید آف سوخت داشت افکار و جوانات بر امور دینی
طوری کہ این مسائل محرم نہ ہوں بلکہ دینی باز نمایند و ہم
کنند و ان شاء اللہ کرد و ذات بہر قسم حوائج دین ناچیز
و چند ہون آن متعارف نیست مانند بازی گان و غیرہ لکن
باید کہ و شعوت جائز نیست و بدین آن ہم بہ احتیاط
واجب جائز نیست ہر چند در تلموزیون بالعکس باشد۔

متکلفانہ نسبت بہ این امور بیش از حد تشویق و ترغیبی شود و عواقب
بسیور و آثار منفی بسیار دارد از چند اثرات نامطلوبی کہ در مسوأل ذکر کردہ آید
و آثار نامطلوب دیگر و فعلاً بصورت سرمایہ پر سودی برای عہدہ ای شدہ است۔
و گاہہ ذنن ہم بایک گز نہ صحنہ ہا با توجہ بہ عوارض قطعہ نامناسبی کہ دارد جائز
و خانوادہ ہای متدین از آن خودداری میکنند و اگر وضع و بشکل کافی پیش برود
شاید در حدی نہ چندان دور و در زبانی ہم بصورت غیر مشروع و معسندہ اخلاقی جامعہ
ایری عادی و متعارف شود و ہیچکس اعتراض نہ کند و نہ ہر را از سر و رفتن آخر الزما محذور و نا
لامرغہ المبارک ۱۴۱۸ھ

کہ بعد نیست باشد و نشان دہی بگوید اشکال ندارد در حدی
نزداد است فخرن دہان، ایمان از پیشوایانی بجز
ناظر عہدہ، و دختر شجاعش زینب کبری الگو بگیرند۔

لکھنؤ میں لکھی گئی ہے کہ یہ کتابیں بہت محرم
ہوئی ہیں اس لئے انہیں تصویراً یا بصورتاً

﴿ پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله ﴾

«النَّظَرُ سَهْمٌ مِنْ سَهَامِ إِبْلِيسَ، فَمَنْ تَرَكَهَا
خَوْفًا مِنَ اللَّهِ أَعْطَاهُ اللَّهُ إِيْمَانًا يَجِدُ حَلَاوَتَهُ فِي
قَلْبِهِ».

نگاه به نامحرم تیری از تیرهای شیطان
است. هر کس آن را به خاطر ترس از خدا ترک
کند، خدا به او ایمانی عطا می‌کند که حلاوت و
شیرینی آن را در قلبش می‌یابد.

(بحار الانوار ۳۸/۱۰۴)

نظر کردن خانم‌ها به فیلم‌های ورزشی

سؤال ❏ نظر کردن خانم‌ها به فیلم‌های ورزشی که از سیمای جمهوری اسلامی ایران پخش می‌شود بویژه در ورزش کشتی و شنا که اکثر بدن مردان نمایان است چگونه است؟

حضرت آیه... خامنه‌ای:

نظر به فیلم و عکس اگر بدون ریه و فساد باشد مانع ندارد.

حضرت آیه... بهجت:

اگر مفسده دارد یا مستلزم ریه است باید اجتناب شود.

حضرت آیه... صافی گلپایگانی:

جایز نیست.

حضرت آیه... فاضل لنکرانی:

بهرتر آن است که در صورت نداشتن قصد ریه و شهوت نیز اجتناب نمایند.

حضرت آیه ا... مکارم شیروازی:

چنانچه موجب فساد و انحراف باشد جایز نیست.

بسم الله الرحمن الرحیم

نظر بنظم و فکر اگر بدون ریب و فساد باشد مانع ندارد

اگر قصد دارد از در صورت نظر مکتبه باید احتیاط باشد چنانچه موجب فساد و انحراف باشد، جایز نیست

تبر آن است که در صورت غم نشن قصد ریب و فساد نیز احتیاط باشد

شرکت زنان در ورزشگاه‌ها از نظر شرعی

سؤال ❏ برخی در حال زمینه‌سازی برای شرکت زنان در ورزشگاه‌ها جهت تماشای مسابقات مردان می‌باشند. از آنجایی که در این مکان‌ها غالباً توسط طرفداران تیم‌های ورزشی حرکات غیر اخلاقی صورت می‌گیرد و تبعات سوئی را به همراه دارد. آیا زمینه‌سازی و شرکت زنان در این مکان‌ها که موجب هتک حرمت‌ها می‌شود چه صورت دارد؟

حضرت آیه‌ا... صافی گلپایگانی:

جایز نیست و وقوع این‌گونه امور در جمهوری اسلامی بسیار مایه تأسف است.

حضرت آیه‌ا... مکارم شیرازی:

هرگاه موجب فساد یا هتک حرمت احکام اسلامی گردد جایز نیست.

حضرت آیه‌ا... تبریزی:

در فرض سؤال جایز نیست و مسئولین باید در حفظ عفت زنان و عزت آنان

بکشند.

حضرت آیه... بهجت:

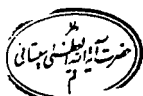
به نحو اختلاط مرد و زن جایز نیست و در غیر این صورت چون نوعاً پوشش متعارف ندارند نظر جایز نیست علی الاحوط و در فرض معرضیت ریه حرام است قطعاً.

حضرت آیه... سیستانی:

به احتیاط واجب زن نباید بدن مرد را که بیش از حد معمول برهنه است تماشا کند.

جایز نیست وقوع اینگونه امور در جمهوری اسلامی
بسیار مایه تأسف است. در اسلام

در فرض کمال جایز نیست در سرکین
در حفظ عفت زنان و عزت آنان
بکوشند و در اسلام

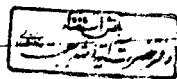
به احتیاط واجب زن نباید بدن مرد نامحرم را که بیش از حد معمول برهنه است تماشا کند.

از هرگاه موجب فساد یا هتک حرمت احکام اسلامی گردد جایز نیست

اختلاط مرد و زن جایز نیست و در غیر این صورت چون نوعاً پوشش متعارف

ندارند نظر جایز نیست علی الاحوط و در فرض معرضیت ریه حرام است قطعاً

فال گیری

سؤال زنان یا مردانی در کنار خیابان‌ها و پیاده‌روها نشسته و برای مردم فال می‌گیرند و از گذشته و آینده خبر می‌دهند، آیا کار آنها مشروعیت دارد؟ و پول دادن به آنها جایز است؟

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

کهان‌ت حرام است.

حضرت آیه‌ا... مکارم شیرازی:

کار آنها اشکال دارد و نباید پولی به آنها داد.

حضرت آیه‌ا... بهجت:

مشروعیت ندارد.

حضرت آیه‌ا... صافی گلپایگانی:

عمل مذکور جایز نیست و پول دادن در مقابل آن تضييع مال و گرفتن پول هم

اکل مال به باطل و حرام است.

حضرت آیه... تبریزی:

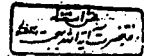
فال اعتبار ندارد و اگر مشتمل بر کذب باشد حرام است و نمی شود به عنوان اجرت به آنها پول داد.

فال کسری

فال اعتبار ندارد و اگر مشتمل بر کذب باشد حرام است و نمی شود به عنوان اجرت به آنها پول داد.^۷

بسم الله الرحمن الرحیم

کار آنها اشکال دارد و نباید پولی به آنها داد

که حرام است.

چگونگی برخورد زنان با نامحرمان

«سخن گفتن با زن نامحرم از دام‌های شیطان است»^۱

امام باقر (ع)

«از جمله بیعت‌هایی که پیامبر (ص) از زنان گرفت این بود که در خلوت با مردان مسافرت و نشست و برخاست نکنند»^۲

سؤال ❧ ۱ آیا برخورد زن همراه با چهره خندان و متبسم با مردان نامحرم هنگام خرید از مغازه‌ها و سایر برخوردها چه صورت دارد؟

سؤال ❧ ۲ خندیدن با صدای بلند در خیابان توسط زنان و دختران و یا انجام برخی حرکات دیگر که موجب جلب توجه نامحرمان می‌شود چگونه است؟

حضرت آیه‌ای... خامنه‌ای:

۱) صحبت کردن و خندیدن با نامحرم اگر موجب مفسده باشد جایز نیست.

۱. مستدرک الوسائل، ۱۴/۲۷۳.

۲. مستدرک الوسائل، ۱۴/۱۳۳ - بهشت جوانان، ۲۲۳.

(۲) از هر کاری که موجب جلب توجه نامحرم می شود باید پرهیز نمود.

حضرت آیه... فاضل لنکرانی:

(۱ و ۲) بطور کلی دختران و زنان باید در مقابل نامحرم به نحوی لباس بپوشند و راه بروند و صحبت کنند که موجب توجه و نگاه سوء و تهییج مردان نشوند و اگر کردند گناه بزرگ است.

حضرت آیه... بهجت:

(۱) هر کاری که معرضیت ریه و یا فتنه در آن است جایز نیست.

(۲) جایز نیست.

حضرت آیه... صافی گلپایگانی:

(۱) مخالف نص قرآن است، و لایخضعن بالقول فیطمع الذی فی قلبه مرض.

(۲) جایز نیست.

حضرت آیه... مکارم شیرازی:

(۱) اشکال دارد و هنگام ضرورت نباید از مکالمات عادی تجاوز کنند.

(۲) بهتر است زنان و دختران مسلمان از این گونه کارها پرهیزند و اگر منشأ

فسادی شود جایز نیست.

حضرت آیه... تبریزی:

(۱) اگر از روی التفات کاری را که موجب جلب نظر اجانب شود انجام دهند

اشکال دارد.

(۲) زن عفیف این کار را نمی کند بلکه اگر معرض تهییج شهوت برای یکی از

طرفین باشد حرام است.

عجت کردن و خندیدن با نفخه اگر موجب صند باشد
جائز نیست.

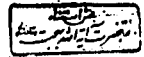

از هر کاری که موجب جلب توجه نامحرم می شود باید پرهیز نمود.

هر کار که معرفت برسد و یا خند
در آن است جائز نیست.

مخالف نقض قرآن است و لا یخفصن بالقول فیهم الا ان قلبه مرض

جائز نیست.

جائز نیست.

بلکه گفتن و خواندن و دیدن و شنیدن هر مردان و عورتی که در آنجا
رویت کنند که موجب جلب توجه و نگاه شود و تبصیر مردان نشسته و اگر گریزان و بزدل

اگر از روی التفات کاری را که موجب جلب نظر احسان شود انجام دهی اشکال ندارد
زن عقیق این کار را نمی کند بلکه اگر معرض تبصیر شهوت
بهرای یکی از طرفین باشد حرام است

اشکال دارد و به هنگام ضرورت نباید از مکالمات عادی تجاوز کند.

بهتر است زنان و دختران مسلمان از آنگونه کارها بپرهیزند و اگر نشأ فساد می شود جایز نیست.

﴿پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله﴾

«بَاعِدُوا بَيْنَ أَنْفَاسِ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ فَإِنَّهُ
إِذَا كَانَتِ الْمُعَايَنَةُ وَاللِّقَاءُ كَانَ الدَّاءُ الَّذِي
لَا دَوَاءَ لَهُ».

بین مردان و زنان فاصله و جدایی
بیندازید (تا کمتر با یکدیگر برخورد داشته
باشند) زیرا هنگامی که مردان و زنان با هم
تماس داشته باشند و رو در رو یکدیگر قرار
گیرند جامعه به دردی مبتلا خواهد شد که
درمان ندارد.

(بهشت جوانان ۴۶۸)

شرکت در مجالس عروسی آلوده به گناه

سؤال ❧ شرکت نکردن در مجالس عروسی که نوعاً همراه با لهو و لعب است، باعث دشمنی و خصومت بین اقوام و فامیل می شود وظیفه چیست؟

حضرت آیه ا... خامنه ای:

شرکت کردن در مجالس حرام در هر صورت جایز نیست و امر به معروف و نهی از منکر بر همه واجب است.

حضرت آیه ا... بهجت:

این نوع بهانه ها باعث حلال شدن حرام الهی نمی شود.

حضرت آیه ا... صافی گلپایگانی:

شرکت در مجالس معصیت جایز نیست.

حضرت آیه ا... مکارم شیرازی:

در صورتی که نتوانید آنها را نهی از منکر کنید نباید شرکت کنید.

حضرت آیه... تبریزی:

می توانید شرکت کنید ولی هنگام شروع لهو و لعب نهی از منکر نمایید اگر اثر نکرد حرکت نمایید در این صورت مأجور هستید.

حضرت آیه... سیستانی:

اگر مبتلا به حرام می شود جایز نیست.

مگر کون در مجلس علم در صورت جائز نیست و اگر چه در منکر و مکرر واجب است.

تعالی این نوع بهانه باعث حلال شدن حرام الهی می شود

حضرت آیه... سیستانی

در صورتی که متوجه گناهان منکر کننده باشد شرکت کند

ی ترانیه شرکت نماید ولی هنگام شروع لهو و لعب می از منکر نماید اگر در منکر و مکرر متوجه گناهان منکر کننده باشد شرکت کند

شرکت در مجالس حرام

سؤال ❧ شرکت در عروسی‌ها و مجالسی که محرم و نامحرم مختلط هستند چه صورت دارد؟ و اجازه دادن والدین فرزندانشان را جهت شرکت در این گونه محافل چگونه است؟

حضرت آیت‌الله... بهجت:

با فرض اشتغال بر حرام یا مفسده باید اجتناب شود و اختلاط زن و مرد هم جایز نیست.

حضرت آیت‌الله... صافی گلپایگانی:

حرام است.

حضرت آیت‌الله... سیستانی:

اگر به نحوی است که موجب مفسده و یا ارتکاب گناه است جایز نیست.

حضرت آیت ا... فاضل لنکرانی:

جایز نیست و باید آنها را منع نمود.

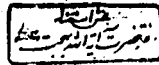
حضرت آیت ا... تبریزی:

چنانچه اختلاط مرد و زن نامحرم همراه ارتکاب محرمی باشد یا سبب تحریک شهوت بر حرام گردد جایز نیست و باید والدین فرزندان را منع کنند تا در این گونه اختلاط ها شرکت نکنند.

حضرت آیت ا... مکارم شیرازی:

در فرض مسئله که مجلس به صورت مجلس گناه درآمده و مجلس سالم اسلامی نیست، شرکت در آن حرام است.

بفرموده ائمه اربعه ائمه بعد از اقطار زن در جازیت
حرام است

جائز نیست و باید آنها را منع نمود.

اگر به نحوی است که موجب مفسده یا ارتکاب گناه است جایز نیست.

چنانچه اختلاط مرد و زن نامحرم همراه ارتکاب محرمی باشد یا سبب تحریک شهوت بر حرام گردد جایز نیست و باید والدین فرزندان را منع کنند تا در این گونه اختلاط ها شرکت نکنند.

در فرض مسئله که مجلس به صورت مجلس گناه درآمده و مجلس سالم اسلامی نیست شرکت در آن حرام است.

اظهار نظرهای نامناسب در مورد حجاب و ورزش بانوان

سؤال ❏ برخی در مورد مسائل زنان اظهار نظرهای نامناسبی را ابراز می‌کنند. مانند بحث دوچرخه‌سواری یا ورزش بانوان، یا در مورد حجاب اظهار می‌دارند که به نظر ما کُت و دامن جهت حجاب کفایت می‌کند. نظر حضرت‌عالی در این زمینه‌ها چیست؟

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

اظهار نظر در مسایل دینی و احکام شرعی بر کسانی که صاحب نظر نیستند جایز نیست. و بر مؤمنین واجب است در تمام احکام دینی به مراجع بزرگوار تقلید و اسلام‌شناسان مورد وثوق و اعتماد مراجعه نمایند.

حضرت آیه‌ا... تبریزی:

ترویج اموری که مبدأ نشر فساد در جامعه یا بی‌عفتی زنان و دختران شود جایز نیست. و پوشیدن لباسی که تمام حجم بدن آنان را نشان دهد که لباس زینت حساب شود کفایت نمی‌کند.

حضرت آیه ا... صافی گلپایگانی:

امور مذکوره معرضیت برای مفسده دارد. بانوان باید جداً از آن بپرهیزند.

حضرت آیه ا... بهجت:

هرچه باعث فتنه و فساد باشد اشکال دارد.

حضرت آیه ا... مکارم شیرازی:

هرچه موجب اشاعه مفاسد اخلاقی گردد حرام است.

برگه - افکار و نظر مسائل فقهی و احکام شرعی برای کسانی که موجب نظر نیستند جائز نیست و بر مفسدین واجب است در تمام احکام فقهی مراجع بزرگوار تقلید

سپهبد شمس الدین مرادزاده اعتمادیه

ترویج امریکه بدین نهاد و جامعه بایستی تحقق زنان و دختران شود جایز نیست و بر مفسدین واجب است تا به تمام احکام فقهی مراجع بزرگوار تقلید
دهد که لباس زنیت عیاسب شود کفایت نمی کند.

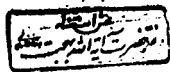

۱- امور مذکوره معرضیت برای مفسده دارد بانوان باید جداً از آن بپرهیزند.

هرچه موجب اشاعه مفاسد اخلاقی گردد حرام است

برگه
هر چه موجب فتنه و فساد باشد اشکال دارد

استعمال سیگار

سؤال ❧ امروزه برای سیگار مضرات زیادی ثابت شده و علاوه بر این مضرات کشیدن آن در بین عموم موجب اذیت و اذیت مردم می شود بفرمایید کشیدن سیگار چه صورت دارد؟

حضرت آیه... خامنه ای:

استعمال سیگار حرام است در صورت داشتن ضرر معتنی به.

حضرت آیه... مکارم شیرازی:

کشیدن سیگار و انواع دخانیات اگر به تصدیق اهل اطلاع ضرر مهمی داشته باشد حرام است.

حضرت آیه... فاضل لنکرانی:

چنانچه موجب اعتیاد شود جایز نیست و معتاد به آن در صورت عدم ضرر آن را ترک کند.

حضرت آیه... صافی گلباگانی:

برای هرکس ضرر متعدبه داشته باشد جایز نیست.

حضرت آیه... تبریزی:

کار خوبی نیست بهتر آنست ترک شود.

حضرت آیه... سیستانی:

کسی که می داند سیگار برای او ضرر مهمی مانند بیماری های مهلک دارد جایز نیست بکشد و سیگار کشیدن در جمع اگر کسی حاضر باشد که بری او ضرر مهمی دارد مانند بیماران ریوی جایز نیست.

در بیان این امر که سیگار کشیدن در جمع اگر کسی حاضر باشد که بری او ضرر مهمی دارد جایز نیست، باید به این نکته توجه داشت که اگر کسی سیگار نکشد و ضرر او را نداند، جایز است که سیگار بکشد. اما اگر کسی بداند که سیگار برای او ضرر دارد، جایز نیست که سیگار بکشد. این امر در مورد سیگار کشیدن در جمع نیز صدق می کند.

چنانچه حسب اعتقاد شیعه جایز نیست و معتقدان دیگر در صورت عدم ضرر آن را جایز می دانند.

کار خوبی نیست بهتر آنست که جای هرکس ضرر متعدبه داشته باشد جایز نیست.

ترک شود. کسی که میداند سیگار برای او ضرر مهمی مانند بیماری مهلک دارد جایز نیست که سیگار بکشد. اما اگر کسی بداند که سیگار برای او ضرر مهمی دارد، جایز نیست که سیگار بکشد. این امر در مورد سیگار کشیدن در جمع نیز صدق می کند.

اعتیاد به مواد مخدر

«خود را به دست خود به هلاکت نیفکنید.»^۱

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

غرق کردن نسل جوان در فسادهای گوناگون و اعتیاد به مواد مخدر و سکرآور یک سیاست پیاده شده استعمار و استکبار است.

حضرت آیه‌ا... بهجت:

اعتیاد به تریاک و استعمال مواد مخدر که نوعاً ضرر عقلانی شخصی دارد جایز نیست.

حضرت آیه‌ا... فاضل لنکرانی:

استعمال تریاک و مواد مخدر اگر زمینه اعتیاد داشته باشد حرام است.

۱. سوره بقره، آیه ۱۹۵.

حضرت آیه... صافی گلپایگانی:

ضرر اعتیاد به مواد مخدره مسلم است، لذا شرعاً حرام است.

حضرت آیه... مکارم شیرازی:

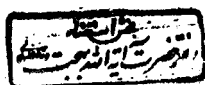
استعمال مواد مخدر حرام است.

حضرت آیه... تبریزی:

تعود به تریاک و امثال آن که موجب اختلال در جامعه است جایز نیست.

حضرت آیه... سیستانی:

بنابر احتیاط واجب از استعمال مواد مخدر اجتناب شود.

سلبه. اعیان بر باریک در استعمال مواد مخدره مجاز است.

که موجب اختلال در جامعه نیست

لطف به

ضرر اعتیاد بمواد مخدره مسلم است لذا شرعاً حرام است.

احتمال مواد مخدره حرام است

نمیگردد

استعمال تریاک و مواد مخدره اگر زمینه اعتیاد داشته باشد حرام است.

تعود به تریاک و امثال آن

که موجب اختلال در جامعه نیست جایز است

بنابر احتیاط واجب از استعمال مواد مخدره اجتناب میشود.

رشوه خواری

«خداوند رشوه دهنده و رشوه گیرنده و واسطه بین آن‌دو را لعنت کرده است.»^۱

سؤال ❏ متأسفانه رشوه خواری در خیلی از مراکز در حال رواج است و در صورت پرداختن آن بسیاری از کارها انجام نمی‌شود. خواهشمندیم نظر اسلام را در این زمینه بیان فرمایید.

حضرت آیه‌ا... بهجت:

حرام است، اگر صدق رشوه شرعی کند و الا حرمت آن دائرمدار تضییع حقوق دیگران و منافات داشتن با شرایط ضمن عقد اجاره است.

حضرت آیه‌ا... صافی گلپایگانی:

اصطلاحاً رشوه در مورد قضاوت است و در موارد دیگر رشوه محسوب نمی‌شود، لکن بهر حال اگر گیرنده پول در ساعت کار اداریش کار را انجام دهد جایز نیست پول بگیرد، و اگر در خارج وقت اداری انجام دهد اشکال ندارد ولی

۱. الحکم الزاهره، ص ۳۳۹.

چنانچه در ساعت اداری از انجام آن خودداری کند گرفتن حقوق از دولت برایش جایز نیست و اما نسبت به دهنده پول چنانچه بدون دادن پول کار انجام نمی شود مانع ندارد که پول بدهد.

حضرت آیه ۱... فاضل لنکرانی:

رشوه محرم مربوط به امر قضاوت می باشد و اموری که در فرهنگ ما رشوه محسوب می شود اگر موجب تضییع حقوق دیگران یا خلاف مقررات جمهوری اسلامی ایران باشد جایز نیست.

حضرت آیه ۱... سیستانی:

رشوه خواری کارمند بر خلاف قرارداد کارمندی است و جایز نیست ولی پرداختن آن در وضع موجود و در غیر مورد قضاوت اگر مستلزم تضییع حق دیگران نباشد حرام نیست گرچه گرفتن آن جایز نیست.

حضرت آیه ۱... تبریزی:

رشوه در باب قضاء حرام است و در غیر باب قضاء اگر مخالف مقررات باشد نباید انجام داد.

حضرت آیه ۱... مکارم شیرازی:

رشوه خواری در باب قضاوت مطلقاً حرام و از گناهان کبیره است و در غیر باب قضاوت چنانچه برای انجام کار خلافی پرداخته شود آن نیز حرام است ولی دادن وجهی برای تسریع در کار حلال بدون آن که حقی باطل و باطلی حق یا نوبتی ضایع شود برای دهنده اشکالی ندارد ولی گیرنده اگر در برابر انجام وظیفه وجهی دریافت کند برای او جایز نیست؛ اما اگر خارج از وقت، کار مباحی کرده،

بر سره خمراری در باب تضاد مطلق حرام و اذن آن که بر است و غیر است
تضاد چنانچه برای محکم که حرامی بر داشته شود آن نیز حرام است
ولی ماند و همی برای تسریع در کار سال بدون آن که حرامی بطلد

﴿ پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله ﴾

«مَنْ أَكَلَ لُقْمَةً حَرَامٍ لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةٌ
أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَلَمْ يُسْتَجَبْ لَهُ دَعْوَةُ أَرْبَعِينَ
صَبَاحًا وَكُلُّ لَحْمٍ يُنْبِتُهُ الْحَرَامُ فَالْتَأَرْ أَوْلَى بِهِ».

کسی که لقمه‌ای حرام بخورد، نماز ۴۰
شب، او قبول نمی‌شود و دعای ۴۰ صبح او
مستجاب نمی‌شود، و گوشتی که به وسیله حرام
روئیده سزاوار آتش است.

(الحکم الزاهره ۳۱۷/۱)

چهارشنبه سوری، سیزده بدر و ترقه بازی از دیدگاه شرع

ریشه تاریخی سیزده بدر

مراسم خرافی سیزده بدر را من بررسی که کردم سرچشمه اش از نظر تاریخ بر می گردد به اصحاب الرّس که در قرآن به آن اشاره شده است.

در حالات اصحاب الرّس در تفاسیر اشاره شده و در یکی از شروح نهج البلاغه هم داستان مفصل آن را دیدم.

دوازده شهر یا آبادی بود که هر شهر و هر آبادی به نام یکی از ماه های سال خورشیدی بود. یکی اسمش فروردین بود، یکی اردیبهشت، یکی خرداد به ترتیب، مذهبشان هم بت پرستی بود. درختان صنوبر را پرستش می کردند. صنوبر منع درآمد خوبی برای آنها بود. روز اول که می شد همه از تمام دوازده شهر یا روستا جمع می شدند توی شهر فروردین و مراسم جشنی داشتند. فردا می رفتند توی شهر اردیبهشت و مراسمی داشتند.

روز سوم می رفتند توی شهر یا آبادی که خرداد نام داشت تا به آبادی اسفند که می رسید دوازده شهر تمام می شد روز سیزده دسته جمعی از آبادی ها می رفتند

به بیابان‌ها و مراسم سیزده و جشن و پایکوبی و آلودگی به انواع مفسد را در آنجا برگزار می‌کردند.

بنابراین سیزده بدر یک سنتی بوده که از بت پرستان باقی مانده، همانطوری که سنت مراسم شب چهارشنبه سوری هم که احترامی برای آتش قایل می‌شدند سنتی از آتش پرستان است. ما جنبه‌های مثبت سال جدید را حفظ کنیم.
(حضرت آیه‌ا... مکارم شیرازی)

سؤال (X) خرید و فروش ترقه و انجام چهارشنبه‌سوری و سیزده بدر به اعتقاد نحسی ۱۳ و احیای مظاهر ملی‌گرایی مانند تخت جمشید چگونه است؟ متأسفانه این اعمال مورد تشویق قرار گرفته است؟

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

چهارشنبه سوری و سیزده بدر مبنای عقلایی ندارد (مجموعه استفتائات)

حضرت آیه‌ا... فاضل لنکرانی:

در فرض مزبور که دارای خطرات جانی و مالی است و موجب اذیت و آزار دیگران است و مخالف مقررات و قانون و نظم جامعه است جایز نیست.

حضرت آیه‌ا... بهجت:

این کارها مشروعیت ندارد.

حضرت آیه‌ا... تبریزی:

هیچ یک از این امور رجحان شرعی ندارد و تشویق مردم به این مورد تشویق به دنیا و غافل کردن از آخرت است و اینکه تصور می‌کنند این امور مردم را به حفظ وطن و عزت و امت می‌دارد تصوری باطل است، آنچه مردم را به عزت

می‌رساند و به حفظ وطن و امان می‌دارد ایمان است و بس.

حضرت آیه ۱... صافی گلیاگانی:

اشکال دارد.

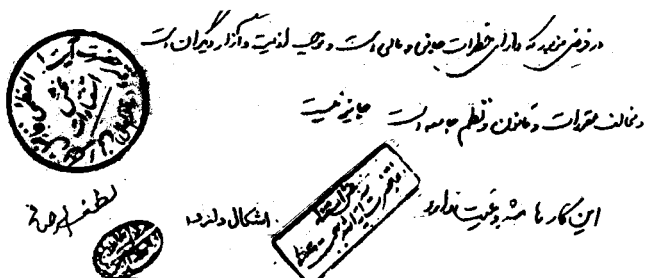
حضرت آیه ۱... سیستانی:

اموری که به جامعه ضرر می‌زند و موجب ایذاء مردم است مانند استعمال

ترقه خرید و فروش آن جایز نیست.

حضرت آیه ۱... مکارم شیرازی:

این کارها شایسته مسلمان نیست.

است که هیچکس از این امر و جهان شرعی تولد و شرع مردم به این امر و شرع به دنیا
نی منی کردن از آن فراتر است، و آنکه که قصد سکند این امر مردم را به حفظ وطن و عزت و سیادت و تقوی
است که مردم را به عزت و سیادت و حفظ وطن و سیادت و ایمان است و پس چون می
باشد.

- اموری که به جامعه ضرر می‌زند و موجب ایذاء مردم است مانند استعمال ترقه

خرید و فروش آن جایز نیست.

این کارها شایسته مسلمان نیست

﴿ امام صادق علیه السلام ﴾

«إِنَّهُ أَوْحَى اللَّهُ إِلَى نَبِيِّ مِنْ أَنْبِيَائِهِ قُلْ
لِلْمُؤْمِنِينَ لَا تَلْبِسُوا لِبَاسَ أَعْدَائِي وَلَا تَطْعَمُوا
مَطَاعِمَ أَعْدَائِي وَلَا تَسْلُكُوا مَسَالِكَ أَعْدَائِي،
فَتَكُونُوا أَعْدَائِي».

خداوند به یکی از پیامبران وحی کرد که به
مؤمنان بگو: در لباس، خوراک و آداب و رسوم،
دشمنان خدا را سرمشق قرار ندهید که اگر
چنین کنید، شما هم مثل آنان دشمنان خدا
محسوب می گردید.

(وسائل الشیعه ۲۷۹/۳. بهشت جوانان ۴۷۸)

عید نوروز

سؤال ✕ همانطور که مستحضرید یکی از سنت‌های ملی ملت ایران برپایی عید نوروز است که پیرایه‌هایی نیز برای آن قرار داده شده که از جمله مراسم چهارشنبه سوری و سیزده بدر است که در طول سال‌های اخیر برپایی این مراسم‌ها علاوه بر بجا گذاشتن تلفات و خسارات جانی و مالی، موجب هتک حرمت مسائل شرعی شده و به ویژه در روز سیزده بدر در صحراها و بیابان‌ها برخی علاوه بر اختلاط محرم و نامحرم به رقص و پایکوبی و انجام برخی معنومات دیگر می‌پردازند. از آنجایی که متأسفانه روز به روز این گونه سنت‌ها در حال رواج است خواهشمند است نظر مبارک را در مورد این عید و پیرایه‌های آن بیان فرمایید تا متدینین وظیفه خود را در قبال آن بدانند قبلاً از ارائه طریق حضرت تعالی سپاسگزارم.

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

در اصل عید و عید گرفتن اشکالی نیست باید از کارهای حرام احتراز شود.

حضرت آیه ۱... صافی گلبایگانی:

رقص و اختلاط محرم و نامحرم در هر روز و هر جا حرام است خواه در عید نوروز باشد یا سیزده یا غیر اینها و همچنین هر عملی که موجب هتک حرمت اسلام باشد و همچنین آتش بازی در چهارشنبه سوری و یا هر وقت دیگر، و شخص مسلمان باید اسلام را بر همه شئون و مراسم مقدم بدارد و آنچه که ایرانیان قبل از اسلام به عناوین مذکوره بنام مراسم ملی و غیره انجام می داده اند محکوم اسلام است و اسلام بر آن خط بطلان کشیده و کسی که مجدداً بخواهد تحت هر نامی و عنوانی آن را احیاء کند برخلاف وظیفه اسلامی خود عمل کرده است.

حضرت آیه ۱... مکارم شیرازی:

عید نوروز مراسم و جنبه های مثبتی دارد مانند پاک سازی منازل و صلّه رحم و دید و بازدید و امثال اینها که از نظر شرع مقدس اسلام خوب است ولی از مراسم خرافی مانند شب چهارشنبه سوری و سیزده بدر سزاوار است اجتناب شود.

حضرت آیه ۱... فاضل لنکرانی:

عید فی حد نفسه مانعی ندارد ولی انجام محرمات شرعی در هیچ حال و تحت هیچ عنوان جایز نیست و مسلمانان و مؤمنان باید از کار حرام همواره اجتناب کنند و در این گونه موارد نهی از منکر کنند.

حضرت آیه ۱... تبریزی:

فعل حرام حرام است و فعل حلال حلال است چه در عید نوروز و چه در غیر آن و تکلیف دیگران است که در این موارد امر به معروف و نهی از منکر کنند.

در امر عید و عید گرفتن ایلام است

و اما از کارهای حرام و غیره ایلام

عید فی حدقه نام دارد و در ایلام عید نوروز
در هیچ حال و تحت هیچ عنوان جایز نیست و
مسلمانان در روز عید نوروز کارهای حرام بجا
نهند و در اینگونه موارد نیز از منکر

خل حرام است و خل حلال حلال است
چند عید نوروز و عید در غیر آن و تکلیف دیگر
است که در این موارد امر به معروف و نهی از

عید و روزهای عید و عیدهای شقی دارد مانند

پاکان نماز و صلوات و عید و عید و عید و عید

امثال اینها که از نظر شرع مقدس اسلام خوب است

و اما از رسم خرافی مانند مراسم شب چهارشنبه سوری

و عید و عید و عید و عید و عید و عید و عید و عید

و عید و عید و عید و عید و عید و عید و عید و عید

﴿ امام علی علیه السلام ﴾

«عَجِبْتُ لِمَنْ يَحْتَمِي مِنَ الطَّعَامِ لِذِيَّتِهِ
كَيْفَ لَا يَحْتَمِي مِنَ الذَّنْبِ لِعُقُوبَتِهِ».

در شگفتم از کسی که از آزار و اذیت
خوراکیها پرهیز می‌کند، چگونه از آسیب عقوبت
گناه پرهیز نمی‌کند؟

(آثار الصادقین ۳۴۰/۶)

حکم نماز و روزه محصلین و دانشجویان

سؤال ❧ کسی که برای درس خواندن هفته‌ای یک یا دوبار به بیش از مسافت شرعی سفر می‌کند آیا دائم السفر محسوب می‌شود؟ حکم نماز و روزه او را بیان فرمایید.

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

مجرد درس خواندن شغل نیست و در فرض سؤال حکم مسافر دارند.

حضرت آیه‌ا... تبریزی:

بنابر احتیاط نماز را هم شکسته و هم تمام بخواند ولی روزه را بگیرند.

حضرت آیه‌ا... بهجت:

در فرض مرقوم نماز تمام و روزه صحیح است. با مراعات آنچه که در مسئله

۱۰۶۶ رساله آمده است.

حضرت آیه ۱... صافی گلپایگانی:

در صورتی که مدتی طولانی مانند چهار ماه و بیشتر این وضع را داشته باشد نمازش تمام و روزه اش صحیح است.

حضرت آیه ۱... فاضل لنکرانی:

نماز او در سفر شکسته است مگر اینکه قصد ده روز کند و نمی تواند روزه بگیرد.

حضرت آیه ۱... مکارم شیرازی:

دائم السفر نیست.

بسم الله الرحمن الرحیم شکسته و هم تمام بخواند ولی روزه را بگیرد

در صورتی که مدتی طولانی مانند چهار ماه و بیشتر این وضع را داشته باشد نمازش تمام و روزه اش صحیح است و هم تمام

فقط در سفر و در وقت سفر و در وقت سفر و در وقت سفر

در سفر و در وقت سفر و در وقت سفر و در وقت سفر

دائم السفر نیست

نماز او در سفر شکسته است. مگر اینکه قصد ده روز کند. و نمی تواند روزه بگیرد.

کف زدن

«نماز آنها (کفار و مشرکین) در کنار خانه کعبه چیزی جز صوت کشیدن و کف زدن نبود.»^۱
«در تاریخ می‌خوانیم، که گروهی از اعراب زمان جاهلیت به هنگام طواف خانه کعبه لخت مادرزاد می‌شدند و صوت می‌کشیدند و کف می‌زدند و نام آن را عبادت می‌گذاشتند و نیز نقل شده: هنگامی که پیامبر (ص) در کنار حجر الاسود مشغول نماز می‌شد، دو نفر از طایفه بن سهم در طرف راست و چپ آنحضرت می‌ایستادند، یکی صیحه می‌کشید و دیگری کف می‌زد تا نماز پیغمبر را مشوش کنند.»^۲

«در طول تاریخ مراسم مذهبی دستخوش تحریف شده است و گاهی مقدس‌ترین مراکز محور بالاترین خرافات می‌شوند. تبدیل صلوات به کف و سوت در مجامع امروزی، پرتوی از تبدیل نماز به سوت و کف زدن آنهاست.»^۳

«آن شبی که قریشیان می‌خواستند پیامبر (ص) را به قتل برسانند، اجتماع کردند و به مسجد الحرام آمدند، و شروع کردند به صوت و کف زدن و دور خانه طواف کردن.»^۴
«یک دسته الله اکبر را کنار می‌گذاشتند، سوت می‌زدند و کف می‌زدند، آنهم در روز عاشورا،

۱. سورة انفال، آیه ۳۵.

۲. تفسیر نمونه، ۱۵۷/۷.

۳. تفسیر نور، ۳۳۰/۴.

۴. ترجمه تفسیر المیزان، ۱۲۶/۱۷.

خط این بود که این قضیه مرگ بر آمریکا منسی (فراموش) بشود.^۱ حضرت امام خمینی (ره)

آیه ۱... العظمی گلیپایگانی (ره):

(کف زدن در مجالس اهل بیت) به نظر اینجانب خالی از اشکال نیست، ممکن است جزء لهویات محسوب شود. (مجمع المسائل)

سؤال ❧ حکم رقصیدن و دست افشانی در مجلس عروسی و غیر عروسی چیست؟

حضرت آیه ۱... اراکی (ره):

رقص اشکال دارد و کارهای لهوی هم باید ترک شود.

سؤال ❧ متأسفانه موقع تحویل سال برخی زائران ایرانی در حرم الهی و مسجد

الحرام کف زدند و موجب وهن حرم و شخصیت ایرانی خود شدند مستدعیست توصیه خود را در مورد کف زدن و ترویج آن به جای شعارهای اسلامی حتی در مجالس اهل بیت (ع) بیان فرمایید.

حضرت آیه ۱... خامنه‌ای:

بهتر است مؤمنین بجای کف زدن ذکر صلوات و تکبیر بگویند.

حضرت آیه ۱... تبریزی:

کف زدن لهو است و در مساجد و مشاهد مشرفه مخصوصاً مسجد الحرام و مسجد النبی و یا در مجالس اهل بیت جایز نیست.

حضرت آیه ۱... بهجت:

کف زدن در مسجد الحرام در قرآن کریم مورد مذمت واقع شده و آنرا فعل مشرکین قبل از اسلام معرفی کرده.

حضرت آیه ۱... صافی گلپایگانی:

کف زدن به نحو لهوی در هر مجلسی باشد حرام است و فرقی بین مسجد و غیر آن ندارد و سزاوار است از کف زدن غیر لهوی در مجالس جشن مذهبی خصوصاً در مساجد و حسینیه‌ها اجتناب نمایند و شکوه و قداست این‌گونه مجالس را با حرکات مذکور ضایع نسازند و برای تشویق از گوینده هم مجالس را با ذکر صلوات مزین نمایند.

حضرت آیه ۱... وحید خراسانی:

کف زدن در مجالس طرب و شادی حتی در مجالس موالد ائمه علیهم السلام بنابر احتیاط واجب جایز نیست.

حضرت آیه ۱... سیستانی:

بدون شک کاری که در آنجا صورت گرفته کاری ناشایست و نامناسب بلکه اگر توهین به حرم یا موجب وهن مذهب باشد حرام است و باید سعی شود در مجالس مذهبی (کف زدن) جای صلوات را نگیرد.

حضرت آیه ۱... مکارم شیرازی:

در مساجد و حسینیه‌ها ترک شود و در محیط‌هایی مانند مسجد الحرام که سبب وهن مسجد می‌شود حرام است.

کف زدن در مجالس اهل بیت (ع)

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

در مجالس مذهبی و اعیاد بهتر است با اذکار شریفه صلوات و امثال آن مجلس را گرم کنند. کف زدن همراه با رقص و ابتذال در خوانندگی جایز نیست و اجرای چنین برنامه‌ای در مجالس مذهبی غلط اندر غلط است.

سؤال ❏ متأسفانه کف زدن در مجالس اهلیت (ع) با مسائل جدیدی مانند سوت زدن، خوانندگی سبک و بعضاً مبتذل برخی مداح‌ها، موسیقی و احیاناً نوازندگی به صورت زنده حتی در برخی مساجد و تکایا همراه گشته که به مرور زمان خوف آن است که این مجالس که باید مظهر تقوی و معنویت باشد به محافل لهو تبدیل گردد و در برخی مجالس مایکت خانه کعبه و حرم حسینی را ساخته و اطراف آن به کف زدن و برخی حرکات دیگر پرداختند که نوعی توهین تلقی می‌شد. خواهشمند است توصیه خود را در مورد مسائل فوق بیان فرمایید.

حضرت آیت ا... فاضل لنکرانی:

کف زدن در اماکن مذهبی و در مجالس مربوط به اهلیت (ع) در صورتیکه هتک تلقی گردد جایز نیست و همین‌طور است سوت زدن و هورا کشیدن.

حضرت آیت ا... صافی گلپایگانی:

انجام عملیات مذکور در سؤال در همه جا اشکال دارد و انجام آنها در مجالس منسوب به اهلیت (ع) بدتر است و مقتضی است که مؤمنین در هر مجلسی که این گونه حرکت‌ها را مشاهده نمودند اعتراض کنند و اگر مفید نشد مجلس را ترک کنند.

حضرت آیت ... سیستانی:

اگر مطلب چنین باشد که نوشته اید و عرفاً مستوجب هتک باشد جایز نیست.

حضرت آیت ... تبریزی:

اموری که در سؤال ذکر شد جایز نیست.

حضرت آیت ... بهجت:

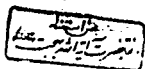
احتیاط خوب است و این امور مناسب مجالس اهلیت (ع) نیست و اگر به حدّ لهو برسد یا هتک معصوم یا مکان باشد جایز نیست.

حضرت آیت ... مکارم شیرازی:

در مساجد و حسینیه ها ترک شود.

اگر چه حدّ لهو برسد یا هتک معصوم یا مکان باشد

جایز نیست

بک زدن در این هم در حدّ ربط با بک زدن
در هر یک از اینها که در این است
و هتک است بر روی هر یک از اینها

افزوری که در سؤال ذکر شد جایز نیست و الله اعلم

انجام عملیات مذکور در سؤال در هر حال اشکال دارد و انجام آنها در مجالس مشروط به اهل بیت علیهم السلام بدتر است و حق تعالی
مؤمنین در هر مجلسی که اینگونه حرکت ها را مشاهده نمودند اعتراض کنند و اگر معذور شد مجلس را ترک کنند.

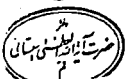

در مجالس نه عین و نه دلبسته است با ذکر شریفه صدره در بیان آن

در باجه و صحنه ها و غیره

کف زدن همراه با رقص و آهنگ خواندن و غیره نیست
و اهلیت بیابای و مجالس مذهبی غلط اند و غلط است

اگر مطلب چنین باشد که نوشته اید و عرفاً مستوجب هتک باشد جایز نیست

برکات - براس ترسین به جای کف زدن ، ذکر صلوات و تحمیل کردن

کف زدن لغو است و در ساجد و نماز آخر مشروط مخصوصا مسجد الحرام و مسجد النبی و مسجد اقصی است

این کف زدن در مسجد اقصی و حرم مورد مذمت واقع شده و از اهل مشرقین قبل از اسلام نیز نکرده

ج - کف زدن بخوبی و در هر مجلس باشد حرام است
و در بین مسجد غیر آن ندارد و سزاوارست از کف زدن غیر
نوعی در مجالس جشن مذهبی خصوصا در ساجد و حسینیه
اجتناب نمایند و شکوه قد است اینگونه مجالس را با حرکات
مذموم ضایع نشانند و برای تشویق از گوینده هم مجالس را
با ذکر صلوات مزین نمایند خداوند همه را از شر و فتن آخر
الزمان محفوظ دارد و السلام بر پیغمبر و آل او
طهری

دفتر استیلا در اردو کلان لاهور
در مسجد اقصی
کف زدن در مجالس طریقتی در مجالس موالید ائمه عیدم اسلام نامحرم است

بدون شک کاری که در آنجا صورت گرفته کاری ناشایست و نامناسب
بلکه اگر توهین به حرم یا موجب وهن مذهب باشد حرام است
باید سعی شود که در مجالس مذهبی جای صلوات را نگیرد.

در ساجد و حسینیه نکرده
و در محیط ایی مانند مسجد الحرام که بب وهن مسجدی شود
حرام است =

سختگیری‌های بی‌مورد در ازدواج

«پربرکت‌ترین زنان آنانی هستند که مهریه‌شان کمتر باشد.»^۱

سؤال ✕ سختگیری‌های بیش از حد برخی والدین در مورد ازدواج (مهریه و...) موجب محروم شدن جوانان از ازدواج و بروز برخی مفاسد می‌شود آیا عمل والدین چه صورت دارد؟

حضرت آیه‌ا... خامنه‌ای:

والدین در ازدواج نباید سختگیری کنند ولی باید پدر و مادر مصلحت دخترش را در نظر بگیرد.

حضرت آیه‌ا... مکارم شیرازی:

اگر سختگیری آنها مفاسد بالا را بجا آورد جایز نیست، و اصولاً در امر ازدواج جوانان نباید سختگیری کرد.

۱. محجة البیضاء، ۹۱/۳.

حضرت آیه ۱... فاضل لنکرانی:

جایز نیست و نباید به بهانه های واهی مانع ازدواج جوانان شد.

حضرت آیه ۱... بهجت:

در صورت بروز مفاسد حرام است ولی اصل مقدار مهریه هر قدر زیاد باشد از لحاظ شرع انور اسلام منع نشده است.

حضرت آیه ۱... صافی گلپایگانی:

دستور اسلام این است که مهریه و شرایط ازدواج را آسان بگیرید تا برای هر کس که احتیاج به ازدواج دارد ممکن باشد و فرد و اجتماع آلوده به گناه و مفاسد اخلاقی نشود.

حضرت آیه ۱... جواد تبریزی:

اگر شخص صالحی برای خواستگاری دختری بیاید و از هر جهت مناسب باشد فقط از جهت مالی خیلی مناسب نیست ولیکن قدرت بر تأمین معاش دارد چنانچه دختر میل داشته باشد وظیفه پدر این است که ممانعت ننماید.

حضرت آیه ۱... سیستانی:

تعیین مهریه به دست دختر است و باید والدین که نقش راهنما را دارند از افراط و تفریط پرهیزند.

والدین در ازدواج اولاد نباید، بختگیری کنند و کسی پدر باید.

مصلحت دخترش را در نظر بگیرد.

حائض و نابریه به نه کمر واهی مانع از ازدواج جوانان است.

اگر بخت گیری آنها مفاسد بالا را به بار آورد جایز نیست.

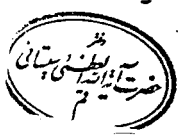
اصولاً دو امر از وراج جوانان نباید بخت گیری کرد.

در صورت بروز مفاسد حرام است ولی اصل مقدار مهر به هر چه قدر

زیاده باشد از حلال شرعی و از اسلام منع نشده است.

تعیین مهریه به دست دختر است و باید والدین که نفقش

را همتا و دارند از افراط و تفریط بپرهیزند.

اگر شخص صالحی برای خواستگاری دختری بیاید و از هر جهت مناسب

باشد فقط از جهت مالی خلی مناسب نیست و لکن قدرت بر تأمین معاش

دارد چنانچه دختر میل داشته باشد و خلی او این است که محافظت نماید.

دستور اسلام این است که مهریه و شرایط ازدواج را آسان

بگیرند تا برای هر کس که احتیاج به ازدواج

دارد ممکن باشد و فرد و اجتماع آلوده بگناه و مفاسد اخلاقی نشود.

﴿ پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله ﴾

«إِذَا جَاءَكُمْ مَنْ تَرْضَوْنَ خُلُقَهُ وَ دِينَهُ
فَزَوِّجُوهُ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَ فُسَادٌ
كَبِيرٌ».

اگر کسی برای خواستگاری دخترتان آمد
که از اخلاق و دین او راضی هستید، او را تزویج
کنید. اگر چنین نکنید در روی زمین فتنه و فساد
بزرگی بوجود خواهد آمد.

(وسایل الشیعه ۵۱/۱۴)

برخی برنامه‌های تلویزیون

«از خلوت کردن با زنان بهره‌یزید قسم به آن خدایی که جانم در دست اوست، مردی با زنی خلوت نمی‌کند مگر اینکه شیطان (برای وسوسه و به‌گناه انداختن آن دو) وارد می‌شود، اگر خوکی آلوده به کثافت و لجن باشد و به انسان زحمت و اذیت برساند، بهتر است از آنکه شانه زن بیگانه‌ای با مرد نامحرم برخورد کند.»^۱

پیامبر اکرم (ص)

سؤال ❏ اخیراً در سیمای جمهوری اسلامی مسابقاتی برگزار می‌شود که شرکت کنندگان در مسابقه پسران و دختران بطور مختلط و تماشاچیان هم زنان و مردان هستند و برخی حرکات زننده مانند دویدن دختران در حضور جوانان نامحرم صورت می‌گیرد و مجری برنامه هم معمولاً زنان و دختران جوان می‌باشند (مانند مسابقه ۲۰ در کانال ۳ تلویزیون). به نظر حضرت‌تعالی برای چنین مسابقات و شرکت در آنها و نمایش آن از تلویزیون که موجب عادی شدن روابط دختران و پسران و ریختن حُجب و حیای دختران می‌شود چگونه است؟

۱. مستدرک الوسائل، ۲۶۴/۱۴ - بهشت جوانان، ۲۶۹.

حضرت آیه... تبریزی:

این هم یکی از مظاهر فساد است، و هر چه موجب ترویج فساد در جامعه باشد جایز نیست.

حضرت آیه... صافی گلپایگانی:

مجالس مذکوره مشتمل بر خلاف شرع و معرض فساد است و جایز نیست و جای بسی تعجب و تأسف است که سیمای جمهوری اسلامی که باید منادی اسلام باشد هر روز برنامه‌های خلاف شرع جدیدی به معرض نمایش بگذارد و به اخلاق و عفت و عقیده جامعه اسلامی لطمه بزند. خداوند همه را از شرور و فتن آخر الزمان حفظ فرماید.

حضرت آیه... بهجت:

اختلاط جایز نیست و تشخیص و تعیین موضوع با مکلف است.

حضرت آیه... مکارم شیرازی:

اگر منشأ مفاسد خاصی گردد جایز نیست.

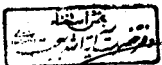
بسم تعالی: این هم یکی از مظاهر فساد است و گفته شد هر چه موجب فساد در جامعه باشد جایز نیست. والله العالم

بسم الله الرحمن الرحيم

ج - مجالس مذکوره مشتمل بر خلاف شرع و معرض فساد است و جایز نیست و جای بسی تعجب و تأسف است که سیمای جمهوری

اسلامی که باید منادی اسلام باشد هر روز برنامه‌های خلاف شرع جدیدی به معرض نمایش بگذارد و به اخلاق و عفت و عقیده جامعه اسلامی لطمه بزند خداوند همه را از شرور و فتن آخر الزمان حفظ فرماید. و الله اعلم بالصواب

اگر منشأ مفاسد خاصی گردد جایز نیست

۱۳۴۹ هـ

اشاعه گناه

«خداوند، خوبان را به سبب گناه اکثر مردم عذاب نمی‌کند، مگر اینکه گناه و کارهای زشت بین مردم رواج پیدا کند و خوبان در حالی که می‌توانند جلوگیری کنند، جلوگیری نکنند، در این هنگام است که خداوند خوبان را هم به سبب گناه مجرمان عذاب می‌نماید.»^۱

پیامبر اکرم (ص)

سؤال ❏ برخی معتقدند گناهانی مانند بدحجابی در انظار مردم یا پخش نوارهای مبتذل در ماشین‌ها یا مغازه‌ها یا برپایی مجالس لهو و لعب و عروسی که شئون اسلامی در آنها رعایت نمی‌شود علاوه بر حرمت این اعمال، آنها از باب اشاعه فساد یا اعانت بر اثم نیز گناه محسوب شده و در حقیقت با یک عمل چند گناه انجام داده می‌وشد که چه بسا گناه اشاعه فساد بزرگتر باشد خواهشمند است اراده طریق فرمایید.

حضرت آیه‌الله... بهجت:

انجام علنی گناه خود گناهی دیگر است.

۱. جامع السعادات، ۲/۲۳۴ - بهشت جوانان، ۵۰۷.

حضرت آیه... فاضل لنکرانی:

بلی، گناه شدیدتر است.

حضرت آیه... مکارم شیرازی:

انجام اعمال محرّمه گناه هست و تظاهر به آن که موجب اشاعه فساد و فحشا می گردد گناه دیگری است و مجازات مضاعف دارد.

حضرت آیه... صافی گلپایگانی:

تظاهر به گناه که شکستن حریم شرع مقدس و عادی نمودن گناه است و جنبه بد آموزی نیز دارد و اشاعه فساد هم محسوب می شود ممکن است از دو جهت گناه باشد بلکه گناهی از جهات متعدده و بالتّیجه حرمت آن شدیدتر است.

حضرت آیه... سیستانی:

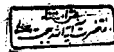
این اعتقاد صحیح است.

حضرت آیه... تبریزی:

در فرض سؤال گناهان مذکور دو معصیت محسوب می شود گناه خود عمل و گناه اشاعه فساد و فحشا.

بنی گنجینه میر خواجه به

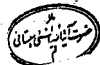
انجام عملی گناه خود گناه محسوب می شود

و تظاهر به گناه که شکستن حریم شرع مقدس و عادی نمودن گناه است و جنبه بد آموزی نیز دارد و اشاعه فساد محسوب می شود

مضاعف دارد =

تظاهر به گناه که شکستن حریم شرع مقدس و عادی نمودن گناه است و جنبه بد آموزی نیز دارد و اشاعه فساد محسوب می شود

ممکن است از دو جهت گناه باشد بلکه گناهی از جهات متعدده و بالتّیجه حرمت آن شدیدتر است و اشاعه فساد محسوب می شود

در فرض سؤال گناهان مذکور دو معصیت محسوب می شود گناه خود عمل و گناه اشاعه فساد و فحشا

وظیفه مادران در مقابل دختران

«مردی دست فرزندش را گرفته و حضور پیامبر آمد و عرض کرد:

ای پیامبر خدا! حق این فرزندم بر من چیست؟

پیامبر(ص) فرمود: نامی نیک برای او انتخاب کنی، تربیتش نیکوگردانی و او را در جایگاه خوبی قرار دهی.»^۱

امام کاظم(ع)

سؤال ❏ برخی از مادران فرزندان دختر خود را که به حد بلوغ شرعی نرسیده‌اند با سر و پای برهنه در خیابان‌ها و مجالس در حضور نامحرمان می‌آورند مستدعیست وظیفه والدین را در قبال فرزندان خود بیان فرموده و این بی‌اعتنایی چه صورت دارد؟

حضرت آیه‌الله فاضل لنکرانی:

بر پدر و مادر است که فرزندان خود را با آداب و رسوم اسلامی و وظایف شرعی آشنا کنند و چنانچه موارد مذکور موجب تهییج و مفسده شود اگر چه بچه ممیز نباشد باید آنان را بیوشانند و حفظ کنند تا جامعه آلوده و بی‌بند و بار نشود.

۱. وسایل الشیعه، ۱۵/۱۹۸.

حضرت آیه ۱... سیستمی:

بر غیر بالغ پوشیدن واجب نیست ولی پدر و مادر لازم است که فرزند خود را به رعایت آداب و شئون اسلامی وادار نمایند و در تربیت صحیح شرعی آنان بکوشند.

حضرت آیه ۱... بهجت:

تمرین اطفال بر وظایف شرعیه به عهده والدین است.

حضرت آیه ۱... صافی گلیایانی:

کار صحیحی نیست و والدین موظفند دختر را از کودکی به رعایت حجاب و گریز از نامحرم عادت دهند و اگر در این امر مسامحه کنند و دختر را نسبت به نامحرم بی تفاوت نمایند شریک در معاصی دختر هستند در حدیث وارد شده که در مجلسی که حضرت رضا(ع) تشریف داشتند و عده‌ای نیز حضور داشتند دختر بچه‌ای وارد شد حضار در مجلس یکی یکی دختر را مورد نوازش قرار داند تا رسید به حضرت رضا(ع)، آن حضرت از سن دختر سؤال کردند گفته شد پنج سال حضرت دختر را از خود دور کرد و رفتاری که دیگران کرده بودند نمودند و اعمال آن بزرگوار باید برای زن مسلمان سرمشق باشد.

حضرت آیه ۱... مکارم شیرازی:

بر پدر و مادر لازم است فرزندان خود را به مسائل اسلامی از زمان طفولیت آشنا کنند.

حضرت آیه ۱... تبریزی:

پوشش بر دختران نابالغ واجب نیست لکن وظیفه والدین است که

دخترانشان را به پوشش اسلامی عادت دهند و فرزندانشان را با احکام اسلامی تربیت نمایند.

بر چهره و اندام است که فزندان خدایا که کتاب دروسم سندی و وظائف رسمی است که در اینجا می خواند و مانند دیگران
در باب تعجب و شگفتی که اگر چه مجرب میزنند باشد و هر گاه آنرا بیرون دهند و خطا کند که سببه الله و بی بی و مادرش

استیلا بر غیر بالغ و پسندیدن و حبسیت دل بد و دوا در لازم است که فرزند خود را بر عایت آداب و مشیون اسلام را دار نماید و در تربیت عظیم شرعی آتالیج میگویند.

تَمَرُّنِ الْاَطْفَالِ بِرَدِّ طَائِفِ سُرْعِيَّةِ بَعْضِهِمُ الدِّينِ ۱ -

۱- کار صحیح نیست و والدین موظفند دختر را از آلودگی بد رعایت حجاب و گریز از نامحرم علوت دهند و اگر در این امر مساعد نکند و رفتار او نسبت بر نامحرم بی تفاوت نماند شریک در معاصی دختر هستند حدیث وارد شده که هر چه پسری حضرت رضا علیه السلام را تشییع داشتند و بعد از ای روز هفت روز او را تشییع دختر بخیر می کرد شصت هزار مجلس یکی یکی دختر را میخواند و از او شریک در معاصی دختر هستند حدیث وارد شده که هر چه پسری حضرت رضا علیه السلام را تشییع داشتند و بعد از ای روز هفت روز او را تشییع دختر بخیر می کرد شصت هزار مجلس یکی یکی دختر را میخواند و از او

بر منش برزخ قرآن تا بالغ و احسنیت لکن و طیفه و الدین است
که در قرآن ان را به پیش اسلام عادت دهده و نه قرآن را با اعلام اسلام
تحریریت نموده

حضرت رضا فاضل
حضرت ابوسق
حضرت و دختر سق
دور کرد و قاری کرد دیگران
نمونه بودند نمودند و غیر آن
بزرگوار باید برای زن مسلمان
سر مشق باشد. و السلام

میرپور کو مادہ للذم است فرزندان خود را بہ مثل اسلامی از

زمان طغولیت آتش کشد =

﴿پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله﴾

«وَيْلٌ لِّأَوْلَادِ آخِرِ الزَّمَانِ مِنْ آبَائِهِمْ فَقِيلَ
يَا رَسُولَ اللَّهِ مِنْ آبَائِهِمُ الْمُشْرِكِينَ؟ فَقَالَ: لَا
مِنْ آبَائِهِمُ الْمُؤْمِنِينَ لَا يُعَلِّمُونَهُمْ شَيْئاً مِنَ
الْفَرَائِضِ وَإِذَا تَعَلَّمُوا أَوْلَادَهُمْ مَنَعُوهُمْ وَرَضُوا
عَنْهُمْ بِعَرَضٍ يَسِيرٍ مِنَ الدُّنْيَا فَأَنَا مِنْهُمْ بَرٌّ وَ
هُمْ مِنِّي بُرَاءٌ».

وای بر اولاد آخر الزمان از دست
پدرانشان! عرض شد یا رسول الله! آیا از پدران
مشرک آنان؟ فرمود: خیر، از پدران مؤمن آنها،
چون واجبات دین را به فرزندانشان نمی آموزند
و اگر اولاد آنها بیاموزند، آنان را منع می کنند، و
با متاع ناچیزی از دنیا از آنان راضی می شوند.
من از آنها بیزارم و آنها از من بیزارند.

(الحکم الزاهره ۲۲۵/۱)

مسائل پزشکی

سؤال ✕ آیا مراجعه زن به پزشک مرد یا رادیولوژی، سونوگرافی، تزریقات و جراحی زنان توسط مردان با وجود پزشک زن و انجام این اعمال توسط زنان چه صورت دارد؟

حضرت آیه ا... صافی گلپایگانی:

در مورد سؤال، با وجود مماثل مراجعه به نامحرم جایز نیست.

حضرت آیه ا... فاضل لنکرانی:

در صورت امکان مراجعه به پزشک مماثل مراجعه به غیر مماثل در صورتی که مستلزم نگاه و لمس باشد جایز نیست.

حضرت آیه ا... بهجت:

در مواردی که مستلزم لمس و نظر محرم است، تا به مرحله ضرورت نرسیده جایز نیست.

حضرت آیه... سیستانی:

اگر مستلزم نگاه یا لمس حرام است با بودن متخصص زن جایز نیست مگر اینکه به متخصص زن در انجام صحیح کار اعتماد نباشد.

حضرت آیه... تبریزی:

اگر ضرورت و احتیاج باشد مثل اینکه زن در دسترس نباشد یا مرد حاذق تر باشد مانعی ندارد.

حضرت آیه... مکارم شیرازی:

در صورتی که پزشک هم جنس به قدر کافی وجود داشته باشد و احساس ضرورتی به غیر هم جنس نشود مراجعه به غیر هم جنس در جایی که مستلزم نظر و لمس حرام باشد جایز نیست.

در مورد سؤال، با وجود مائل مراجعه به نا محرم جایز نیست. و در این

در حالتی که مستلزم لمس نا محرم است، ضرورت امکان را چه از نظر نگاه یا لمس نا محرم که مستلزم نگاه و لمس نا محرم است تا به مجرد ضرورت نرسیده جایز نیست. اگر مستلزم نگاه یا لمس حرام است با بودن متخصص زن جایز نیست مگر اینکه به متخصص زن در انجام صحیح کار اعتماد نباشد (در صورتی که مستلزم نگاه یا لمس حرام است).

اگر ضرورت و احتیاج باشد مثل اینکه زن در دسترس نباشد یا مرد حاذق تر باشد مانعی ندارد.

در صورتی که مستلزم لمس نا محرم است، ضرورت امکان را چه از نظر نگاه یا لمس نا محرم که مستلزم نگاه و لمس نا محرم است تا به مجرد ضرورت نرسیده جایز نیست. اگر مستلزم نگاه یا لمس حرام است با بودن متخصص زن جایز نیست مگر اینکه به متخصص زن در انجام صحیح کار اعتماد نباشد (در صورتی که مستلزم نگاه یا لمس حرام است).

مراجعة مردان به پزشک زن از نظر شرعی

سؤال ❏ مراجعه مردان به پزشک زن در صورت وجود پزشک مرد چه صورت دارد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای:

اگر ضرورت ندارد و لمس و نظر حرام می‌شود جایز نیست.

حضرت آیت‌الله تبریزی:

اگر پزشک حاذق مرد در دسترس باشد اشکال دارد.

حضرت آیت‌الله بهجت:

اگر متوقف بر لمس و نظر حرام است، تا به حدّ ضرورت نرسیده جایز نیست و در غیر این صورت مانعی ندارد.

حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی:

اشکال دارد مگر اینکه پزشک مرد در فرض مسئله، عاجز از معالجه باشد.

حضرت آیت ا... فاضل لنکرانی:

در صورتی که مستلزم لمس و نظر باشد، جایز نیست.

حضرت آیت ا... سیستانی:

اگر مستلزم لمس یا نگاهی که حرام است باشد جایز نیست، مگر اینکه او بهتر بتواند معالجه کند.

حضرت آیت ا... مکارم شیرازی:

چنانچه احتیاج به نگاه کردن یا لمس بدن نداشته باشد مانعی ندارد.

اگر زن شک مرد عذوق در بر سر
باشد اشکال دارد

اگر مرد دست ندارد، و لمس و نظر حرام
می شود جایز نیست

- اشکال دارد مگر اینکه پزشک مرد در فرض لطیفه
مسئله، عاجز از معالجه باشد.

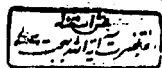
تابه حد ضرورت نرسیده جایز نیست

اگر مستلزم لمس و نظر باشد، جایز نیست

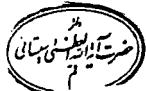

در صورتی که مستلزم لمس و نظر باشد، جایز نیست

چنانچه احتیاج به نگاه کردن یا لمس بدن نداشته باشد مانعی ندارد

اگر مستلزم لمس یا نگاهی که حرام است باشد جایز نیست

مگر این که او بهتر بتواند معالجه کند

سگ بازی

سؤال ❧ سگ بازی و آوردن آن به خانه ها و ماشین ها و خیابان ها که نوعی تقلید از بیگانگان است چه صورت دارد؟

حضرت آیت ا... مکارم شیرازی:
ترویج این گونه فرهنگ غلط بیگانگان، جایز نیست.

حضرت آیت ا... صافی گلپایگانی:
جایز نیست.

حضرت آیت ا... فاضل لنکرانی:
مناسب نیست.

حضرت آیت ا... تبریزی:
سگ نجس العین است و رطوبت دهان او نجس می باشد و به هر جا سرایت کند نجس می کند. مسلمان باید از نجس اجتناب کند.

ترویج اینگونه فرهنگ غلط بیگانگان جایز نیست.

شدن غیر این جهت در فروع دین و امور غیر مباحثه
و بهر حال است که غیر سید ملک باید از این کتاب
کند

لطفه هجری

جایز نیست.

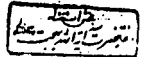
غایب نیست.

بازی آلات قمار و باخت حرام است.

بازی آلات قمار بدون برد و باخت هم حرام است
و بازی طریقی آلات قمار باشد بدون برد و باخت
اشکال ندارد، و اگر آلتی

بطریق مطلق حرام است. و با سود اگر همچنان در عرف قمار باشد باز بدون برد و باخت با آن
براحتی با واجب جایز نیست. با برد و باخت حرام قطعی است و بدون برد و باخت
مطلقاً حرام است. لطفه هجری

بسمه تعالی بازی آلات قمار چه با برد و باخت مالی باشد یا بدون آن جایز نیست و با سود آلات قمار است
و قمار طریقی نیز تا وقتی که محرز نشود و آلات قمار بدون خارج شده بطوری که در هیچ مجلسی قمار با آن متعارف نباشد
بازی با آن چه با برد و باخت مالی باشد یا بدون آن جایز نیست والله العالم

اگر بطریق در مسکن نام از شهرت قمار خارج شده باشد در مسکنان گذش ساخته شود مافی ندارد و بازی با پرور
بدون برد و باخت نیز اشکال دارد.

بازی با شطرنج و پاسور

امام صادق (ع) در تفسیر آیه ۷۲ سوره فرقان فرمود: از شمار آن (مجالس باطل، لغو و بیهودگی) مجالس آوازه خوانی و شطرنج است.^۱

سؤال ❧ بازی با شطرنج و پاسور حکمش چیست؟

حضرت آیت ... خامنه‌ای:

بازی با آلات قمار بدون برد و باخت هم حرام است و بازی شطرنج اگر آلت قمار نباشد، بدون برد و باخت اشکال ندارد.

حضرت آیت ... فاضل لنکرانی:

بازی با آلات قمار مطلقاً حرام است.

حضرت آیت ... سیستانی:

شطرنج مطلقاً حرام است و پاسور اگر همچنان در عرف قمار باشد بازی

۱. مستدرک الوسائل، ۱۳/۲۱۳.

بدون برد و باخت با آن به احتیاط واجب جایز نیست.

حضرت آیت ا... صافی گلپایگانی:

مطلقاً حرام است.

حضرت آیت ا... تبریزی:

بازی با آلات قمار چه با بُرد و باخت مالی باشد یا بدون آن جایز نیست و پاسور از آلات قمار است و شطرنج نیز تا وقتی که محرز نشود از آلت قمار بودن خارج شده بطوری که در هیچ مجتمعی قمار با آن متعارف نباشد بازی با آن چه با بُرد و باخت مالی باشد یا بدون آن جایز نیست.

حضرت آیت ا... مکارم شیرازی:

اگر شطرنج در عرف عام از صورت قمار خارج شده باشد و به عنوان ورزش شناخته شود مانعی ندارد و بازی با پاسور بدون برد و باخت نیز اشکال دارد.

حضرت آیت ا... بهجت:

با برد و باخت حرام قطعی است و بدون برد و باخت به احتیاط شدید حرام است.

فحش دادن

سؤال ❧ فحاشی و ناسزاگویی نسبت به یکدیگر چه صورت دارد؟

حضرت آیت ا... خامنه‌ای:

فحاشی جایز نیست.

حضرت آیت ا... تبریزی:

فحاشی و سباب مؤمن حرام است.

حضرت آیت ا... مکارم شیرازی:

سخنان رکیک و فحاشی شایسته انسان مؤمن نیست و در بسیاری از موارد
مصاداق محرمات است.

حضرت آیت ا... فاضل لنکرانی:

اخلاق اسلامی باید در تمامی موارد رعایت شود.

حضرت آیت ا... سیستانی:

فحاشی و ناسزاگویی اگر به مؤمن باشد، جایز نیست.

اعتراف مسلمان باینکه در تمام موارد...

نماش جانور نیست.

فحاشی و سباب مؤمن حرام است

فحاشی و ناسزاگویی اگر به مؤمن باشد جایز نیست.

نمکان رنگ و نماشی شایسته انسان مؤمن نیست

و در بسیاری از موارد مصداق محرمات است

سقط جنین

سؤال (X) سقط جنین حکمش چیست؟ و در صورت انجام، کفاره آن چه می باشد و بر عهده کیست؟

حضرت آیت ا... خامنه ای:

سقط جنین جایز نیست و موجب دیه است و بر عهده مباشر سقط است، و اگر بعد از ولوج روح بوده، کفاره هم دارد که با فرض عمد جمع بین عتق رقبه و صیام شهرین متتابعین (دو ماه روزه پشت سر هم) و اطعام ستین مسکین (اطعام شصت فقیر) است.

حضرت آیت ا... صافی گلپایگانی:

دیه دارد، و دیه آن در حال نطفه بودن بیست مثقال شرعی طلای سکه دار است که هر مثقال آن ۱۸ نخود است و اگر علقه یعنی خون بسته باشد چهل مثقال و اگر مضغه یعنی پاره گوشت باشد شصت مثقال و اگر استخوان شده باشد هشتاد مثقال و اگر گوشت آورده ولی هنوز روح در او دمیده نشده باشد صد مثقال و اگر

روح دمیده شده چنانچه پسر باشد هزار مثقال و اگر دختر باشد پانصد مثقال و دیه را در مورد سؤال اگر خود زن قرص و دوی که موجب سقط می شود خورده باشد باید زن بدهد و اگر دکتر مرتکب سقط شده دیه بر ذمهٔ دکتر است.
(جامع المسائل)

حضرت آیت ا... بهجت:

حرام است و دیه آن بر عهده سقط کننده است و در موت جنین کفاره بر مباشر ثابت است.

حضرت آیت ا... فاضل لنکرانی:

جایز نیست و کسیکه مباشر سقط جنین است باید دیه آن را طبق سن جنین به ورثهٔ آن طفل بدهد یا آنها را راضی کند.

حضرت آیت ا... تبریزی:

حرام است و دیه آن را مباشر در اسقاط باید به وراثت شرعی (پدر، مادر) که غیر از اسقاط کننده است بپردازد. و کفاره قتل عمد را در صورتیکه روح به او دمیده شده باشد باید ادا کند.

حضرت آیت ا... سیستانی:

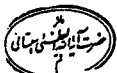
جایز نیست، مگر اینکه بقای آن موجب خطری بر مادر یا مشقت غیر قابل تحملی باشد در این صورت جایز است، اگر روح نداشته باشد، ولی کسی که مباشرت اسقاط می کند باید به پدر و مادر شرعی جنین دیه بدهد و اگر بچه نامشروع باشد دیه به حاکم شرع داده می شود و اگر روح داشته باشد به هیچ وجه جایز نیست و مستوجب دیه نیز می باشد.

حضرت آیت ا... مکارم شیرازی:

سقط جنین حرام است و دیه آن بر عهده کسی است که سبب سقط می شود، مثل اینکه مادر کاری بکند یا چیزی بخورد که بچه سقط شود یا دکتر آمپول تزریق کند یا کورتاژ نماید و دیه به حسب مراتب سن جنین فرق دارد.

سقط جنین عبارتست از سقطی که در رحم مادر واقع شود و در وقت سقط جنین در رحم مادر قرار دارد و اگر سقط جنین در رحم مادر قرار نداشته باشد و در رحم مادر قرار داشته باشد و سقط جنین در رحم مادر قرار نداشته باشد و سقط جنین در رحم مادر قرار نداشته باشد

چهارم است در آن را با بشر در سقط باید به در آن شری (در رحم مادر) - اگر غیر از سقط جنین است بر دوازده کفاره قبل عهد را در صد یک روح براد و صد شته باشد نیز باید اداء کند

چهارم است اگر آن که تقای آن موجب خطری بر مادر یا سقط غیر قابل تحمل باشد در این صورت جایز نیست اگر روح نداشته باشد و اگر کسر که ساختن امضا می کند باید به پدر و مادر و خرد جنین دیه برسد و اگر کسر نامشروع باشد دیه به حکم شرع داده می شود و اگر روح داشته باشد به هیچ وجه جایز نیست و منسوب دیه نیز می شود.

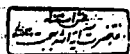
جایز نیست بلکه با سقط جنین است باید دید آن را طبق مدارق جنین به در آن آن نفس می دهد و آنها را افاضی کند.

سقط جنین حرام است و دیه آن بر عهده کسی است که سبب سقط می شود و این که مادر کاری بکند یا چیزی بخورد که بچه سقط شود یا دکتر آمپول تزریق کند یا کورتاژ نماید و دیه به حسب مراتب سن جنین فرق دارد.

و در موت جنین کفاره بر ماست
چهارم است

چهارم است در آن را با بشر در سقط باید به در آن شری (در رحم مادر) - اگر غیر از سقط جنین است بر دوازده کفاره قبل عهد را در صد یک روح براد و صد شته باشد نیز باید اداء کند

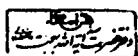
فی الجده عنایت و باید محبت و خواجهان طهری باشد که شستن محبت الطام و غلط دارش و غایت فیض اهل البیت علیهم السلام

اشکال ندارد بلکه از جهانی امتیاز دارد

ما را هزار و سیصد و پنجاه

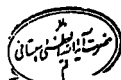

بسمه تعالی مفتی زمان همراه دسته های عزاداری در صورتیکه حجابشان را حفظ کنند و اختلاط با مردان نداشته باشند مانعی ندارد و نسبت به تشکیل جلسات دینی هم چنانچه برای شرکت کنندگان ضرر نباشد شخصی که احکام و مطالب دینی را در آن جلسات می گوید آشنا به مسائل است و مطالبی را که بیان می کند از اهل جنبه پرسیده و ب اشتباه نقل نمی کند مانعی ندارد چرا که خبری

دوش مذکور فی حد نفسه اشکال ندارد مگر اینکه بیعت مسوئی داشته باشد و راه اعتقاد و آنها با عدم رعایت حجاب لازم و پوشش کامل و شعار دادن آنها همه محل اشکال است. در ادراک

نظر

بدون شک بهتر همین است که در نظر نا محبان قرار نگیرند البته اگر حاضر شوند واجب است با رعایت حجاب و سایر شؤون شرعی باشد.

برپایی جلسات مخصوص بانوان در عاشورا

سؤال ❧ در ایام عاشورا زنان به دنبال هیئت‌های عزاداری به راه می‌افتند و بعضاً با حجاب نامناسب و وضع زننده موجب جلب توجه نامحرمان می‌شود. لذا برخی خواهران در این ایام یا مناسبت‌های دیگر دست به تشکیل جلسات مخصوص خواهران در نکایا و حسینیه‌ها زدند تا خواهران مستقلاً به روضه‌خوانی و عزاداری بپردازند و از عوارض منفی حضور آنان در منظر نامحرمان بکاهند، آیا حضرت‌عالی این روش را تأیید می‌فرماید؟

حضرت آیت‌الله... بهجت:

مانعی ندارد بلکه مطلوب است.

حضرت آیت‌الله... فاضل لنکرانی:

فی‌الجمله خوب است و باید جلسات خواهران طوری باشد که مشتمل بر جلسات احکام و وعظ و ارشاد و مناقب و فضایل اهل بیت علیهم السلام باشد.

حضرت آیت ا... صافی گلپایگانی:

روش مذکور فی حدّ نفسه اشکال ندارد مگر اینکه تبعات سوئی داشته باشد و راه افتادن زنها با عدم رعایت حجاب لازم و پوشش کامل و شعار دادن آنها همه محل اشکال است.

حضرت آیت ا... مکارم شیرازی:

اشکالی ندارد بلکه از جهاتی امتیاز دارد.

حضرت آیت ا... سیستانی:

بدون شک بهتر همین است که در منظر نامحرمات قرار نگیرند، البته اگر حاضر شوند واجب است با رعایت حجاب و سایر شئون شرعی باشد.

حضرت آیت ا... تبریزی:

رفتن زنان به همراه دسته‌های عزاداری در صورتی که حجابشان را حفظ کنند و اختلاط با مردان در بین نباشد مانعی ندارد، و نسبت به تشکیل جلسات دینی هم چنانچه برای شرکت کنندگان محرز باشد شخصی که احکام و مطالب دینی را در آن جلسات می‌گوید آشنا به مسائل است و مطالبی را که بیان می‌کند از اهل خبره پرسیده و به اشتباه نقل نمی‌کند مانعی ندارد.

خرید و فروش نوارها و عکس‌های مبتذل

مجلس آوازه‌خوانی مجلسی است که خدایتعالی به اهل آن نمی‌نگرد و آوازه‌خوانی دورویی و تهیدستی به بار می‌آورد.^۱

امام صادق(ع)

سؤال [X] خرید و فروش و توزیع و تکثیر نوارها ترانه از خوانندگان طاغوتی و عکس‌های مبتذل و مستهجن چه صورت دارد؟ و آیا پولی که از این راه کسب می‌شود چگونه است؟ همچنین کسب درآمد از راه خرید و فروش مواد مخدر چگونه است؟

حضرت آیت‌الله... بهجت:

جایز نیست و درآمد آن اشکال دارد.

حضرت آیت‌الله... سیستانی:

حرام است.

۱. مستدرک الوسائل، ۱۳/۲۱۳.

حضرت آیت ا... مکارم شیرازی:

تمام اینها حرام است.

حضرت آیت ا... صافی گلپایگانی:

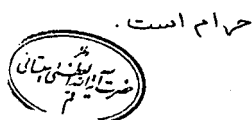
جایز نیست و محرمات خدا همیشه حرام است چه در دوره طاعت باشد یا نباشد.

حضرت آیت ا... فاضل لنکرانی:

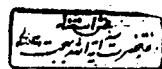
حرام است.

حضرت آیت ا... تبریزی:

خرید و فروش موارد مذکوره جایز نیست و پولی که از راه کسب چیزی که منحصرأ موجب فساد در جامعه است به دست می آید، حلال نیست.

جایز نیست و در راه کسب حرام

لطفاً

جایز نیست و محرمات خدا همیشه حرام است چه در دوره طاعت باشد یا نباشد

فردی در فروش موارد مذکوره جایز نیست. و پولی که از راه کسب چیزی در حرام است.

تمام اینها حرام است.

خرید و فروش عکس‌های مبتذل

سؤال ❏ کوپن‌هایی با عکس‌های زنان سر برهنه یا تصاویر رفاصی دسته جمعی که توسط خانم‌ها بافته می‌شود، یا عکس‌های مینیاتوری با همین مضامین یا بافتن فرش‌هایی با همین تصاویر، تهیه، تولید و خرید و فروش و یا نصب آنان در منازل و خانه‌ها یا مغازها و محل کار چه صورت دارد؟

حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی:

اگر عرفاً ترتب فساد بر آن صادق باشد جایز نیست.

حضرت آیت‌الله بهجت:

اگر ترویج فساد صدق می‌کند، اجتناب شود.

حضرت آیت‌الله سیستانی:

اگر به نحوی است که موجب ترویج فساد و فحشاء است، جایز نیست.

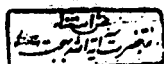
حضرت آیت ا... مکارم شیرازی:

با توجه به اینکه این عکس ها ترویج فساد است، تولید و خرید و فروش و نگهداری آن اشکال دارد.

حضرت آیت ا... تبریزی:

بافتن آن اشکال دارد و اجرت آن نیز اشکال دارد.

اگر عرقاً ترتیب فساد بر آن صادق باشد جایز نیست .
اگر ترویج فساد در آن باشد اشکال دارد

اگر به نحوی است که موجب ترویج فساد و فحشاء است جایز نیست.

با توجه به اینکه این عکس ها ترویج فساد است و ترویج فساد جایز نیست و نگهداری آن اشکال دارد.

بافتن آن اشکال دارد و اجرت آن نیز اشکال دارد

رقص

«شمارا از رقص و وسایل لهو منع می‌کنم»^۱

حضرت امام خمینی (ره):

بنابر احتیاط واجب رقصیدن خانمها در هر کجا اعم از مجلس عقد و عروسی و یا مولودی‌ها جایز نیست مگر رقصیدن زن برای همسر خود.
(احکام روابط زن و مرد، ص ۱۴۵)

حضرت آیت‌الله گلپایگانی (ره):

فقط رقص زن برای شوهرش جایز است و در غیر این مورد حرام است.

حضرت آیت‌الله اراکی (ره):

رقص اشکال دارد.

حضرات آیات عظام امام خمینی و گلپایگانی:

در مسئله حرمت رقصیدن زن، فرقی در انواع رقص ها نیست و هر عملی را که عرفاً بدان رقص گویند (برای غیر همسر) جایز نیست.

حضرت آیت ا... خامنه‌ای:

رقص به طور کلی اشکال دارد مگر رقص زوجه فقط برای شوهرش و دور از چشم دیگران. (مجله نصیحت، شماره ۲۱)

حضرت آیت ا... بهجت:

رقص مطلقاً اشکال دارد.

حضرت آیت ا... صافی گلپایگانی:

فقط رقص زن برای شوهرش جایز است و در غیر این مورد حرام است.

حضرت آیت ا... وحید خراسانی:

رقصیدن مطلقاً - با قطع نظر از ترتیب هرگونه خلاف شرع و عنوان محرم دیگری - بنابر احتیاط واجب جایز نیست.

حضرت آیت ا... مکارم شیرازی:

تنها رقص زن برای شوهرش جایز است و بقیه اشکال دارد.

حضرت آیت ا... سیستانی:

به احتیاط، واجب جایز نیست به جز رقص زن و شوهر در جایی که دیگری نباشد.

حضرت آیت ا... تبریزی:

رقص از لهو است و سزاوار مؤمن نیست.

فقط رقص زن برای شوهرش جایز است، و در غیر این مورد حرام است.

لطفه

بفقر اشکال دارد

رقص مطلقاً اشکال دارد. در تمام

تصویری مطلقاً - با قطع نظر از ترتیب حرکات و تفاوت شیخ و معزبان از هم دیگری - بنا بر احتیاط واجب جایز نیست.

متناهی مذهب برای شوهرش جایز است و بشبه اشکال دارد.

به احتیاط واجب جایز نیست بجز رقص زن و شوهر در جای که دیگری نباشد.

رقص از لهو است و سزاوار مؤمن نیست

﴿ امام صادق علیه السلام ﴾

«مَنْ يَمُوتُ بِالذُّنُوبِ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَمُوتُ
بِالْآجَالِ وَمَنْ يَعِشُ بِالْإِحْسَانِ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَعِشُ
بِالْأَعْمَارِ».

کسانی که به خاطر ارتکاب گناهان
می‌میرند بیشترند از آنانکه به مرگ طبیعی از
جهان می‌روند، و کسانی که به وسیله احسان و
نیکی زندگی می‌کنند، بیشتر از مردمی هستند که
با عمرهای خود بسر می‌برند.

(آثار الصادقین ۳۴۱/۶)

خرید و فروش برگ‌های ارمغان بهزیستی

سؤال ❏ آیا خرید و فروش برگ‌های ارمغان بهزیستی و مسابقاتی به این شکل چه صورت دارد؟

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای:

اگر درآمد آن صرف در کار خیر شود اشکال ندارد به شرط آنکه شرکت‌کنندگان نیز پول را به همین نیت بدهند.

حضرت آیت‌الله فاضل لنکرانی:

در صورتی که انگیزه اصلی برد و باخت باشد، جایز نیست.

حضرت آیت‌الله بهجت:

اشکال دارد.

حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی:

اشکال دارد.

حضرت آیت ا... مکارم شیرازی:

اشکال دارد و شبیه بلیط‌های بخت آزمایی است.

حضرت آیت ا... تبریزی:

در صورتی که به قصد کمک به امور خیریه باشد و شرط قرعه کشی نکند، و خود را مُطالب نداند مانعی ندارد، و چیزی را که از مؤسسات غیر شخصی به او بدهند حکم مجهول المالک را دارد.

اشکال دارد شبیه بلیط‌های بخت آزمایی است

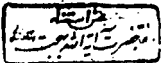

نزد
الرد این حرف در کارهای خیریه
بر شرط آنکه شرکت کنندگان نیز قبول را به این نیت بدهند

در صورتی که به قصد کمک به امور خیریه باشد و شرط قرعه کشی نکند و خود را مُطالب نداند
مانعی ندارد و چیزی را که از مؤسسات غیر شخصی به او بدهند حکم مجهول المالک را دارد

و اشکال دارد

در صورتی که انچه اصلی برود و بخت باشد، جایز نیست

لطفاً توجه

اشکال دارد

